ALEM

ARTFUL LIVING®

A NEW CONCEPT INSPIRED BY ART

ART Guide

10 GÜNCEL sergilerde keyifli bir gezinti. Arik Levy, farklı materyalleri ve anlamları birlikte kullandığı eski ve yeni işlerini bir araya getirdiği "Nothing is quite as it seems" sergisi ile dikkat çekiyor. Musee D'art Moderne'de Picasso'dan Dubuffet'ye dönemin geniş bir perspektifini sunan "L'Art en guerre / Art in War" sergisi, Fransa'nın 1938-1947 yılları arasında savaş ikliminde sanatçıların nasıl etkilendiğini gösteren bir çalışma.

24 ART Basel Miami Beach, Çağdaş Sanat tutkunlarını bir araya getirdi...
Bu yıl 6-9 Aralık tarihleri arasında 19'uncusu düzenlenen Art Basel Miami Beach'e Kuzey Amerika, Latin Amerika, Avrupa, Asya ve Afrika'dan 260 galeri katıldı. 20. ve 21. yüzyıldan 2000'in üzerinde sanatçının eserinin sergilendiği Art Basel Miami Beach, tüm sanat tutkunlarını çatısı altında topladı.

36 KUTLUĞ Ataman ve Mehveş Arıburnu beraber çalışma kararı aldığından beri, ikisiyle de uzun uzun konuşup planlarını, ileriye dönük projelerini duymak istiyordum. Zira ikisi de kendi dallarında iddialı isimler. Sevgili dostum, dahası Londra'daki büyük ailemizin önemli üyelerinden Mehveş'in kurduğu Galeri Mana'ya bakıyorsunuz; uluslararası standartta bir program, müthiş bir mekan...

44 TÜM galeri ve koleksiyonerlerin amacı genç yetenekleri keşfetmek. Öyle ki Avrupa'da genç sanatçı avına çıkan head-hunter sayısı her geçen gün artıyor.
Peki, Türkiye'de bu yıl hangi genç sanatçılar gelecek için umut verdi, hangi genç sanatçılar 2013'te zirveye oynamaya aday...Asya sanatının yükselişi yeni yılda da duracak gibi görünmüyor.

52 2012 YILINI geride bırakırken Çağdaş sanat'ta öne çıkanlar. 2012'nin sonuna yaklaşırken, çağdaş sanat dünyasında neler olup bittiğine kısa bir bakış attık. Merceğimize takılanlarç Christie's Müzayede Evi'nin müthiş Andy Warhol satışı, çağdaş sanat koleksiyoneri süperstarlar. çağdaş sanat dünyasının en güçlü 100 ismi arasında gösterilen Vasif Kortun ile Burhan Doğançay oldu.

58 CARLOS Cruz-Diez'le renklerin dansı...
Venezüella asıllı 'kinetik' ve 'op' art sanatçısı Carlos Cruz Diez, sanat hayatı boyunca kendisini renklerin etkisini ve rolünü anlamaya adamış bir sanatçı.

62 ZAHA Hadid. Mimarinin fütüristik dehalarından Zaha Hadid, akışkan formlarıyla obje, mekan algısını alışılmışın dışına taşıdığı gibi çağdaş sanatın 'mimarice'ini bize sunuyor. Irak asıllı İngiliz mimar Zaha Hadid, 2004 yılında Pritzker Mimarlık Ödülü'nü aldığında, bu ödülü alan ilk kadın mimar olmasıyla adından epeyce söz ettirmişti.

74 EROL Özmandıracı: "16 Kasım Cuma akşamı, Bay İnşaat 42 Maslak olarak destek verdiğimiz İstanbul Resitalleri kapsamında Türkiye'ye gelen, 'Yılın Enstrümantal Solisti" unvanına sahip çellist Ophélie Gaillard ile güzel bir sohbet yapma imkanı bulduk."

78 DÜNYACA tanınmış Güncel Sanatçı Komet'le özel röportaj. Komet, 2012 yılını değerlendirirken, "Sağlık problemleri çok zamanımı aldı, 2011'de 5 sergi ve bir şiir kitabı dolayısıyla çok yoğun geçmişti.

80 GÜNCEL Sanatçı Şükran Moral için 2012 yılını değerlendirirken "Her açıdan dolu ve yoğun geçti. Bu sene Avrupa'nın en önemli müzelerini turladım. BergenMüzesi, Stedelijk Schiedam ve Victoria&Albert Londra müzelerinde sergilere katıldım.

82 GÜNCEL Sanatçı İnci Eviner 2012 yılını değerlendirirken, "Atölyede desen ve araştırmayla süren hayatım birbirine eklenen proje ve resimlerle sonuçlanıyor.

86 SANAT Galericileri Derneği Başkanı Doğan Paksoy 2012 yılı konusunda, "Teşvikiye Sanat Galerisi'nin sergilerini ve Gençsanat Dergisi'ni hazırlamak, bazı önemli kitap projeleri (Mekke-Medine resimleri, Fahri Kaptan, İzzet Ziya ve Melek Celal Sofu kitapları) ve vakit bulduğumda kendi resimlerim üzerinde oldukça yoğun çalıştığım yoğun bir yıldı.

88 HEYKELTIRAŞ Maria DimitrovaKılıçlıoğlu Baraz ile söyleşi. Kılıçlıoğlu Baraz, "2012 yılı, biriktirdiğim deneyimlerin, yılların toplamını da katmamla, çok daha iyi bir yıl oldu diyebilirim. Çünkü her geçen yıl iz bırakmak kadar güzel ve keyifli bir şey olmadığını biliyorum.

92 GÜNCEL Sanatçı Ansen Atilla, "2012, benim için öncelikle uğurlu bir yıl oldu diyebilirim, oğlum Bilgehan'ın dünyaya gelmesi ve bana kattıkları inanılmaz oldu, her şeye bakışım değişti.

106 ARTAPOT! Kişiye özel sanatın merkezi...
Yetenekli Parisli sanatçılardan oluşan kolektif ARTAPOT, "satın alınabilir sanat" anlayışını Türkiye'ye getiriyor.

110 SANATÇI Ersin Dündar ile özel röportaj. Dündar, "Sanatta tavrım, bu ilk sorunuz gibi kısa ve öz aslında! Tabii ki sanatımdaki tavrı gerçek hayatta gerçekleştirmek çok mümkün değil. İndirgeyici bir tavır (Reductive art). Azaltmanın eylem olduğu bir tavır diyebilirim.

112 RENK Erbil Martin ile söyleşi. Erbil Martin, "2012 benim için ilginç bir yıl oldu, kendime ve sanatıma dönük yoğun bir döneme girdiğime seviniyorum. Uzun zamandır oluşturduğum, yapmak istediğim sanat çalışmalarımın ve projelerimin ilk temellerini attım.

116 GÜNCEL Sanatçı Aslı Çavuşoğlu ile 2012 yılı üzerine söyleşi. Çavuşoğlu, "Pratiğimi geliştirip, riskler aldığım ve performans alanına daha çok kaydığım bir yıl oldu.

118 SANATÇI Işıl Eğrikavuk 2012 yılını anlattı. Eğrikavuk, "2012 yılı Muhteşem! Çok iyi bir ekiple ve kısa sürede çıkardığım performans Dönüşüm Muhteşem Olacak!, kazandığım en iyi güncel sanatçı ödülü Full Art Prize ve Brezilya, İngiltere ve İstanbul'da sergiler.

120 SANAT eleştirmeni Ayşegül Sönmez, Türkiye güncel sanatta 2012 yılını nasıl geçirdiğini anlattı. Sönmez, "Son derece dinamik geçirdi diyebilirim... Hiç olmadığı kadar hakkında haber yapıldı bir kere...

T MEDYA MAGAZİN YAYINCILIK SAN. VE TİC. A.Ş.
Yönetim Kurulu Başkanı
MEHMET BÜLENT ERGİN

Yönetim Kurulu Üyesi
S. SERDAR ÇALOĞLU

Yönetim Yeri: Maltepe Davutpaşa Cad. No: 34/1 A Blok Zemin Kat 34020 Topkapı-İSTANBUL
Tel: 449 32 00 (16 Hat) Fax: 449 32 20 - 481 96 04

ALEM, Basın Konseyi üyesidir ve basın meslek ilkelerine uymaya söz vermiştir. Dergi 'Yaygın Süreli Yayın'dır.

Genel Yayın Yönetmeni
A. BERNA ERTEN

Haber Koordinatörü: **Fatih Şahin**
Haber Müdürü: **Hasan Yüksel**
Teknik Müdür: **Mazhar Gün**
Kreatif Direktör: **H. Salih Tansu**

Görsel Yönetmen: **Hüseyin Demir**
Ekler Editörü: **Aslı Tandoğan (Ekler)**
Ayşe Baruî Tanman
Redaktör: **Zülal Ünaldı**

Haber Merkezi:
Ertan Demirbilek, Ercan Ali Yıldırım Ferhat Kaan Şahin, Mine Yurdabak
Sorumlu Yazı İşleri Müdürü:
Mustafa Dolu
Sayfa Tasarımı: **Yılmaz Mermer**
Renk Ayrımı: **Özkan Özkurt**

TURKMEDYA YÖNETİM
Nermi KARACABEYLİ (İdari)
Ercan ARIOĞLU (Mali)
Murat KUMRAL (Dağıtım)
TURKMEDYA BASKI
Selahattin Aslan T Medya Baskı Teknolojileri A.Ş. Maltepe Mah. Davutpaşa Cad. No: 34/1 C Blok Topkapı-İstanbul

TURKMEDYA REKLAM
Genel Müdür: **Yasemin GEBEŞ**
Pazarlama Genel Müdür Yardımcısı: Dilek Aydın Oransal Genel Müdür Yardımcısı: **Yaprak Üner**
Reklam Satış Direktörü: **Sinem Atak** Satış Koordinatörü: **Aysen Çakır**
Reklam Müdürü: **Selahattin Cengiz, Sinem Elmasoğlu, İlknur Kuduoğlu**
Rezervasyon Müdürü: **İbrahim Alagöz** Reklam Rezervasyon: **Sinan Büyükkılıç**
Tel: (212) 449 30 50 (4 Hat) - (212) 284 96 00 Fax: (212) 481 96 17

ALEM Dergisi'nde yayınlanan bütün yazı, haber, fotoğraf, harita, illüstrasyon ve sair konuların her türlü telif hakkı T Medya Magazin Yay. San. Tic. A.Ş.'ye aittir. İzin alınmadan, kaynak gösterilerek dahi iktibas edilemez.

Dağıtım: **Turkuvaz Dağıtım Pazarlama A.Ş.**

ARALIK 2012

ISSN 1300 9869

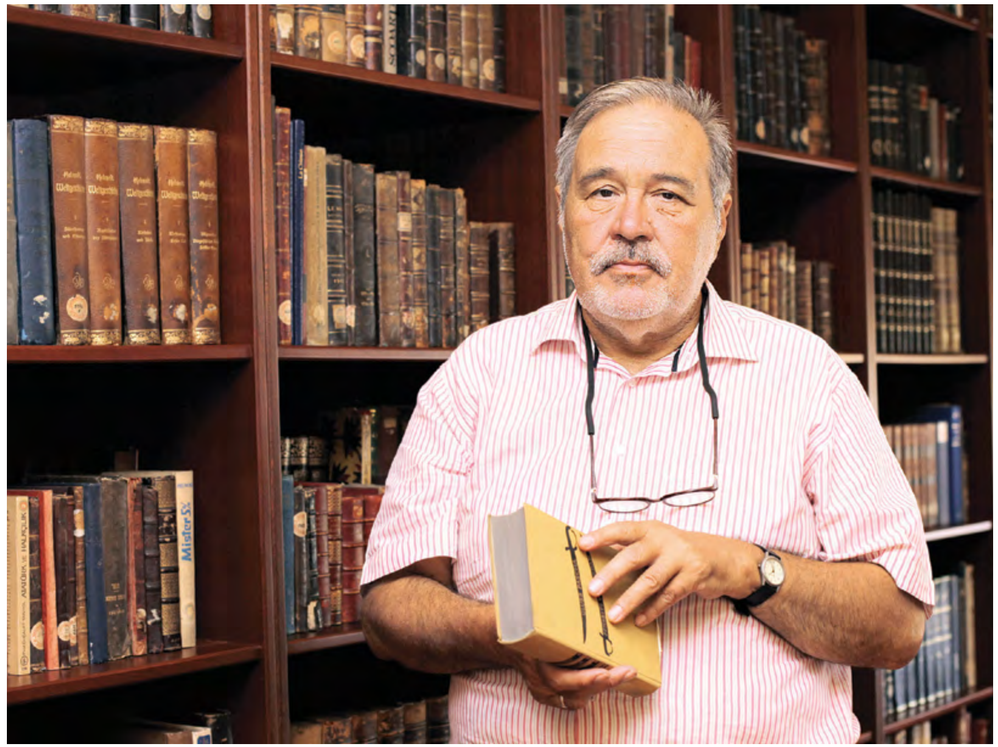

Sanat İstanbul'a Geri Dönüyor...

Konstantinopolis, yani İmparator Konstantin'in kurduğu bu şehir, Hıristiyan aleminin de ilk başkenti sayılmaktadır. Roma'nın bu ünlü imparatoru, sadece Bizans ve şimdiki Nea Roma'yı başkent ilan etmekle kalmamış, şehri elleriyle kurmuştur. Nea Roma olarak adlandırılan bu şehir çok hızlı büyümüştür, siyasi gücü kadar mimarisi, sanatı ve kültürel önemi ile de İtalya'daki Roma ile yarış etmiştir.
İstanbul şehrinin bu hızlı büyümesi ve değişimi haritalarla da incelenebilir. İstanbul'un Fatih Sultan Mehmet tarafından fethedilmesinden önce şehir haritalaştırılmaya başlanmıştır. Konu aldığı coğrafya gibi haritacılık teknikleri de zaman içinde gelişmiştir. İstanbul'un topografik ölçüleri ve topografik ölçülerinin doğrulanması sanıldığından çok daha geç devirlerde yapılabilmiştir. Bunun için, 18. yüzyılın sonu 19. yüzyılın başını beklemek gerekecektir.
Şehrin sanatla ilişkisi, Osmanlı İmparatorluğu döneminde de sürmüştür. Anıtlardan konutlara, ibadethanelerden kamu binalarına uzanan bir yelpazede, hem mimari tasarım, hem de süsleme sanatları ile sanat, hayatın içerisinde yer almıştır. Eski İstanbul'un her bir detayında bunu görmek, hissetmek mümkündür.
Hiç şüphe yok ki ne fiziki dokuları ne de sakinleri itibariyle bu semtler benim çocukluğumun ve ilk gençliğimin semtleri değildir. Nostalji, gelecekteki İstanbul'u yeniden kurmak veya kurtarmak için gerekli bir duygudur. Tabii onun melankoliye dönüşmemesi için bilgi ve tetkik gerekiyor. Hiçbir şey eskisi gibi yeniden kurulamaz. Zaten en eskinin iyi olduğu da bir kuruntudur.
İstanbul'u yeniden şekillendiren büyük mimari projeler, bu alanda özellikle önemli. Sanat ve sanatla iç içe yaşamın güçlü bir referans olarak kabul eden projeler, çevrelerine ilham kaynağı oldukça, kültürel mirasımız daha da zenginleşmeye devam edecek. Ama gelecek İstanbul'u kurabilmek için eskisini bilmemiz gerekiyor.

Prof. Dr. İlber Ortaylı

AVRUPA VE AMERİKA'DAN GÖRÜLMEYE DEĞER GÜNCEL SERGİLER

YILIN SONUNA YAKLAŞIRKEN AVRUPA VE AMERİKA'DAKİ GALERİLER DE YENİ YIL HAZIRLIKLARINI TAMAMLADI. HALEN SÜREGELEN SERGİLERİN BİR KISMI 2013'ÜN İLK HAFTALARINA KADAR AÇIK KALACAK. YENİ YILIN İLK AYLARI İÇİN SERGİ HAZIRLIKLARI DA TAMAM. YURTDIŞINDAN BAZI SANAT OLAYLARINI SİZLER İÇİN DERLEDİK.

/ Hazırlayan: Senem ÖZTÜRK

ARİK LEVY "NOTHING IS QUITE AS IT SEEMS"

ARİK LEVY, FARKLI MATERYALLERİ VE ANLAMLARI BİRLİKTE KULLANDIĞI ESKİ VE YENİ İŞLERİNİ BİR ARAYA GETİRDİĞİ "NOTHING IS QUITE AS IT SEEMS" SERGİSİ İLE İLK SERGİSİNİ AÇTIĞI 1986 YILINDAN BU YANA SÜREGELEN SANATSAL YAKLAŞIMINI DA GÖZLEMLEME FIRSATI SUNUYOR.

Tel Aviv doğumlu sanatçı Arik Levy, "Nothing is quite as it seems" adlı sergisi ile 21 Kasım 2012 – 13 Ocak 2013 tarihleri arasında Passage de Retz'de. "Nothing is quite as it seems"de sistematik olarak doğayı yok ederken, eylemlerimizi inkar etmemizden yola çıkan Levy, doğanın yokluğunun yarattığı felaketi ve yeni uygarlıkların arayışını irdeliyor. Gözle görünenin önemli olduğu dünyamızda ve görmeden hissetmenin mücadelesini sorguluyor.

ARIK LEVY

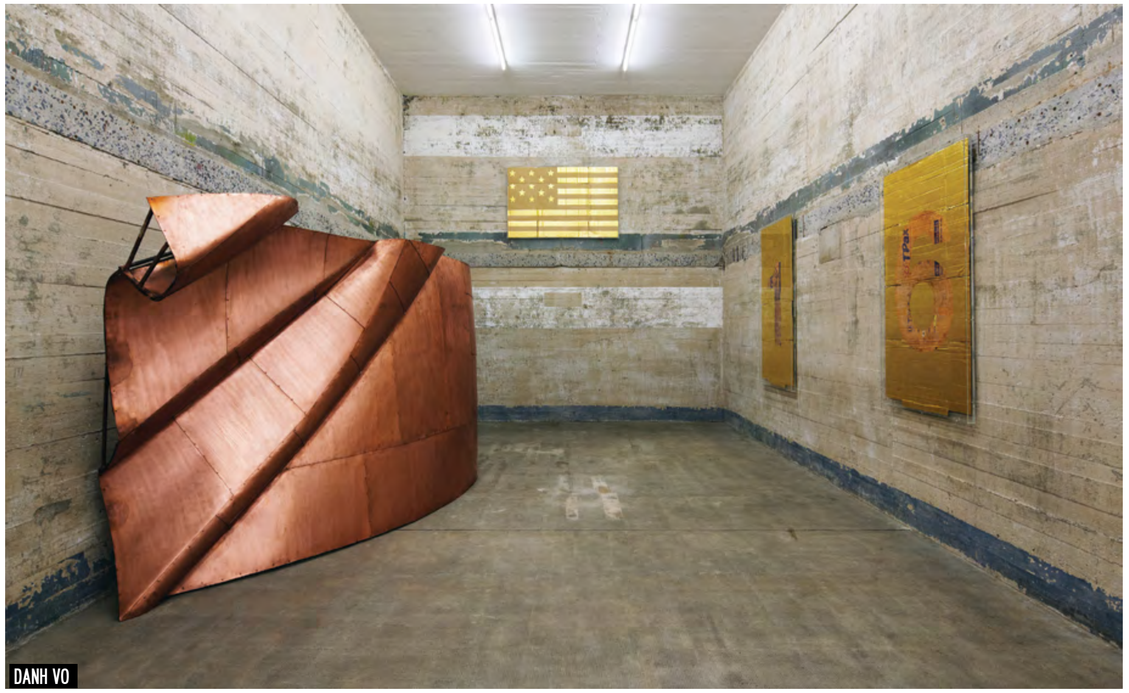

DANH VO

SAMMLUNG BOROS COLLECTIONS

"SAMMLUNG BOROS#2"

SAMMLUNG BOROS, 2008-2012 YILLARI ARASINDA SERGİLEDİĞİ "SAMMLUNG BOROS#1" İLE 120 BİNİN ÜZERİNDE ZİYARETÇİ SAYISINA ULAŞMIŞTI. İKİNCİ SERGİ OLAN "SAMMLUNG BOROS#2" 90'LARIN İLK YARISINA AİT ESERLERİ BİR ARAYA GETİRİYOR.

TOMAS SACARENO

KLARA LIDEN

Heykel, enstalasyon, resim, desen, video ve fotoğraflardan oluşan "Sammlung Boros#2"nin öne çıkan isimlerinden biri de ArtReview dergisinin seçtiği çağdaş sanatın en güçlü isimleri arasında 3'ncü olan, Çinli sanatçı Ai Weiwei. Koleksiyonun diğer isimleri arasında Awst & Walther, Dirk Bell, Cosima von Bonin, Marieta Chirulescu, Thea Djordjadze, Olafur Eliasson, Alicja Kwade, Klara Lidén, Florian Meisenberg, Roman Ondák, Stephen G. Rhodes, Thomas Ruff, Michael Sailstorfer, Tomás Saraceno, Thomas Scheibitz, Wolfgang Tillmans, Rirkrit Tiravanija, Danh Vo, Cerith Wyn Evans ve Thomas Zipp bulunuyor.

MIRO

MAM (MUSEE D'ART MODERNE)

L'ART EN GUERRE (ART IN WAR)

PİCASSO'DAN DUBUFFET'YE DÖNEMİN GENİŞ BİR PERSPEKTİFİNİ SUNAN "L'ART EN GUERRE / ART İN WAR" SERGİSİ, FRANSA'NIN 1938-1947 YILLARI ARASINDA SAVAŞ İKLİMİNDE SANATÇILARIN FORM VE İÇERİKLERİNİN NASIL DERİNDEN ETKİLENDİĞİNİ GÖSTEREN BİR ÇALIŞMA.

12 EKİM 2012 17 ŞUBAT 2013

100'ün üzerinde sanatçının yaklaşık 400 eserinin sergilendiği L'Art en guerre'de, Marc Chagall, Vasily Kandinsky, Alfred Manessier, Charlotte Salomon, Abram Warszawski, Hans Hartung, Arthus Weisz, Man Ray, Joan Miro, Joseph Soos, Pierre Soulages, Chaïm Soutine ve Henri Matisse gibi isimler yer alıyor.

PICASSO

PICASSO-BRAQUE EXHIBITION

THE METROPOLITAN MUSEUM OF ART

27 KASIM 2012
14 NİSAN 2013

"AFRICAN ART, NEW YORK & AVANT-GARDE"

AFRİKA SANATININ ÖZELLİKLİ ÖRNEKLERİNİN BİR ARAYA GETİRİLDİĞİ "AFRİCAN ART, NEW YORK & AVANT-GARDE", 1910-1920 ARASINDAKİ DÖNEMDE NEW YORK'UN SANAT DİNAMİZMİNİ DE YANSITIYOR.

Alfred Stieglitz, Marius de Zayas, John Quinn, Louise ve Walter Arensberg, Alain LeRoy Locke, Eugene ve Agnes Meyer gibi dönemin önde gelen sanat duayenlerinin koleksiyonlarından oluşturulan sergide, müzeye bağışlanmış eserlerin yanı sıra özel koleksiyonlar ve Batı ve Merkez Afrika'dan 40 adet ahşap heykel bulunuyor. Alfred Stieglitz, Charles Sheeler, Pablo Picasso, Francis Picabia, Diego Rivera ve Constantin Brancusi'den de tablolar yer alıyor.

NEGRO SONG I

BLONDIAU

27 EKİM
28 ARALIK
2012

GALERIE NATHALIE OBADIA

MICHAEL DELUCIA "PROJECTIONS"

BİLGİSAYAR TEKNOLOJİSİNİ KULLANARAK ÜRETTİĞİ ÜÇ BOYUTLU İŞLERİYLE DİKKAT ÇEKEN AMERİKALI SANATÇI MİCHAEL DELUCİA, İKİNCİ KİŞİSEL SERGİSİ "PROJECTİONS" İLE DİNAMİK BİR SERİ ÇALIŞMAYI KARŞIMIZA ÇIKARIYOR.

Malzeme olarak kullandığı büyük rölyef paneller ve kontraplakları bilgisayar tabanlı kesme tezgahı kullanarak şekillendiren sanatçı, gerek biçimsel gerekse kavramsal olarak başarılı bir sonuç ortaya koyuyor. "Teknoloji çağında heykeltıraşlığın konumunu merak ediyorum" diyen 1978 doğumlu sanatçının işleri 27 Ekim – 28 Aralık tarihleri arasında Galerie Nathalie Obadia'da görülebilir. Sanatçı ilk kişisel sergisini de 2008 yılında aynı galeride açmıştı. Sanatçının eserleri bugüne dek CRAC Alsace, New York Sculpture Center, Brooklyn MetroTech Center ve Detroit Museum of Contemporary Art'da sergilendi.

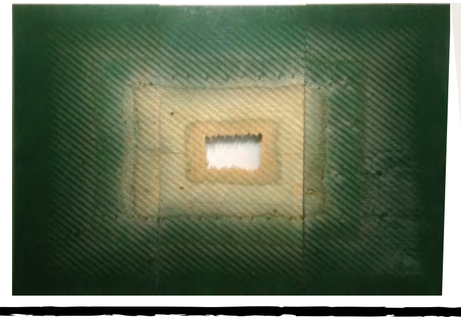

THE BIG DORY - NEW BRITAIN MUSEUM OF AMERICAN ART, HARRIET RUSSELL STANLEY FUND

METROPOLITAN MUSEUM OF ARTS

GEORGE BELLOWS

1 KASIM 2012 18 ŞUBAT 2013

GEORGE BELLOWS, HENÜZ 42 YAŞINDA HAYATINI KAYBETTİĞİNDE AMERİKA'NIN ÖNDE GELEN SANATÇILARINDAN BİRİ KABUL EDİLİYORDU. 1882 - 1925 YILLARI ARASINDA YAŞAYAN SANATÇI ESERLERİNDE DÖNEMİN SOSYO-POLİTİK GÜNDEMİ VE KÜLTÜRÜNÜ YANSITMIŞ.

Özellikle boks maçları ve New York'un salaş ve kalabalık hayatını resmettiği eserleriyle dikkat çeken George Bellows'un eserleri arasında şehir ve deniz manzaraları, savaş sahneleri, portreler, illüstrasyonlar da bulunuyor. Metropolitan Museum of Art'da Şubat 2013'e kadar görülebilecek olan sergi, sanatçının 100 civarında eserine yer veriyor. George Bellows'un hareketli ve zorlu geçen 20. yüzyılın erken dönemine şahitlik eden eserleri aynı zamanda sanatçının tüm sanat yaşamına kapsamlı bir bakış da sağlıyor.

SHORE HOUSE

BOXERS AND PORTRAITS - THE CLEVELAND MUSEUM OF ART

LEONARDO

HADID GALLERY

15 ARALIK 2012 24 OCAK 2013

RUBEN & LEONARDO: SKETCH TO CANVAS

LEONARDO

SANAT SAHNESİNE YENİ GİRMİŞ OLAN HADİD GALLERY, YENİ SANATÇILARIN İŞLERİNİ SANATSEVERLER VE KOLEKSİYONERLE BİR ARAYA GETİRME HEDEFİYLE YOLA ÇIKMIŞ BİR GALERİ. GALERİ, SON SERGİSİ "SKETCH OF CANVAS" İLE GENÇ SANATÇI RUBEN VE LEONARDO LAWRENCE'I BİR ARAYA GETİRİYOR.

RUBEN

1977 Lizbon doğumlu Ruben, alaylı bir sanatçı. Amerikalı bir aileden Portekiz'de dünyaya gelen Ruben, hayatını Avrupa ve ABD arasında geçirmiş. Çok küçük yaşlarda resme başlamış, ancak 2009 yılına kadar uzun bir süre resim yapmaya ara vermiş ve bu tarihte kişisel bazı problemlerini aşmak için kalemi eline yeniden almış. Hemen hemen her gün çizim yapmaya başlayan Ruben'in çizimleri giderek daha keskin ve daha vurucu hale gelmiş. Ruben'in çalışmaları 2011 yılında bir psikoloji profesörü tarafından fark edilmiş ve bir sergi açması için yönlendirilmiş. Böylece ilk sergisini solo olarak Lizbon'da Mario Casimiro Gallery'de yapan Ruben, bu sergiyle pek çok satış yapmış ve büyük ses getirmiş. Bunun ardından kalem ve kağıdı bir kenara bırakıp tuval ve ahşap üzerine çalışmaya başlamış.Serginin bir diğer ismi Leonardo Lawrence, oldukça genç bir sanatçı. 1995 California doğumlu sanatçı, resimle henüz 6 yaşında tanışmış. Brentwood Art Center'da, Rhode Island School of Design, California Institute of the Arts ve U.C.L.A'da eğitim alan Lawrence, David Schoffman'dan özel dersler de almış. Çalışmalarında resmettiği figürlerde giysi, aksesuar hatta saç dahi kullanmayan Lawrence, insanı ham ve esaslı bir şekilde yansıtarak gerçekte kim olduğumuzu betimlemeye çalıştığını ifade ediyor. "Resmettiğim çıplaklar – işte hayata geldiğimiz ve hayattan ayrıldığımız şekil sadece bu" diyor Lawrence.

METROPOLITAN
MUSEUM OF ARTS

18 EKİM 2012
31 ARALIK 2013

JEFF KOONS - MICHEAL JACKSON AND BUBBLES

"REGARDING WARHOL SIXTY ARTISTS, FIFTY YEARS"

60 SANATÇI, 50 YIL VE ANDY WARHOL YİNE SAHNEDE... ADINDAN DA ANLAŞILACAĞI GİBİ SANATÇININ FARKLI DÖNEMLERİ VE FARKLI ODAKLARI DAYANAK ALINARAK BİR ARAYA GETİRİLMİŞ WARHOL İMZALI ÇALIŞMALAR VE WARHOL'A ÖYKÜNEN GÜNCEL SANATÇILARIN ESERLERİ YER ALIYOR "REGARDİNG WARHOL" SERGİSİNDE.

AI WEIWEI - NEOLITHIC VASE WITH COCA COLA - MARY BOONE GALLERY

Daily News: From Banality to Disaster", "Portraiture: Celebrity and Power", "Queer Studies: Shifting Identities", "Consuming Images: Appropriation, Abstraction, and Seriality" ve "No Boundaries: Business, Collaboration and Spectacle" adlı beş ayrı temadan oluşan sergi, Metropolitan Museum of Art'ın bu yıl düzenlediği son sergi olacak. "Daily News: From Banality to Disaster", Warhol'un günlük hayat imgeleri, 60'ların tüketici Amerikan kültürüne duyduğu ilgi ve reklam, bulvar gazeteleri ile dergilere karşı alakasının dışa vurumunu yansıtıyor. Bu bölümde ayrıca, çağdaş dönem sanatçılarından Jeff Koons, Damien Hirst ve Ai Wei Wei gibi isimlerin süpermarket objeleriyle yaptıkları çalışmalarla, Warhol'un "felaket ve ölüm" temalarına duyduğu hayranlığı yansıtan işler bir araya getiriliyor. "Portraiture: Celebrity and Power"da ise Warhol'un 70'lerdeki gerek sosyete gerekse politik figürlerinden oluşan dikkate değer portre çalışmalarının yanı sıra Warhol'un kendine has sanatsal bakışıyla bağlantı kuran ve onu farklı bir yöne doğru sürükleyen eserleriyle çağdaş sanatçılardan Elizabeth Peyton, Karen Kilimnik ve Cindy Sherman'a yer veriliyor. Warhol'un savaş sonrası dönemde cinsellik ve cinsiyetçilik konularına değindiği çalışmalarının yer aldığı "Queer Studies: Shifting Identities"de Richard Avedon, Peter Hujar, Christopher Makos, Robert Mapplethorpe ve Catherine Opie gibi fotoğraf sanatçıları da bulunuyor. "Consuming Images: Appropriation, Abstraction, and Seriality", fotografik ögelerin tekrarlanılarak kullandığı Warhol çalışmalarından oluşuyor ve serginin finalini oluşturan "No Boundaries: Business, Collaboration and Spectacle" bölümü Warhol'un film yapımcılığı, dergi yayıncılığı, müzik ve tasarıma duyduğu ilgiyi yansıtıyor.

ANDY WARHOL - RED JACKIE

ANDY WARHOL - FLOWERS BLUE

ANDY WARHOL - FLOWERS WHITE

ANDY WARHOL - SELF PORTRAIT

GÖRSELLER: © 2012 THE ANDY WARHOL FOUNDATION FOR THE VISUAL ARTS, INC. / ARTISTS RIGHTS SOCIETY (ARS), NEW YORK

"CONSUMING IMAGES: APPROPRIATION, ABSTRACTION, AND SERIALITY", FOTOĞRAFİK ÖĞELERİN TEKRARLANILARAK KULLANDIĞI WARHOL ÇALIŞMALARINDAN OLUŞUYOR VE SERGİNİN FİNALİNİ OLUŞTURAN "NO BOUNDARIES: BUSINESS, COLLABORATION AND SPECTACLE" BÖLÜMÜ WARHOL'UN FİLM YAPIMCILIĞI, DERGİ YAYINCILIĞI, MÜZİK VE TASARIMA DUYDUĞU İLGİYİ YANSITIYOR.

LISSON GALLERY

TONY CRAGG

28 KASIM 2012
12 OCAK 2013

LISSON GALLERY-TONY CRAGG

TONY CRAGG'İN 12. SERGİSİ LISSON GALLERY'DE GERÇEKLEŞİYOR. SERGİDE, SANATÇININ 1979 YILINDAKİ İLK SERGİSİNDEN BU YANA YAKLAŞIK 30 SENELİK BİRİKİMİNİN YANSITILDIĞI ESERLER YER ALIYOR.

Cragg'in işleri öncelikle doğal ve materyal dünyanın anlaşılmasını temel alıyor ve bu temelin üzerinde hacim, malzeme, denge ve imaj inşa ediliyor. Sanatçı, dinamik formlar ve yüzey arasındaki gerilimi ortaya çıkartmak için mermer, parlatılmış bronz, dökme demir ve ahşap malzemeler kullanıyor. Cragg'in detaylarda karmaşıklaşan çalışmaları, küre ya da disk benzeri güçlü bütünsel formlar oluşturuyor. Sergide yaklaşık 3 m yüksekliğinde ve 4 metre genişliğinde büyük ölçekli çalışmalar da yer alıyor.
Cragg, son dönemlerde Waldfrieden heykel parkına enerjisini yoğunlaştırmış durumda. Ayrıca Dusseldorf'daki "Kunstakademie" sanat akademisinde yönetici olarak görevine devam ediyor.

28 KASIM 2012
12 OCAK 2013

LISSON GALLERY-LAWRENCE WEINER

LAWRENCE WEINER "BE THAT AS IT MAY"

LİSANI BİR MALZEME OLARAK KULLANAN LAWRENCE WEINER, OLUŞTURDUĞU METİNLERLE GALERİNİN DUVARLARINI KAPLAYAN KÜÇÜK VE BÜYÜK ÖLÇEKLİ ÇALIŞMALAR ORTAYA KOYUYOR.

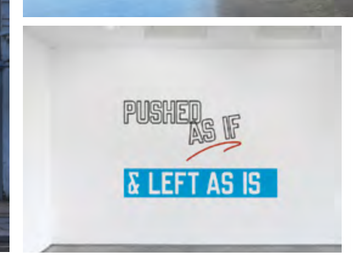

Lisson Gallery'deki bir diğer sergi, Amerikalı sanatçı Lawrence Weiner'in "Be That as it May" sergisi. 60'ların konseptüalizm akımının öncülerinden biri olan Weiner, bu yeni sergisinde matematiksel bir kavram olan küsuratları atarak materyalin öz gerçekliğini ortaya koymaya odaklanıyor.

LE MUSÉE D'ART

LINDER
FEMME / OBJET

LE MUSÉE D'ART MODERNE DE LA VILLE DE PARIS - PARİS ŞEHRİ MODERN SANAT MÜZESİ, LINDER ADIYLA BİLİNEN İNGİLİZ SANATÇI LINDER STERLING'E ADANMIŞ İLK RETROSPEKTİF SERGİSİNİ SUNUYOR. SERGİDE, LINDER'İN SANAT ANLAYIŞI DAHİLİNDE FORM BULAN ÜÇ ÖNEMLİ ÜRETİM TÜRÜ MÜZE ZİYARETÇİLERİYLE BULUŞUYOR; GÖRSEL SANAT ÖĞELERİ, MÜZİK VE MODA.

LE MUSÉE D'ART-LINDER

1 ŞUBAT
23 NİSAN
2013

1976 yılından bu yana farklı sanat formlarına yatırım yapan, plastik sanatlardan müziğe ve hatta modaya uzanan bir çizgi izleyen sanatçı, dadaist sanatçılar John Heartfield ve Hannah Höch misali, Manchester'ın İngiliz Punk Akımı'nı akla gelen öğelerini bir araya getiriyor.
Farklı sanat akımlarını ve türlerini denemesi bir yana; Linder kendi vücudunu tanımak, değiştirmek, makyajlamak ve insanları şaşırtmak için de büyük bir çaba sarf ediyor. Kendi sanat felsefesinde bu da sanatın bir kolu.

LOMBARD FREID GALLERY, KEMANG WA LEHULERE, LEE KID, NINA YUEN

ART BASEL MIAMI BEACH

Çağdaş Sanat Tutkunlarını Bir Araya Getirdi…

BU YIL 6-9 ARALIK TARİHLERİ ARASINDA 19'UNCUSU DÜZENLENEN ART BASEL MIAMI BEACH'E KUZEY AMERİKA, LATİN AMERİKA, AVRUPA, ASYA VE AFRİKA'DAN 260 GALERİ KATILDI. 20. VE 21. YÜZYILDAN 2000'İN ÜZERİNDE SANATÇININ ESERİNİN SERGİLENDİĞİ ART BASEL MIAMI BEACH, TÜM SANAT TUTKUNLARINI ÇATISI ALTINDA TOPLAYARAK GEREK ÇAĞDAŞ SANATTAKİ YENİ GELİŞMELERİ KEŞFETMELERİNİ, GEREKSE NADİR GÖRÜLEBİLECEK MÜZE SANAT KOLEKSİYONLARINI İZLEME FIRSATINI SAĞLADI.

/ Hazırlayan: Senem Öztürk

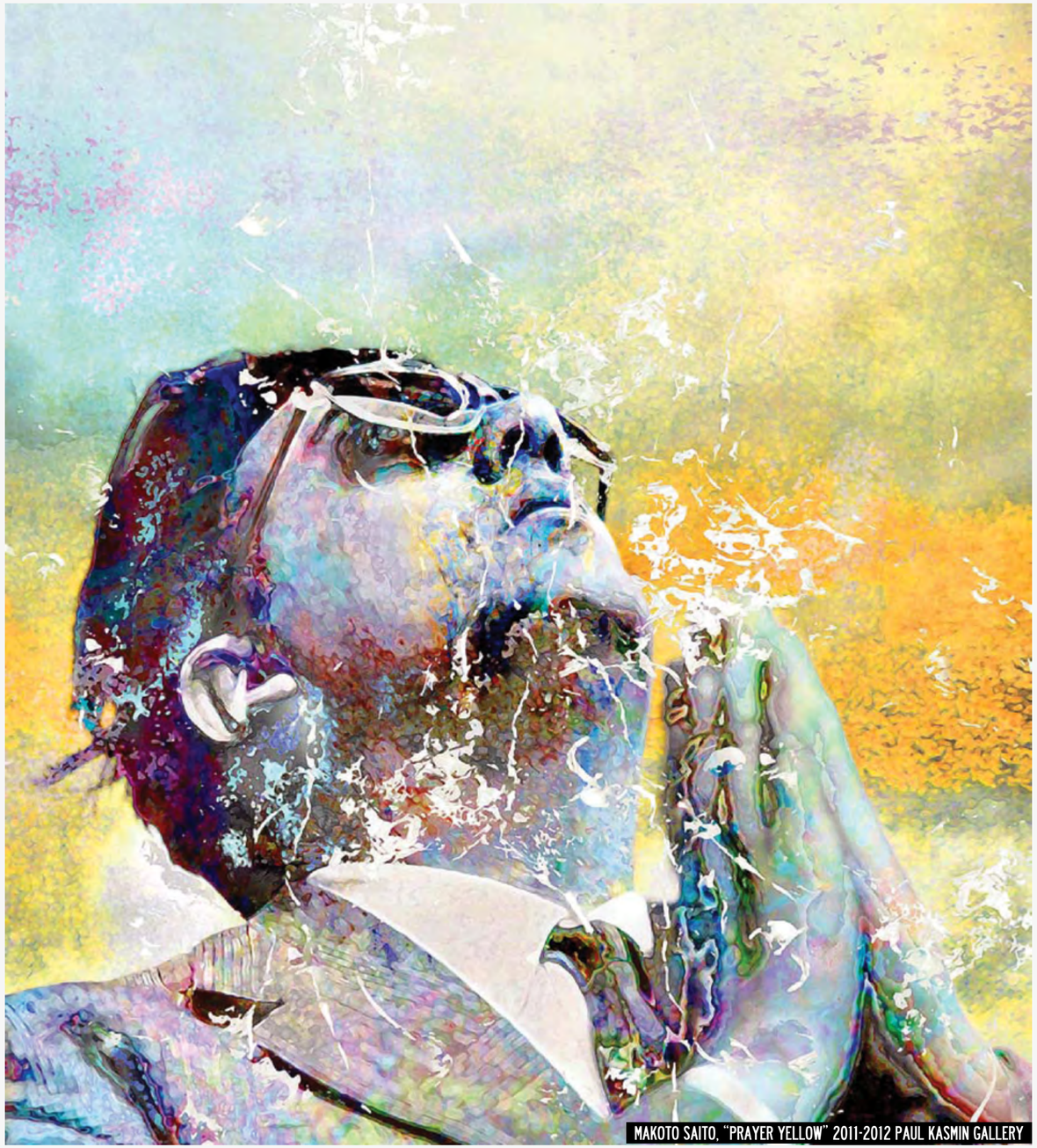

MAKOTO SAITO, "PRAYER YELLOW" 2011-2012 PAUL KASMIN GALLERY

Bu yıl oluşturulan seçkilerde modern materyallerin güçlü olarak yansıtıldığı gözlemlenirken Art Basel Miami Beach'in geleneksel derinliğinin de altı çizildi.
Fuarın "Art Galleries" ana bölümünün yanı sıra "Art Nova" adı verilen bir diğer bölümde de yeni kurulmuş galerilerin son birkaç yıllık işlerine yer verildi. Bu bölümde 40 galeri, 100'den fazla sanatçıyla yer aldı.
"Art Position" bölümünde ise tek bir sanatçının birden fazla eseri sergilendi. 12'si geçen yılki fuara katılmamış olan toplam 16 galeri, tek bir sanatçının eserlerinden oluşan seçkilerle katıldı. NON İstanbul ile Aslı Çavuşoğlu da bu sanatçılar arasında yer aldı.
Art Kabinett bölümünde, Art Galleries'de yer alan seçilmiş 20 galeri, grup sergilerinin yanı sıra solo sergilerle bu bölüme katıldı. Bu bölümde galeriler, küratörlüğünü üstlendikleri çalışmaları sergileme imkanına sahip oldu.
Bu bölümün dikkat çeken çalışmalarından biri Alexander Gray Associates'in düzenlediği sergi oldu. Jack Whitten, Joan Semmel ve Hugh Steers'in çalışmalarından oluşan sergide, üç ressamın 60'lar, 70'ler ve 80'lerdeki Amerikan sosyal aktivizmini yansıttığı işleri yer aldı.
Art Public bölümündeyse açık alanda sergilenen büyük ölçekli çalışmalar yer aldı. Collins Park özel olarak düzenlenerek açık alan sergileri için uygun hale getirildi. Bu bölümde toplam 22 çalışma sergilendi. Fuarda ayrıca video ve film gösterimleri yapılırken pek çok konferans ve paneller de düzenlendi.

SERGİDE, MATTA'NIN "MORPHOLOGIE PSICHOLOGIQUE" ADLI ESERİ MARRY ANNE MARTIN FINE ART GALERİSİ BÜNYESİNDE SERGİLENDİ. AŞAĞIDA GÖRDÜĞÜMÜZ ÇALIŞMALAR DA JESSICA MINE "UNTITLED 2012" VE DAVID ADAMO "INSTALATION WIEV".

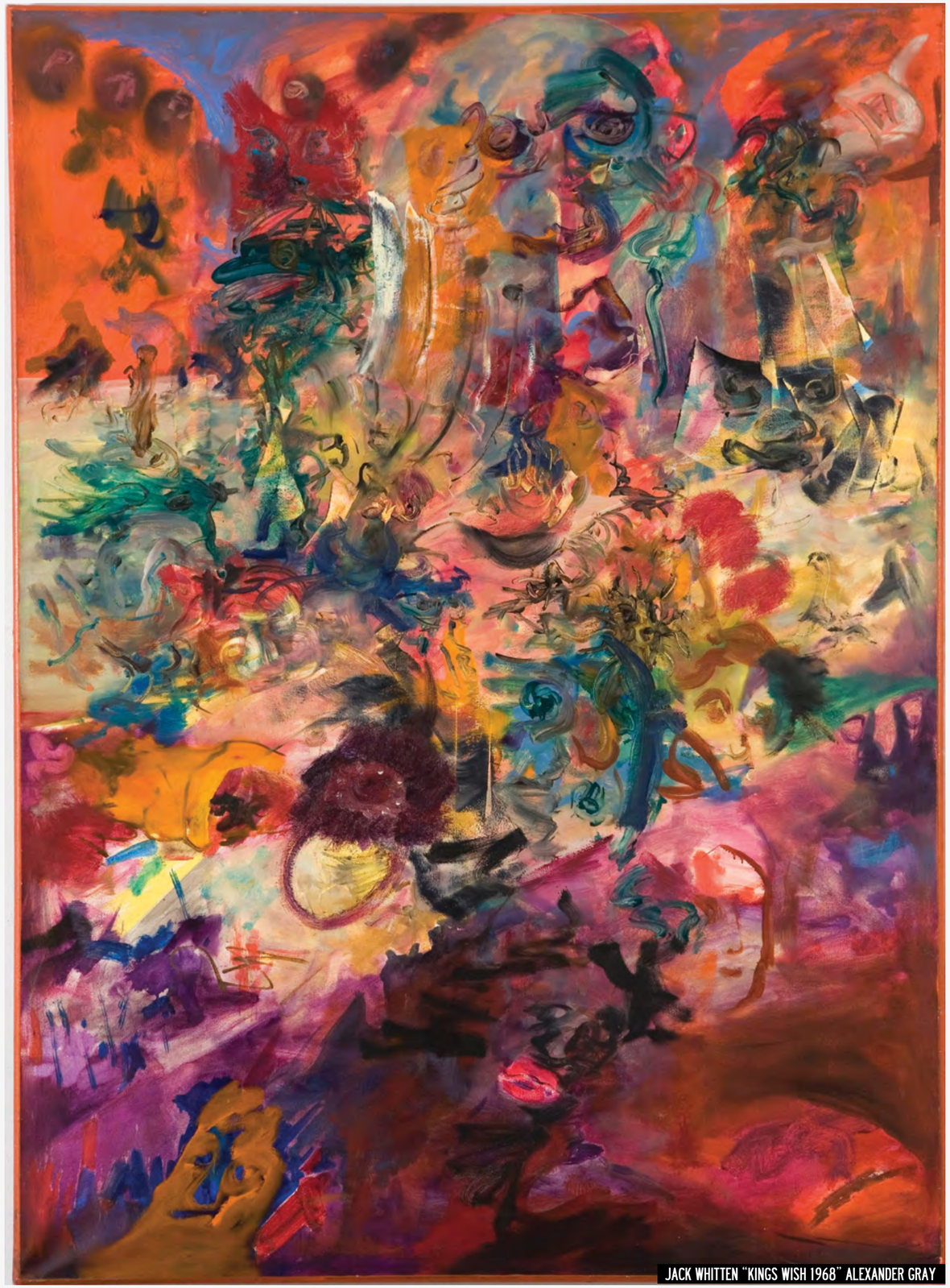

JACK WHITTEN "KINGS WISH 1968" ALEXANDER GRAY

BEATRIZ MILHAZAR, "CHILDREN MADE A SNOWMAN" MARY ANNE MARTIN FINE ART

"ART POSITION" BÖLÜMÜNDE TEK BİR SANATÇININ BİRDEN FAZLA ESERİ SERGİLENDİ. 12'Sİ GEÇEN YILKI FUARA KATILMAMIŞ OLAN TOPLAM 16 GALERİ, TEK BİR SANATÇININ ESERLERİNDEN OLUŞAN SEÇKİLERLE KATILDI.

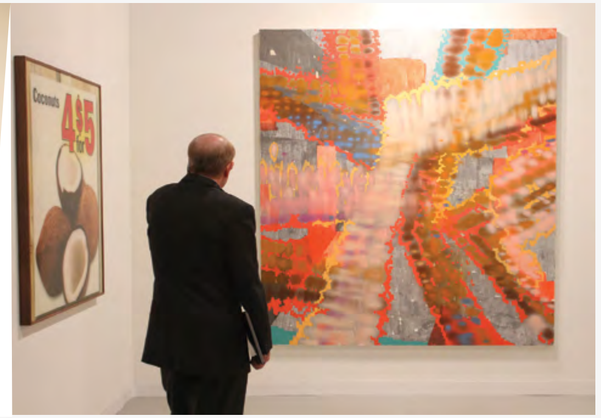

20. VE 21. YÜZYILDAN 2000'İN ÜZERİNDE SANATÇININ ESERİNİN SERGİLENDİĞİ ART BASEL MİAMİ BEACH'DE AYRICA VİDEO VE FİLM GÖSTERİMLERİ YAPILIRKEN PEK ÇOK KONFERANS VE PANEL DE DÜZENLENDİ.

ZHUJINSHI "ALL TOGETHER"

"Alone Together"

Çinli sanatçı Zhu Jinshi'nin aralarında bulunduğu "Alone Together" sergisi 31 sanatçının işlerinden oluşuyor. Zhu Jinshi'nin yanı sıra Maurizio Cattelan, Oscar Tuazon, Takashi Murakami ve Yoshitomo Nara gibi uluslararası ün yapmış sanatçıların yer aldığı sergiye Contemporary Arts Foundation'ın sürekli koleksiyonlarından olan Rubell Family Collection'dan da eserler dahil edilmiş.
2012 yılı içerisinde Los Angeles'daki Blum and Poe Gallery'de kişisel sergisi "Zhu Jinshi"yi gerçekleştiren sanatçı, son 10 yılda Hong Kong'dan Kanada'ya, Çek Cumhuriyeti'ne takdir edilen pek çok solo ve grup çalışmasının içinde yer aldı. Sanatçının "Alone Together"da sergilenen yağlıboya eseri Power and Country, Rubell Family Collection'dan.

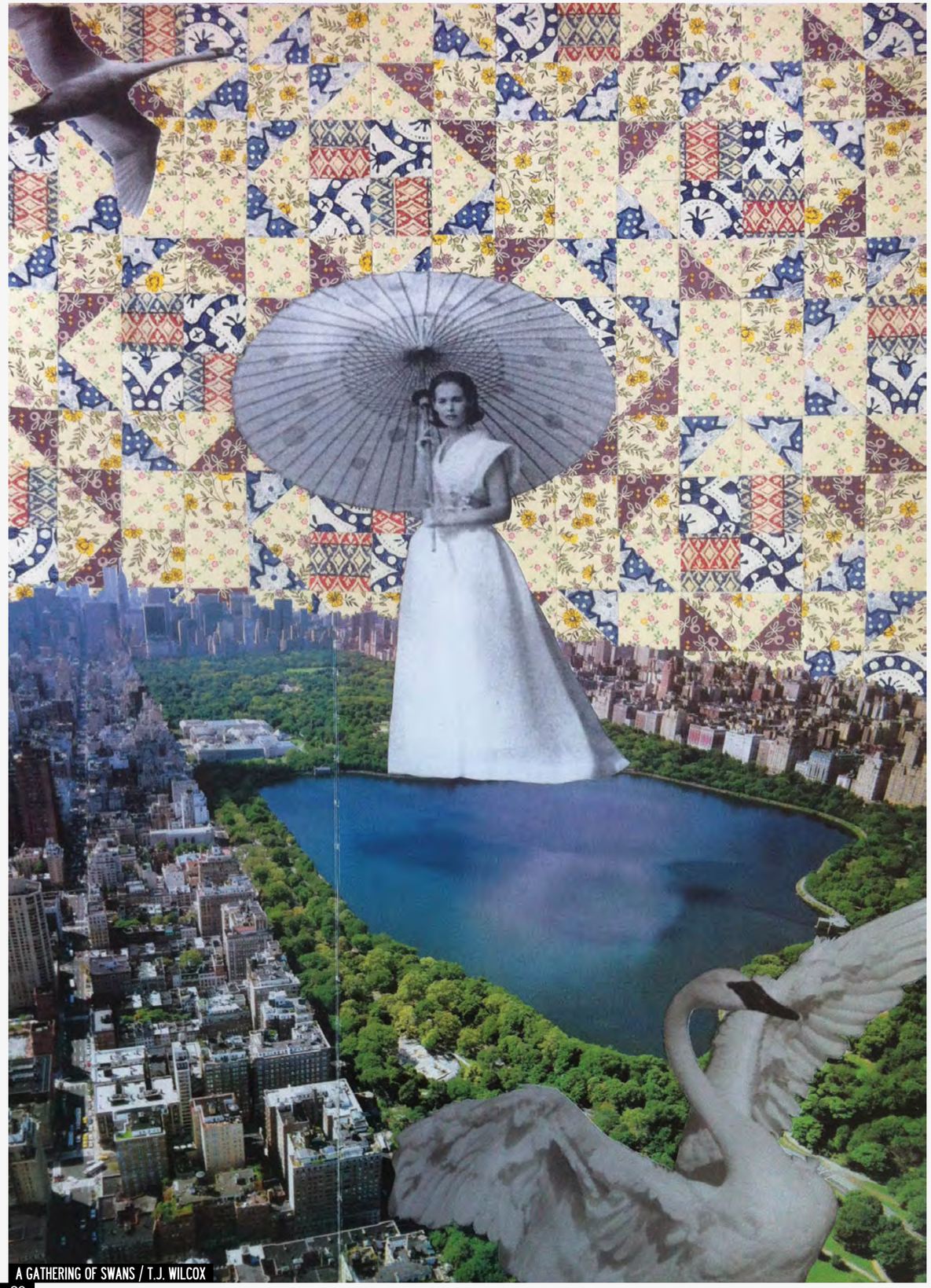

A GATHERING OF SWANS / T.J. WILCOX

SMOKE BOMBS 2 / OLAF BREUNING

FIAC 2012: *koleksiyonerlerin ilgisi büyük oldu*

BU YIL 39. YILINI KUTLAYAN FIAC SANAT FUARI, PARİS'TEKİ GRAND PALAIS'DE GERÇEKLEŞTİRİLDİ. TÜM DÜNYADAN PEK ÇOK SANATSEVERİN VE KOLEKSİYONERİN AKIN ETTİĞİ FUARDA 25 FARKLI ÜLKEDEN 182 GALERİ YER ALDI.

/ Hazırlayan: Senem Öztürk

Avrupa'nın en büyük çağdaş sanat fuarlarından biri olan FIAC 2012'de modern ve çağdaş sanat eserlerinin dengeli bir sunumu yapılırken, dünyanın önemli sanatçılarının yanı sıra yükselişteki pek çok sanatçının da çalışmaları sergilendi. Ne yazık ki Türkiye'den hiçbir galerinin katılmadığı FIAC'da Fransa'dan 34, ABD'den 30, Almanya'dan 24, Belçika'dan 14, İtalya'dan 12, İngiltere'den 8 ve İsviçre'den 6 galeri yer aldı. FIAC'a ilk defa katılan ülkeler ise Danimarka, Polonya, Finlandiya ve Birleşik Arap Emirlikleri oldu. 303 Gallery, Air de Paris, Gavin Brown's Enterprise, Capitain Petzel, Cheim & Read, Sadie Coles HQ, Paula Cooper, Chantal Crousel, Massimo De Carlo, Gagosian Gallery, Gladstone Gallery, Greene Naftali, Elvira Gonzalez, Marian Goodman, Bärbel Grässlin, Karsten Greve, Hauser & Wirth, Max Hetzler, Xavier Hufkens, Kukje Gallery / Tina Kim Gallery, Kurimanzutto, Yvon Lambert, Lelong, Lisson, Luhring Augustine, Matthew Marks, kamel mennour, Metro Pictures, Victoria Miro, Galerie Perrotin, Eva Presenhuber, Almine Rech, Regen Projects, Thaddaeus Ropac, Esther Schipper, Sprüth Magers, Michael Werner, White Cube, Zeno X, David Zwirner gibi prestijli galeriler de 18-21 Ekim arasında gerçekleştirilen FIAC 2102'de yerini aldı.

FIAC'da öne çıkanlara baktığımızda, 25 sanatçısı ile Gagosian Galeri, 11 sanatçısı ile White Club Galeri, eserlerinden biri 8 milyon dolara satılan Joan Miro, yine eserlerinden biri 2,5 milyon dolara alıcı bulan Lucio Fontana dikkatleri çekti.

DREAM SPECIMEN / MADEIN COMPANY

NE YAZIK KI TÜRKİYE'DEN HİÇBİR GALERİNİN KATILMADIĞI FIAC'DA FRANSA'DAN 34, ABD'DEN 30, ALMANYA'DAN 24, BELÇİKA'DAN 14, İTALYA'DAN 12, İNGİLTERE'DEN 8 VE İSVİÇRE'DEN 6 GALERİ YER ALDI.

WHIMSY BEASTIES...COCK-A-LIKI / RAQIB SHAW

MANUCERE / JOANA VASCONCELOS

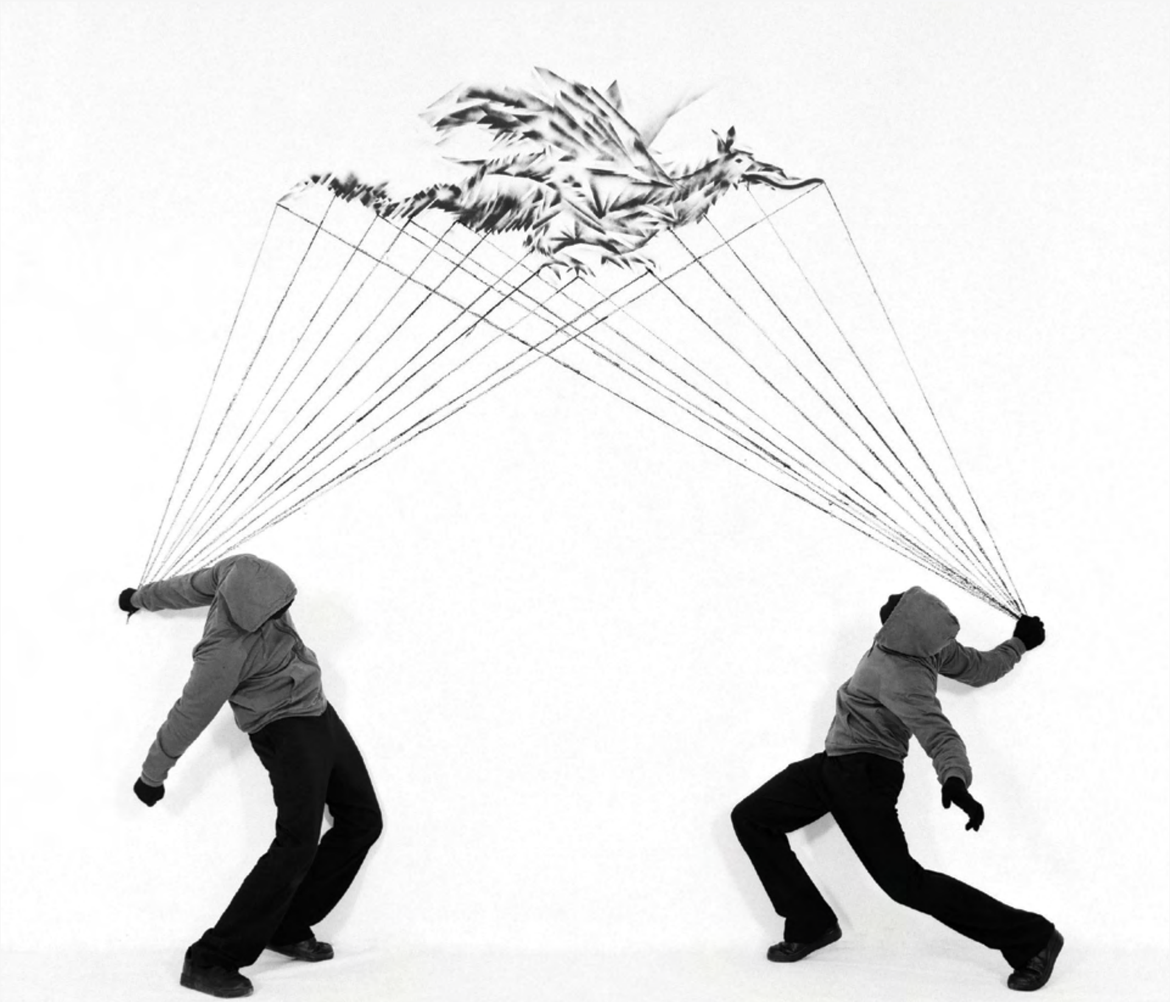

DRAGON / ROBIN RHODE

18-21 EKİM ARASINDA GERÇEKLEŞTİRİLEN FIAC 2102'DE MODERN VE ÇAĞDAŞ SANAT ESERLERİNİN DENGELİ BİR SUNUMU YAPILIRKEN, DÜNYANIN ÖNEMLİ SANATÇILARININ YANI SIRA YÜKSELİŞTEKİ PEK ÇOK SANATÇININ DA ÇALIŞMALARI SERGİLENDİ.

VIP'ALL-NITER / BLAIR THURMAN

SPHERIC THEME - BLACK VARIATION / NAUM GABO

THE FIRST MINUTES OF OCTOBER / CHRISTOPH WEBER

SOLUS / PIERRE ALECHINSKY

SEABORG / EVA NIELSEN

FIAC'DA ÖNE ÇIKANLARA BAKTIĞIMIZDA, 25 SANATÇISI İLE GAGOSIAN GALERİ, 11 SANATÇISI İLE WHITE CLUB GALERİ, ESERLERİNDEN BİRİ 8 MİLYON DOLARA SATILAN JOAN MIRO, YİNE ESERLERİNDEN BİRİ 2,5 MİLYON DOLARA ALICI BULAN LUCIO FONTANA DİKKATLERİ ÇEKTİ.

T.S. ELIOT / ROBERT OVERBY

DÜNYACA TANINMIŞ SANATÇI KUTLUĞ ATAMAN GALERİ MANA İLE İŞ BİRLİĞİNİ VE YENİ PROJELERİNİ ANLATTI

Anlatmaya çalıştığım şey, hayatta objektif bir şeyin olmadığı; her şeyin subjektif olduğu. Her şey, algılama üzerine bir başka deyişle…

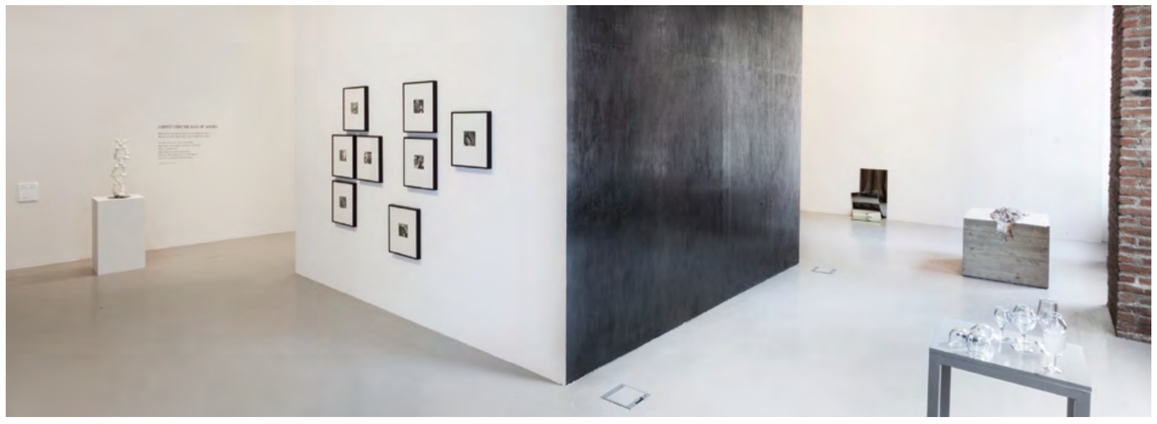

"BENİM LONDRA'DA VE NEW YORK'TA ÇALIŞTIĞIM GALERİLERİN FİKRİ ÇOK ÖNEMLİYDİ. ONLARLA AYNI GÜCE SAHİP, AYNI DİLİ KONUŞAN BİR YER OLMALIYDI. ŞİMDİYE KADAR BÖYLE BİR DİYALOĞU SÜRDÜREBİLEN BİR GALERİ OLMADI. GALERİ MANA İLE İKİ YILDIR FLÖRT EDİYORUZ! BU SÜREÇ İÇİNDE BAŞKA ADRESLERE DE BAKTIM AMA EVLİLİK KARARINI GALERİ MANA İLE ALDIK. ZATEN BU İŞBİRLİĞİMİZE KÜRATÖRLERDEN VE MÜZELERDEN DE YEŞİL IŞIK GELDİ."

/Röportaj: ŞULE ARINÇ

Kutluğ Ataman ve Mehveş Arıburnu beraber çalışma kararı aldığından beri, ikisiyle de uzun uzun konuşup planlarını, ileriye dönük projelerini duymak istiyordum. Zira ikisi de kendi dallarında iddialı isimler. Sevgili dostum, dahası Londra'daki büyük ailemizin önemli üyelerinden Mehveş'in kurduğu Galeri Mana'ya bakıyorsunuz; uluslararası standartta bir program, müthiş bir mekan… Kutluğ'nun ise başarılarını anlatmaya kalksam sayfalara sığdıramam. 1999 Venedik Bienali, değişik yıllarda İstanbul Bienalleri, Berlin, Sao Paulo Bienalleri, Documenta, Turner Prize adaylığı, Carnegie International Prize (Picasso, Matisse, Anselm Kiefer, Richard Serra, bu ödülü alan isimler arasında!), MOMA'dan, Tate'e kadar bir çok büyük özel koleksiyona girebilmiş tek Türk sanatçı! Hani derler ya bizim ülkeye bir boy büyük. Bence Galeri Mana da, Kutluğ da öyle. İster misiniz bu kuvvetli ortaklıktan çıkacak işler de dünyaya büyük gelsin!

Kutluğ, ilk defa bir Türk galerisi tarafından temsil ediliyorsun. Uzun yıllardan sonra neden böyle bir şeye ihtiyaç duydun? Nasıl gelişti olaylar bize anlatabilir misin?

1990'lardan beri Londra'da yaşamama rağmen Türk sanatının dinamolarından biriyim. Bu süre içinde belli bazı Türk galerileri ile çalışmalarım oldu ama temsilcilik gibi kapsamlı bir ortaklığa ilk defa giriyorum.

Evet, seni uzun yıllardır takip ediyorum; New York'ta, Londra'da birçok galeri ile işbirliğin oldu ama hiç bir Türk galerisiyle bu boyutta bir çalışmaya girmedin. Şimdi ne değişti?

Kutluğ Ataman: Eski anlayışta, sanatçı, galeriye işlerini yapıp satacak bir aracı olarak, galerici de sanatçıya, duvarlarını dolduracak kişi olarak bakardı. Tabii ki bu tip anlayışı sürdüren hala bir çok galeri mevcut. Hatta geçen gün Nişantaşı'nda yürüyorum, ne göreyim! Bir galeri camına "işlerini sergilemek isteyen sanatçı aranıyor" yazmış.

Mehveş Arıburnu: İşte biz de böyle bir ilan asmıştık ve Kutluğ geldi! Çalışmaya böyle başladık. (gülüyor)

Kutluğ Ataman: Bu anlayışı ilk kıran, sanatçıya bambaşka bir açıdan; destekleyici, yol gösterici, kariyer planlayıcı olarak, adeta bir menajer ▶

KUTLUĞ ATAMAN, "ESKİ ANLAYIŞTA, SANATÇI, GALERİYE İŞLERİNİ YAPIP SATACAK BİR ARACI OLARAK, GALERİCİ DE SANATÇIYA, DUVARLARINI DOLDURACAK KİŞİ OLARAK BAKARDI." DEDİ.

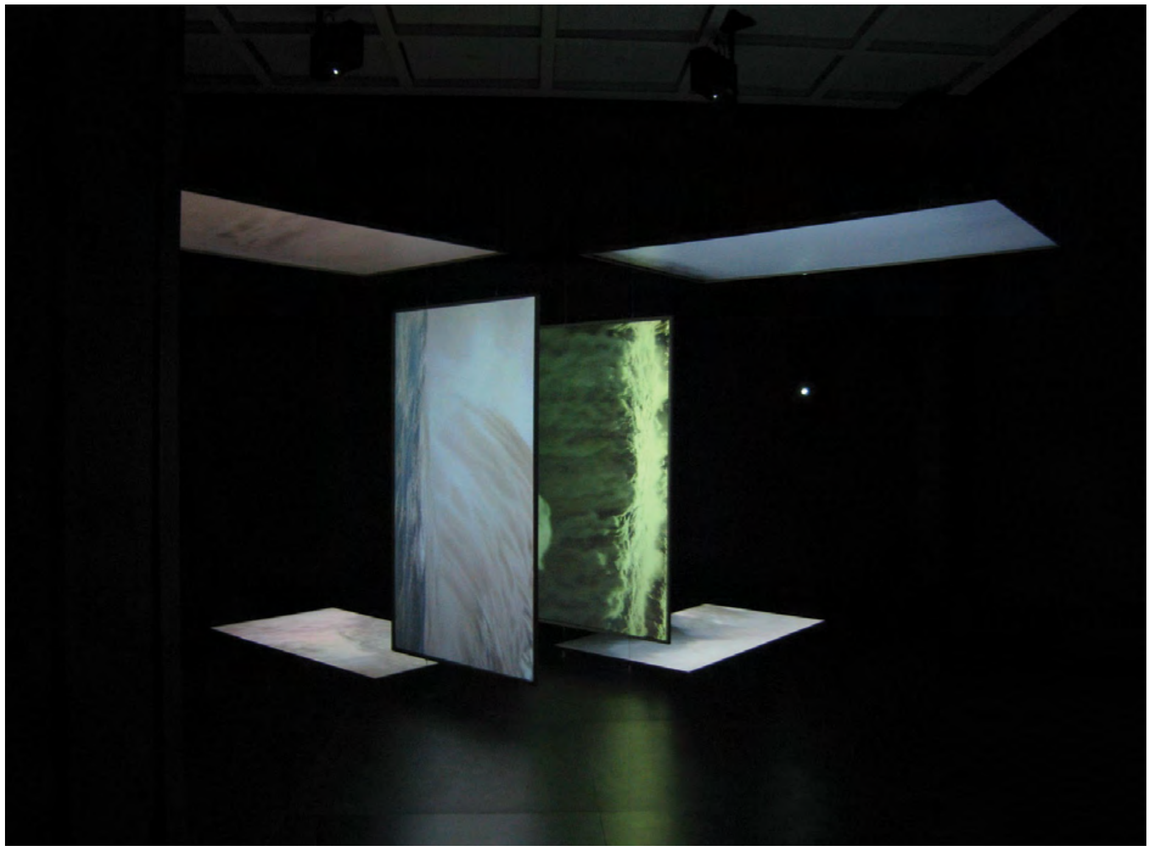

"YAPTIĞIM VİDEO SANATINDAN DOLAYI, BANA HEP YÖNETMEN, YAPIMCI; MODELLERİME DE OYUNCU DENDİ. YAPTIĞIM İŞLER SİNEMA, TİYATRO GİBİ SAHNE SANATLARI ÜZERİNDEN DEĞERLENDİRİLDİ. ASLINDA VİDEO SANATI, RESİM VE HEYKELİN DEVAMIDIR. İŞLERİMDE, GENEL OLARAK İNSANLARIN KENDİSİNİ NASIL YARATTIĞINI GÖSTERMEYE ÇALIŞIYORUM."

gibi yaklaşan kişi, Galeri Nev'den, Haldun Dostoğlu'dur.

Öyleyse sen neden Galeri Mana'yı seçtin? Mana, piyasaya çok doğru bir çizgide, hızlı bir giriş yapmış olmakla beraber çok genç bir galeri. Mehveş ile eski dostluğunun bunda payı oldu mu?

Mehveş ile ilk koleksiyonerim olduğu için tanışmıştım. Yıllardır süren tanışıklığımız belli bir güveni beraberinde getirmiştir mutlaka, ama bu ortaklık kararı tek başına benim tarafımdan verilmiş bir karar değil. Benim Lonra'da ve NY'da çalıştığım galerilerin fikri çok önemliydi. Onlarla aynı güce sahip, aynı dili konuşan bir yer olmalıydı. Şimdiye kadar böyle bir diyaloğu sürdürebilen bir galeri olmadı. Galeri Mana ile iki yıldır flört ediyoruz! Bu süreç içinde başka adreslere de baktım ama evlilik kararını Mana ile aldık.

Mehveş, kurulduktan çok kısa bir süre içinde böyle bir başarıya imza atmak senin için çok gurur verici olsa gerek.

Mehveş Arıburnu: Evet, tabii ki. Londra'da yıllardır koleksiyoner ve art patron (sanatı destekleyen kimse) olarak özellikle Thomas Dane'den, Martine ve Thomas (Kutluğ'un Londra galerisi) ile tanışıyor ve yaptıkları işleri çok beğeniyordum. New York'da Angela Westwater (Kutluğ'un NYC galerisi), zaten bu işin duayeni. Bu isimler ile çalışmış olan Kutluğ'un, İstanbul'daki temsilcisi olmaktan çok memnunum.

Aslında Kutluğ ile bu noktaya gelmemiz, yaşadığımız son iki yıllık sürecin doğal bir sonucu. Kendisi bir dost olarak Galeri Mana'nın kuruluşunda bana o kadar destek oldu ki, zaten buranın ruhunda ve yapısında Kutluğ çok var. İstanbul'da doğdum, büyüdüm ama 17 yıldır Londra'da yaşıyorum. Dolayısıyla Türk sanat dünyasına çok sonra girdim. Dolayısıyla Kutluğ'un yardımlarına çok ihtiyacım oldu kuruluş sürecinde.

Kutluğ Ataman: Dünyada birçok sanat üretiliyor. Bunların bir şekilde sanat tarihine dahil edilmesi, 'valide' olması gerekiyor. Yoksa iç dekorasyon malzemesi olarak kalır bir çok iş… Bir sanatçının konumunun belirlenmesinde çok önemli üç ayak var: Bağımsız küratörler, müzeler ve akademik çevreler.

Mehveş'in sana bu alanda, özellikle müzelerle ilişkilerinde büyük faydası olmuştur ve olacaktır.

Tabii ki zaten bu işbirliğimize küratörlerden, müzelerden de yeşil ışık geldi.

İki sene evvel, daha sizin ortaklığınız şekillenmemişken, Tate Modern Menaac Komitesi olarak (Orta Doğu, Kuzey Afrika), senin 'Peruk Takan Kadınlar' işini almıştık. Bu komitede bu bölgeden değişik sanatçıların işlerini oyluyoruz. Her yıl belirli bir bütçemiz oluyor. Sıra senin işine geldiğinde büyük çoğunluktan onay geldi. Sayende çok gururlandık! MOMA'da da 'Ruhuma Asla' isimli işin var. Zaten MOMA ve Tate arasında tatlı bir rekabet var, şahit olduğum kadarıyla. Kutluğ, biraz da ileriye dönük planlarından bahsedelim...

Şimdi uzun metrajlı sinema filmi projem var. Senaryosu hazır. Bütçe, finansman kısmıyla uğraşıyoruz şu an. Kasımda New York'ta sergim açılıyor. Sperone Westwater Galerisi'nde "Mezapotamya Dramaturjileri" serimden 4 işim gösterilecek… Herkesi bekliyorum!

İki sene evvel Türkiye'ye tepeden bir giriş yaptın. 2010 Kasım'ında İstanbul Modern'de muhteşem bir retrospective; ardından 2011'de Arter'de "Mezapotamya Dramaturjileri" sergisi...

Evet, güzel bir giriş oldu ama sonrasında askerlik işleriyle uğraşmak zorunda kaldım ve çok zaman kaybettim. Güzel bir rüzgar vardı, askerlik sorunu çok vaktimi aldı. Bu arada 22 sergi teklifine hayır dedim. Kendi kendime bir karar aldım. Stratejik ▶

MEHVEŞ ARIBURNU, "ASLINDA KUTLUĞ İLE BU NOKTAYA GELMEMİZ, YAŞADIĞIMIZ SON İKİ YILLIK SÜRECİN DOĞAL BİR SONUCU. KENDİSİ BİR DOST OLARAK GALERİ MANA'NIN KURULUŞUNDA BANA O KADAR DESTEK OLDU Kİ, ZATEN BURANIN RUHUNDA VE YAPISINDA KUTLUĞ ÇOK VAR." DEDİ.

KUTLUĞ ATAMAN, "TÜRKİYE'DE SANAT İLE BERABER YAŞAMA ZEVKİ YENİ BİR OLGU. GENELDE BİZDE SANAT, YATIRIM DİYE ALINIYOR. ASLINDA SANAT KOLEKSİYONU YAPARAK KENDİ CENNETİNİ YARATIYORSUN. BUNU KAÇIRANLAR ÇOK VAR." DEDİ.

kariyer hareketleri yapmak istemediğimi anladım. Artık bana çok anlamlı gelmediği takdirde yeni çalışmalar yapmak istemiyorum.

Tate'den, MOMA'dan solo show teklifi senin için yeterince anlamlı olur herhalde!

Bu büyük müzeler çok değişik ve geniş kitlelere hitap ediyorlar. Tabii ki böyle bir teklife hayır diyemem!

Sergilerinde hep büyük video enstalasyonları var. Küçük koleksiyoncuyu korkutuyor; sanki her işin kurumsal bir çalışmaymış gibi bir izlenim doğuyor; oysa bazı evlerde de sergilenecek işlerin mevcut. Sana ulaşmanın artık adresi belliyken biraz da bu işlerinden konuşalım. Mesela 'SU' serin çok popular; '99 Names' tek ekran versiyonu müthiş...

Mehveş Arıburnu: Kutluğ'nun bazı kurumsal işleri ile de yaşanabiliyor aslında.

Kutluğ Ataman: Mesela Ömer-Ayşegül Dinçkök'un evinde büyük bir işim var, 'fff' isimli.

İnşallah yakında bende de olacak! Ama ismi şimdilik bende saklı kalsın...

Evet, bu kesinlikle vizyon meselesi. Türkiye'de sanat ile beraber yaşama zevki yeni bir olgu. Genelde bizde sanat, yatırım diye alınıyor. Aslında sanat koleksiyonu yaparak kendi cennetini yaratıyorsun. Bunu kaçıranlar çok var.

Tate Müzesi Direktörü Nicholas Serota'nın bir yazısını okumuştum. " Sanatla ilgilenmenin en güzel yolu, bütçen elveriyorsa, beğendiğin bir eseri alıp, onunla yaşamak, tutkuyla bağlanmak ve ona özenle sahip çıkmak" demiş. Gerçekten de sadece yatırım diye bu işe soyunanlar başka enstrümanlara yönelmeliler. Unutmamalı ki bir sanatçı bir iş üzerinde çalışırken, ruhunu ortaya koyuyor. O yüzden bir eser aldığımızda beraberinde bir sorumluluk da aldığımızı bilerek koleksiyonerlik yapmalıyız. Genç sanatçılara ne tavsiye edersin?

Bir tavsiye vermek istemem. Zaten içlerinde varsa olduğu gibi çıkıyor. Ama bazen doğru çıkıp yanlış yönlere de gidilebiliyor. Benim tavsiyem, para için üretmesinler.

Türkiye'de bakıyorum çoğu genç sanatçı, çok çok yüksek fiyatlardan piyasaya çıkıyor. Bunlar galerilerinin yanlış yönlendirmesi sonucu mu oluyor?

Kutluğ Ataman: Evet, doğru. Galericilik burada çok önemli. Bazen yanlış yönlendirmeler yüzünden, iyi giden bir sanatçının bile kariyeri kayabiliyor. Suni balonlar oluşuyor. Günü gelip patlıyor. Bunun çeşitli örneklerini son 5 yılda gördük.

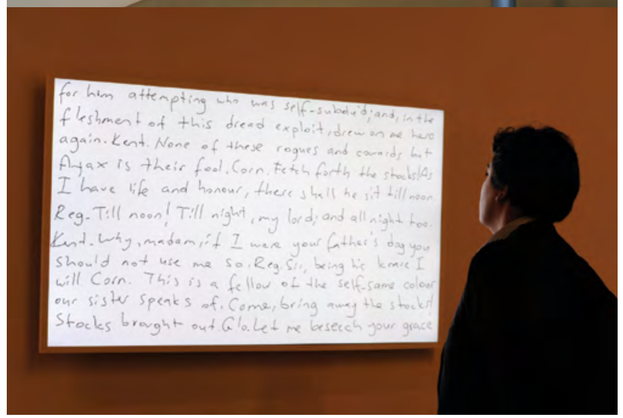

KUTLUĞ ATAMAN, "GALERİCİLİK BURADA ÇOK ÖNEMLİ. BAZEN YANLIŞ YÖNLENDİRMELER YÜZÜNDEN, İYİ GİDEN BİR SANATÇININ BİLE KARİYERİ KAYABİLİYOR." DEDİ.

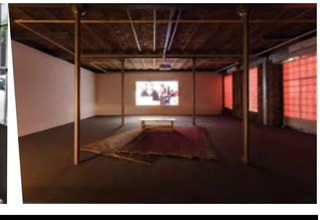

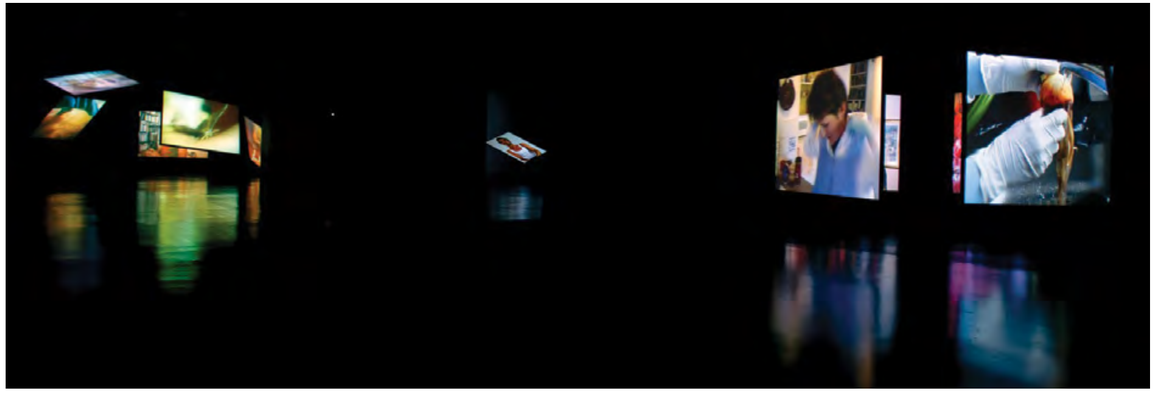

KUTLUĞ ATAMAN, "ŞİMDİ UZUN METRAJLI SİNEMA FİLMİ PROJEM VAR. SENARYOSU HAZIR. BÜTÇE, FİNANSMAN KISMIYLA UĞRAŞIYORUZ ŞU AN. KASIMDA NEW YORK'TA SERGİM AÇILIYOR. SPERONE WESTWATER GALERİSİ'NDE "MEZAPOTAMYA DRAMATURJİLERİ" SERİMDEN 4 İŞİM GÖSTERİLECEK... HERKESİ BEKLİYORUM!" DEDİ.

Mehveş Arıburnu: Bir de bu tip yanlış galericiler yüzünden, bütün galerilere ticarethane gibi bakılıyor. Aslında bir galerinin para kazanması bugünden yarına mümkün olan bir şey değil. Yıllar süren bir çalışma. Sanatçıyı destekleyen, sadece kar amacı olmayan organizasyonlar olarak görülmeli. Galeriler de sanatı, sanatçıyı destekleyen birimlerdir ve herkesin bu anlayışta olmasını isterdim.

Benim dışarıdan gözlemim, Türkiye'de sanata, sanatçıya sevgi ve saygı az. Alıcı sürekli pazarlık peşinde. 'Aman sergi bitsin, mallar ellerinde kalsın ben yarı fiyatına alayım' fikri hakim! Neden böyle düşünen insanlar sanat eseri alıyor, ben cidden anlamıyorum. Yurtdışında bırakın indirim beklemeyi, iyi sanatçıların iyi işlerine para ile ulaşamıyorsunuz. Birinci piyasadan alıp, ihalelerde satan alıcı profiline kimse eser vermek istemiyor. Bu tür anlayışların da bizim piyasamızda oturmuş olması lazım.

Şule bizim burjuvazimiz nereden nerelere geldi son 10 yılda. Ümit ediyorum bütün taşlar yerine oturacak. Rafine insan sayısı artacak!

Biraz işlerinden konuşalım...

Yaptığım video sanatından dolayı, bana hep yönetmen, yapımcı; modellerime de oyuncu dendi. Yaptığım işler sinema, tiyatro gibi sahne sanatları üzerinden değerlendirildi. Aslında video sanatı, resim ve heykelin devamıdır. İşlerimde, genel olarak insanların kendisini nasıl yarattığını göstermeye çalışıyorum. Modellerimi, kendimi bulduğum insanlardan seçmeye özen gösteriyorum. Anlatmaya çalıştığım şey, hayatta objektif bir şeyin olmadığı; her şeyin sübjektif olduğu. Her şey, algılama üzerine bir başka deyişle...

Modellerin belli bir senaryoyu mu oynuyor, yoksa doğal mı çekiyorsun?

Bazen oldukça doğal. Bazen konuşturuyorum, onu yazdırıyorum; üzerinden tekrar oynatıyorum. Doğal ve çalışılmışın farkını sentezliyorum.

Çok ekranlı işlerini nasıl okumalıyız? İçimizden geldiği gibi, herhangi birini seçerek mi başlamalıyız?

Çok ekranlı işlerin içinde geziyorsun. Kendi seyahatini kendin belirliyor ve yaşıyorsun. Yani herkesin tecrübesi o işte farklı oluyor.

Yeni yılda katılmayı düşündüğünüz uluslararası bir fuar olacak mı?

Mehveş Arıburnu: Arco ve Art Dubai'de olacağız.

Neler göstermeyi düşünüyorsunuz belli mi?

Mehveş Arıburnu: Arco'ya tek sanatçı Kutluğ ile katılacağız. Büyük enstalasyonlarından birini sergileyeceğiz. Şu an teknik çalışmalar aşamasındayız.

Art Dubai'ye de Türk sanatçılarımız ağırlıklı bir program düşünüyoruz. Amacımız yavaş yavaş içinde bulunduğumuz Orta Doğu bölgesinin sanatçılarıyla çalışmak ve yine bölgesel satışlarda büyümeyi sağlamak.

Galeri bünyesine alacağınız yeni isimler var mı?

Mehveş Arıburnu: Evet üç büyük isimle anlaşma aşamasındayız ama şu an isim veremiyorum maalesef.

BERKAY BUĞDANOĞLU

GENÇ YETENEKLER MERCEK ALTINDA

ÇAĞDAŞ SANATTA 2013'UN GENÇ YILDIZLARI

TÜM GALERİ VE KOLEKSİYONERLERİN AMACI GENÇ YETENEKLERİ KEŞFETMEK. ÖYLE Kİ AVRUPA'DA GENÇ SANATÇI AVINA ÇIKAN HEAD-HUNTER SAYISI HER GEÇEN GÜN ARTIYOR. PEKİ, TÜRKİYE'DE BU YIL HANGİ GENÇ SANATÇILAR GELECEK İÇİN UMUT VERDİ, HANGİ GENÇ SANATÇILAR 2013'TE ZİRVEYE OYNAMAYA ADAY?

/ Hazırlayan: Eser BAYKUŞ

Asya sanatının yükselişi yeni yılda da duracak gibi görünmüyor. Ülkemiz sanatçıları, 2012 yılında dünyanın çeşitli yerlerinde sergiler açma ve eserlerini sergileme fırsatı yakaladılar. Şükran Moral, Burhan Doğançay, İnci Eviner, Erol Akyavaş, Adnan Çoker gibi usta sanatçıların eserleri ilgi gördükçe koleksiyonerler ve galeriler genç sanatçılara da kapı açmaya devam ediyor. Çin ve Hindistan sanatına olan ilginin bir kısmı yavaş yavaş Türkiye'ye kaymaya başlıyor. Özellikle koleksiyonerler, gelecek vaat eden genç sanatçıları bulabilmek için büyük çaba harcıyorlar. Ülkemizde de 2012 yılını iyi değerlendiren, 2013'te de yıldızının parlaması beklenen genç sanatçılar var. İşte onlardan bazıları...

BERKAY BUĞDANOĞLU

DÜNYANIN YENİ BANKSY'Sİ
BERKAY BUĞDANOĞLU

Çağdaş sanat alanında valör isimlere 2012'nin çıkardığı yıldız adaylarını sorsak, muhtemelen her 10 kişiden dokuzu Berkay Buğdanoğlu'nun ismini verecektir. Yeni Banksy olarak adlandırılan Buğdanoğlu için 2012 sıçrama yılı oldu. Muhtemelen 2013 ise Buğdanoğlu yılı olacak.

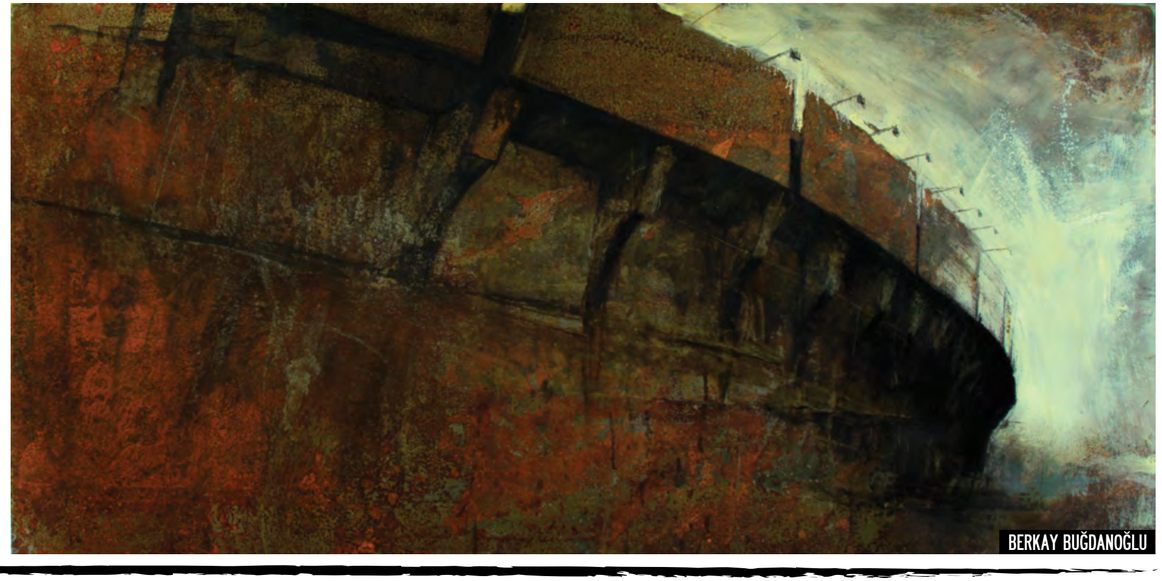

BERKAY BUĞDANOĞLU

SEYİT MEHMET BUÇUKOĞLU

2012'DE GÖZE GİRDİ
SEYİT MEHMET BUÇUKOĞLU

Rh+artmagazine dergisinin gelenekselleşen "Yılın Genç Ressamı" yarışmasında jürinin oyları ve halkoylaması sonucunda birinci olması Seyit Mehmet Buçukoğlu'nun gelişini müjdeler gibiydi. 2001 yılında kazandığı Marmara Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Grafik Tasarım Bölümü'nden 2005 yılında mezun oldu. Aynı yıl tekrar Marmara Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Resim Bölümü lisans eğitimine başladı. 2010 yılında mezun oldu.

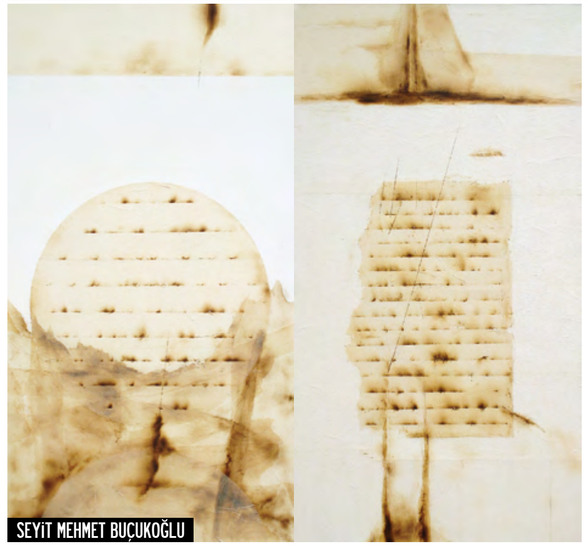

SEYİT MEHMET BUÇUKOĞLU

SONER ÇAKMAK

YILIN SÜRPRİZİ...
SONER ÇAKMAK

Aslında Berkay Buğdanoğlu ile birlikte 2012'de yıldızı parlayan bir diğer isim ise Soner Çakmak oldu. 2013'te patlama yapması beklenen sanatçı daha şimdiden koleksiyonerlerin dikkatini çekti. Bu yıl iki kişisel sergi ile rüştünü ispatlayan Çakmak, bugüne kadar sekiz kişisel sergi ile sanatseverlerin karşısına çıktı.

REDUCTiVE ART'IN TÜRKiYE'DE TEK TEMSiLCiSi
ERSiN DÜNDAR

Türkiye sanat piyasası için henüz erken denilebilir mi bilemiyoruz ama 2012'nin kuşkusuz kazananı Ersin Dündar. Ülkemizde henüz tam karşılığı olmasa da Reductive Art'ın tek temsilcisi olarak göze çarpan Dündar'ın işlerine bir kısım galeri tarafından "indirgeyici sanat" adı veriliyor. Dündar, 2002 Mimar Sinan Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Resim Bölümü mezunu. 2012'de pek çok karmaya sergiye katılan Dündar, 2013'te açmayı planladığı kişisel sergisi için hazırlanıyor.

ERSİN DÜNDAR

2013'ÜN DİĞER YILDIZ ADAYLARI...

Geride bırakmak üzere olduğumuz yılda dikkat çeken başka isimler de oldu. Son derece başarılı işlere imza atarak hem galerilerin hem de koleksiyonerlerin dikkatini çeken genç isimlerden bazıları şunlar: Ayça Telgeren, Rasim Aksan, Burcu Bulak, Nejat Satı, Sayat Uşaklıgil, Zeynep Akgün, Mustafa Aslışen, Nilbar Güreş, Onur Gülfidan, Inci Furni, Arzu Akgün, Güçlü Öztekin, Yaşam Şaşmazer, Deniz Sağdıç, Olcay Kuş, Hakan Ada, Ruken Aslan, Evren Karayel Gökkaya, Hüseyin Aksoylu, Filiz Top, Serdar Akkılıç ve Seydi Murat Koç. Bu isimler daha şimdiden sanat camiasından isimleri telaffuz edilmeye başlandı. Galeriler keşfetti, koleksiyonerler de yavaş yavaş keşfetmeye başlayacaklar...

© THE ANDY WARHOL FOUNDATION FOR THE VISUAL ARTS, INC. "ENDANGERED SPECIES: SAN FRANCISCO SILVERSPOT"

2012'yi geride bırakırken
ÇAĞDAŞ SANATTA
öne çıkanlar

2012'NİN SONUNA YAKLAŞIRKEN, ÇAĞDAŞ SANAT DÜNYASINDA NELER OLUP BİTTİĞİNE KISA BİR BAKIŞ ATTIK. MERCEĞİMİZE TAKILANLAR ARASINDA; CHRISTIE'S MÜZAYEDE EVİ'NİN MÜTHİŞ ANDY WARHOL SATIŞI, ÇAĞDAŞ SANAT KOLEKSİYONERİ SÜPERSTARLAR VE "SANAT KAPİTALİZME YEM OLUYOR" TARTIŞMALARINI ALEVLENDİREN BERNAR VENET - BUGATTI İŞ BİRLİĞİNİN YANI SIRA ÇAĞDAŞ SANAT DÜNYASININ EN GÜÇLÜ 100 İSMİ ARASINDA GÖSTERİLEN VASIF KORTUN İLE METROPOLITAN MUSEUM OF ART'IN DAİMİ KOLEKSİYONUNDA YER ALAN BURHAN DOĞANÇAY OLDU.

/ Hazırlayan: Eser BAYKUŞ

2012'YE VEDA EDERKEN CHRISTIE'S WARHOL İLE REKOR KIRDI!

EN ÇOK SATAN

ABD'Lİ ÜNLÜ RESSAM, FİLM YAPIMCISI VE YAYINCI ANDY WARHOL'UN 350'DEN FAZLA ESERİ, KASIM AYI SONUNDA NEW YORK'TA YAPILAN AÇIK ARTIRMADA TOPLAM 17 MİLYON DOLARA SATILDI. BEKLENTİLERİN GERİSİNDE KALAN 2012'NİN SON GÜNLERİNDE ULAŞILAN RAKAM, 2013 İÇİN UMUT SAÇTI.

© THE ANDY WARHOL FOUNDATION FOR THE VISUAL ARTS, INC. "ENDANGERED SPECIES: BIGHORN RAM"

ABD'li ünlü ressam, film yapımcısı ve yayıncı Andy Warhol'un eserleri 17 milyon dolara satıldı. Christie's Müzayede Evi, internet sitesinde yaptığı açıklamada, en yüksek fiyata satılan eserin 1,2 milyon dolara alıcı bulan "Endangered Species: San Francisco Silverspot (Nesli Tükenmekte Olan Canlılar: San Francisco Gümüş Benekli Kelebeği)" adlı tablo olduğunu açıkladı. Christie's, Warhol'un Jacqueline Kennedy'yi tasvir eden kolajının ise 626 bin dolara satıldığını belirtti. Müzayede Evi yetkilileri, koleksiyoncuların özellikle Warhol'un fotoğraflarına ve baskılarına ilgi gösterdiğini ifade etti. Açık artırmada 12 bin dolar değer biçilen Warhol'un otoportresi ise 50 bin dolara alıcı buldu. Açık artırmadan elde edilen gelir, Andy Warhol Görsel Sanatlar Vakfı'na verilecek. Müzayedenin dikkat çekici tarafı, 2012 boyunca ilk kez bu kadar çok sayıda aynı eserin oldukça iyi bir meblağ karşılığında satılması oldu. 2011 yılındaki durgunluğun ardından 2012 yılı için beklentiler artmış ama yapılan müzayedelerde alınan sonuçlar beklentilerin çok gerisinde kalmıştı. Özellikle Avrupa'yı etkileyen global ekonomik krizin etkilerinin devam etmesi bunda en büyük neden olarak gösterilmesine rağmen özellikle Arap işadamlarının toplu alımları bir nebze de olsa güncel sanat piyasasını rahatlatmıştı. Yılın son haftalarında yapılan bu satış, özellikle 2013 için yapılan tahminlerin yakalanması konusunda sanatseverlere umut aşıladı.

© THE ANDY WARHOL FOUNDATION FOR THE VISUAL ARTS, INC. "SELF-PORTRAIT IN FRIGHT WIG"

AÇIK ARTIRMADA 12 BİN DOLAR DEĞER BİÇİLEN WARHOL'UN OTOPORTRESİ İSE 50 BİN DOLARA ALICI BULDU. AÇIK ARTIRMADAN ELDE EDİLEN GELİR, ANDY WARHOL GÖRSEL SANATLAR VAKFI'NA BAĞIŞLANACAK.

EN GÜÇLÜ 100

2012'NİN EN GÜÇLÜ 100 İSMİ İÇİNDE BİR TÜRK!

DÜNYANIN EN SAYGIN VE PRESTİJLİ SANAT YAYINLARINDAN BİR OLAN ARTREVIEW, MERAKLA BEKLENEN "ÇAĞDAŞ SANATIN EN GÜÇLÜ 100 İSMİ" LİSTESİNİ YAYINLADI. BU YILKİ LİSTEDE BİR TÜRK SANAT ADAMI DA YER ALDI. VASIF KORTUN, LİSTEYE 86. SIRADAN GİRMEYİ BAŞARDI.

ArtReview dergisi 11 yıldır yayımladığı çağdaş sanatın en güçlü 100 ismi listesini geçtiğimiz günlerde açıkladı. Listenin 86. sırasında Salt araştırma ve programlar direktörü, geçen yıl Tate Turner Price seçim komitesinde yer alan Vasıf Kortun bulunuyor. Kortun, geçen yılki listede kendine yer bulmuş ve Çağdaş Sanatın En Güçlü 82. kişisi olarak gösterilmişti. Listenin ilk sırasında ilk kez bir kadın, ABD'li küratör Carolyn Christov-Bakargiev var. Bakargiev, Almanya Kassel'deki çağdaş sanat dünyasının en önemli olaylarından Documenta'nın küratörlüğünü üstlenmişti. Listenin ikinci, dördüncü ve beşinci sıralarında bulunan isimlerse sanat simsarları, Larry Gasgosian, Iwan Wirth ve David Zwirner... Sürekli baskı ve sansürle boğuşan ünlü Çinli sanatçı Ai Weiwei, üçüncü sırada göze çarpıyor ve aynı zamanda ArtReview'un listesinde en üst sırada yer alan sanatçı olarak dikkat çekiyor. Listeye 57. sıradan giren Rus punk grubu Pussy Riot'un üyeleri de Weiwei gibi bu yıl baskı gördükleri için gündemdeydiler. Marksist teorisyen ve akademisyen Slavoj Zizek de listede 65. sırada bulunuyor.

İşte ArtReview'ın "Çağdaş Sanatın En Güçlü 100 İsmi"

1. Carolyn Christov-Bakargiev
2. Larry Gagosian
3. Ai Weiwei
4. Iwan Wirth
5. David Zwirner
6. Gerhard Richter
7. Beatrix Ruf
8. Nicholas Serota
9. Glenn D. Lowry
10. Hans Ulrich Obrist & Julia Peyton-Jones
11. S. Al-Mayassa bint H. bin Khalifa Al-Thani
12. A. Vidokle, J. Aranda & B. Kuan Wood
13. Cindy Sherman
14. Alain Seban & Alfred Pacquement
15. Adam D. Weinberg
16. A. Schönholzer, M. Spiegler & M. Renfrew
17. Marc Glimcher
18. Marian Goodman
19. Massimiliano Gioni
20. Jay Jopling
21. François Pinault
22. Klaus Biesenbach
23. Matthew Slotover & Amanda Sharp
24. Barbara Gladstone
25. RoseLee Goldberg
26. Eli & Edythe Broad
27. Patricia Phelps de Cisneros
28. Bernard Arnault
29. Nicholas Logsdail
30. Liam Gillick
31. Ann Philbin
32. Victor Pinchuk
33. Maja Hoffmann
34. Tim Blum & Jeff Poe
35. Marina AbramoviÐ
36. Dakis Joannou
37. Udo Kittelmann
38. Monika Sprüth & Philomene Magers
39. Matthew Marks
40. Gavin Brown
41. Damien Hirst
42. Rosemarie Trockel
43. Wolfgang Tillmans
44. Agnes Gund
45. Chus Martínez
46. Isa Genzken
47. Iwona Blazwick
48. Anne Pasternak
49. Sadie Coles
50. Daniel Buchholz
51. Toby Webster
52. Adam Szymczyk
53. James Lingwood & Michael Morris
54. William Wells & Yasser Gerab
55. Michael Ringier
56. Theaster Gates
57. Pussy Riot
58. Jeff Koons
59. Steve McQueen
60. Takashi Murakami
61. Boris Groys
62. Emmanuel Perrotin
63. Richard Chang
64. Tim Neuger & Burkhard Riemschneider
65. Slavoj Zizek
66. Thaddaeus Ropac
67. Chang Tsong-zung
68. Elena Filipovic
69. Tino Sehgal
70. Christian Boros & Karen Lohmann
71. Luisa Strina
72. Claire Hsu
73. José Kuri & Mónica Manzutto
74. Brett Gorvy & Amy Cappellazzo
75. Tobias Meyer & Cheyenne Westphal
76. Budi Tek
77. Walid Raad
78. Cuauhtémoc Medina
79. Massimo De Carlo
80. Bernardo Paz
81. Christine Tohme
82. M. Cristiani, L. Fiaschi & Maurizio Rigillo
83. John Baldessari
84. Sheikha Hoor Al-Qasimi
85. Dasha Zhukova
86. Vasif Kortun
87. Anita & Poju Zabludowicz
88. Candida Gertler
89. Gisela Capitain
90. Carol Greene
91. Franco Noero & Pierpaolo Falone
92. Jacques Rancière
93. Miuccia Prada
94. Maureen Paley
95. Don, Mera, Jason & Jennifer Rubell
96. Paul Chan
97. Victoria Miro
98. Adriano Pedrosa
99. Johann König
100. Gregor Podnar

ANGELINA JOLIE

BRAD PITT

EN SANATSEVER ÜNLÜLER

JJ ABRAMS

DASHA ZHUKOVA

SÜPERSTARLAR 2012'DE DE ÇAĞDAŞ SANATI TERCİH ETTİ

ANGELINA JOLIE İLE YAPTIĞI EVLİLİĞİN ARDINDAN MAGAZİN BASININ GÜNDEMİNDEN DÜŞMEYEN YAKIŞIKLI OYUNCU BRAD PITT'İN SANATA OLAN DÜŞKÜNLÜĞÜ BİLİNİYOR. SIK SIK BİENAL VE FESTİVALLERDEN ALIM YAPAN PITT'İN MİLYONLARCA LİRALIK KOLEKSİYONU OLDUĞU BELİRTİLİYOR. İŞTE 2012'NİN SANATSEVER HOLLYWOOD YILDIZLARI...

Hollywood yıldızlarının sadece aşk hayatları ile gündeme gelmeleri geçtiğimiz yıl pek çok saygın yayın organı tarafından eleştirilmiş, topluma örnek olacak bu tarz isimlerin kendilerinden beklenenleri yerine getirmeleri gerektiği dile getirilmişti. Hatta pek çok televizyon kanalı bu tartışmalar üzerine magazin programlarını geçici bir süre için kaldırmıştı. Bu eleştiriler hedefi bulmuş olacak ki 2012'de pek çok ünlü ismi sergi ve müzayedelerde görme fırsatı yakaladık. Bu isimlerin başında kuşkusuz Brad Pitt geliyor. Başarılı oyuncunun çağdaş sanata olan merakı, geçtiğimiz yıllarda yaptığı milyon dolarlık alımlar nedeniyle herkes tarafından biliniyor. Hatta Pitt, koleksiyonu genişletirken profesyonel yardım almayı da ihmal etmiyor. Dünyanın en bilinen vip sanat organizasyonu firmasından profesyonel anlamda danışmanlık hizmeti alan Pitt, geçtiğimiz günlerde New York'tan çoğunluğu Uzakdoğulu sanatçılara ait olmak üzer yaklaşık 4 milyon dolarlık alım gerçekleştirdi. Brad Pitt gibi 2012 yılında sanata en çok para harcayan isimlerden biri ise Oscarlı aktris Charlize Theron oldu. Özellikle Londra Çağdaş Sanat Fuarı'nda son derece cömert davranan Theron, New York'ta da yıl içinde çeşitli alımlar gerçekleştirdi. 2012'de çağdaş sanata yatırım yapan bir diğer isim ise dünyaca ünlü rapçi Kanye West oldu. Başarılı müzik adamı, yıl boyunca pek çok ünlü sanatçının işlerini satın aldı ama bunları sanatsever olduğu için değil, sadece yatırım amaçlı aldığını açıklayarak son derece dürüst davrandı. Geride bırakmak üzere olduğumuz yılda çağdaş sanata yatırım yapan bir diğer isim ise Sharon Stone oldu. Başarılı aktris, Mayıs ayında Los Angeles'ta tam 11 eser satın alarak bir anda magazinin gündemine oturdu. Gelelim işadamlarına; İngiltere'nin en güçlü futbol takımlarından Chelsea'nin patronu Roman Abromoviç, nişanlısı Dasha Zhukova'nın da etkisiyle 2012'de çağdaş sanata deyim yerindeyse yine servet harcadı. Dünyayı kasıp kavuran dizi fenomeni Lost'un yapımcılarından, başarılı sinemacı JJ Abrams da geride bırraktığımız yıl çağdaş sanata ilgi gösteren bir diğer isim oldu. Abramoviç'in rakiplerinden Rus milyarder Vladislav Doronin de sevgilisi Naomi Campbell ile birlikte özellikle Çinli sanatçıların çok sayıda eserine küçük bir servet harcadılar. Yine Virgin Grubu'nun efsane patronu Richard Branson da 2012'de çağdaş sanata ilgi gösteren isimlerden biri oldu. Aralarında Virgin Air'in de bulunduğu 250 şirketi çatısı altında tutan Virgin Grubu'nun yaratıcısı Richard Branson, özellikle genç sanatların işlerine ilgi gösterdi. "Tarih hep en zenginleri değil, parasını toplumları dönüştürmeye, yaşam düzeylerini yükseltmeye harcayanları hatırlar" diyerek bundan sonra toplum için çaba harcayacağını belirten Bronson, bir de Damien Hirst eseri satın aldı.

EN HIZLI SANAT ESERİ

BERNAR VENET VE BUGATTi BiR ARAYA GELiRSE...

SANATIN ÖZELLİKLE MODADA KULLANILMASI GEÇTİĞİMİZ YILLARDA HARARETLİ TARTIŞMALARA NEDEN OLMUŞTU. BU TARTIŞMALARIN ATEŞİ SÖNMEDEN DÜNYACA ÜNLÜ LÜKS OTOMOBİL MARKASI BUGATTİ'NİN FRANSIZ SANATÇI BERNAR VENET İLE İŞ BİRLİĞİ YAPMASI YİNE "SANAT KAPİTALİZME YEM OLUYOR" TARTIŞMALARINI ALEVLENDİRDİ...

Lüks otomobil firması Bugatti, New York'ta sanat hayatına devam eden başarılı Fransız sanatçı Bernar Venet ile işbirliği yaparak Veyron'un Grand Sport modelinin yeni bir özel versiyonunu daha yarattı. Bugatti, New York'ta yaşayan sanatçıdan Art Basel Miami Beach için özel bir tasarım yapması için anlaşarak aracın tasarımından kullanıma hazır hale getirilmesine kadar tüm süreci de sosyal medyada otomobil tutkunları ile paylaştı. Yapılan bu çalışma özellikle geçtiğimiz yıllarda yaşanan "sanat kapitalizmin emrinde" başlıklı tartışmaları yeniden alevlendirdi. Sanatçıların özellikle modacılarla birlikte sırf para kazanma amaçlı yaptığı ortaklıklar, geçtiğimiz yıllarda sık sık eleştirilmiş, hatta bazı defileler aktivistler tarafından protesto edilmişti. 2012'de aktivistlerin hedefi ise bu kez Bugatti oldu. Bugatti'nin Bernar Venet ile yaptığı anlaşmayı onaylamayan sanatseverler, öncelikle Bugatti'nin resmi web sitesini ele geçirmek için saldırıda bulundular. Tüm eleştirilere rağmen Bernar Venet'in ortaya çıkardığı çalışma, otomobil tutkunları tarafından çok beğenildi. Aracın ön yüzü ve yanları boyunca Bugatti mühendislerinin süper otomobili yaratırken kullandıkları birçok matematiksel ve bilimsel formül uzanıyor. Veyron'a özel bir görünüm kazandırmak için bu formüller paslanmış metal benzeri renkte gövdenin üzerine yayılmış. Bu tema içeride de devam ediyor. Kapı panelleri de parlak turuncu formüllerle kaplanmış. Otomobil gücünü 1.001 bg üreten W16 8,0 litrelik motordan alıyor ve 405 km/s azami hıza ulaşabiliyor. Tavan açıkken aracın azami hızı 360 km/s ile kısıtlı, geçici şemsiye benzeri bez tavanla ise sadece 130 km/s hıza ulaşabiliyor.

ARACIN ÖN YÜZÜ VE YANLARI BOYUNCA BUGATTİ MÜHENDİSLERİNİN SÜPER OTOMOBİLİ YARATIRKEN KULLANDIKLARI BİRÇOK MATEMATİKSEL VE BİLİMSEL FORMÜL UZANIYOR.

METROPOLITAN MUSEUM OF ART, BURHAN DOĞANÇAY "RIBBON MANIA"

BURHAN DOĞANÇAY

METROPOLITAN MUSEUM OF ART'IN DAİMİ KOLEKSİYONUNDA

BURHAN DOĞANÇAY'IN "RIBBON MANIA" ADLI ESERİ, DÜNYACA ÜNLÜ METROPOLITAN MUSEUM OF ART'IN DAİMİ KOLEKSİYONUNA EKLENDİ. BÖYLECE, BURHAN DOĞANÇAY, METROPOLITAN MUSEUM OF ART'IN DAİMİ KOLEKSİYONUNDA YER ALAN İLK TÜRK SANATÇI OLDU.

2000'li yıllarda Türk çağdaş sanatına damga vuran isimlerden biri olan Burhan Doğançay, 2012 yılında da adından sıkça söz ettirmeyi başardı. Türkiye'de yaşayan en pahalı ressam unvanını elinde bulunduran Doğançay, sadece yurt içinde değil dünya genelinde de hak ettiği ilgiyi görmeye devam ediyor. Başarılı ressamın bugüne kadar 69 eseri dünyanın çeşitli müzelerinin daimi koleksiyonlarına dahil edilmişti. Doğançay 2012'de bu sayıyı 70'e çıkarmayı başardı. Ressam Burhan Doğançay'ın ''Ribbon Mania'' isimli eseri, New York'taki Metropolitan Museum of Art tarafından daimi koleksiyonlarına alındı. Burhan Doğançay, ''Ribbon Mania'' isimli eserinin New York'taki Metropolitan Museum of Art tarafından daimi koleksiyonlarına alınmasıyla bir ilke imza attı. Böylece, Burhan Doğançay, Metropolitan Museum of Art'ın daimi koleksiyonunda yer alan ilk Türk sanatçı oldu. Burhan Doğançay'ın eserleri, Boston'daki Museum of Fine Arts, Londra'daki Victoria & Albert Museum, Paris'teki Pompidou Center, Londra'daki The British Museum, Münih'teki The Pinakothek der Moderne, Stokholm'deki Moderna Museet, New York'taki Guggenheim Museum gibi 70 müzede bulunuyor.

"ANANDA"

TÜRKİYE'NİN EN PAHALI SANATÇISI UNVANINI ELİNDE BULUNDURAN BURHAN DOĞANÇAY'IN BOSTON, LONDRA, PARİS, MÜNİH, STOCKHOLM VE NEW YORK'TAKİ 70 MÜZEDE ESERLERİ SERGİLENİYOR.

"BILLBOARD"

"WALLS 71 NO 23"

Eserlerinin Bulunduğu Müzelerden Bazıları; Danimarka, Louisiana Museum of Modern Art, Fransa, Museé de Grenoble, Centre Georges Pompidou, Rusya, St. Petersburg, State Russian Museum, USA; Houston, Museum of Fine Arts, Los Angeles, Los Angeles County Museum, Newark, The Newark Museum, New York, The Brooklyn Museum, The Museum of Modern Art, The Solomon, R. Guggenheim Museum, The Metropolitan Museum of Art, Washington D.C., The Library of Congress, The National Gallery of Art, Pittsburg, Carnegie Museum of Art, Cleveland, The Cleveland Musuem of Art, Athens, Ohio, Kenddy Museum of Art Kanada, Victoria, Art Gallery of Greater Victoria Yunanistan, Atina, Benaki Museum Belçika, Brüksel, European Parliament

CARLOS CRUZ-DIEZ - CROSSWALK MIAMI 2010

CARLOS CRUZ-DIEZ

RENKLERİN DANSI...

VENEZÜELLA ASILLI "KİNETİK" VE "POP" ART SANATÇISI CARLOS CRUZ DİEZ, SANAT HAYATI BOYUNCA KENDİSİNİ RENKLERİN ETKİSİNİ VE ROLÜNÜ ANLAMAYA ADAMIŞ BİR SANATÇI. YAŞAMI KARAKAS VE PARİS ARASINDA GEÇEN SANATÇININ BAKIŞ AÇISI ŞÜPHESİZ BU İKİ ZENGİN ŞEHİR TARAFINDAN ŞEKİLLENMİŞ, ANCAK SANATÇIYI EN ÇOK ETKİLEYEN 50'LERİN VE 60'LARIN VENEZÜELLA'SININ POLİTİK İKLİMİ OLMUŞ.

/ Hazırlayan: Senem ÖZTÜRK

İkinci Dünya Savaşı'nın ardından Paris'te eğitim alma imkanı bulan Carlos Cruz Diez, aynı dönemde büyük değişime uğrayan sosyal ve ekonomik hayatın yol açtığı yepyeni kültürel ve politik ortamla yoğrulmuş. 1923 yılında Karakas'da dünyaya gelen sanatçının eserlerinin sergilendiği yerler arasında Tate Gallery, Blanton Museum of Art, Centre Pompidou, Boca Raton Museum of Art, Sicardi Gallery, University of Houston bulunuyor. Sanatçının tarzının temelini oluşturan renk ve çizginin yanında önemli bir diğer unsur da izleyicinin algısı. Kariyeri boyunca ortaya çıkarttığı tüm eserlerinin geneline bakıldığında, görsel stili belirgin bir şekilde ayırt edilebiliyor. İzleyiciyi çalışmanın içine dahil etmeyi ve izleyicinin hareketleriyle bütünleşen ve dinamizm kazanan renk ve biçim değişimlerini kullanmayı seven sanatçının önemli retrospektiflerinden biri olan "El color en el espacio y en el tiempo" 27 Ekim 2012 – 10 Şubat 2012 tarihleri arasında MUAC'da (Museo Universitario Arte Contemporáneo) görülebilir. Sanatçının 120'den fazla çalışmasının yer aldığı sergi, 1940'lardan günümüze Carlos Cruz Diez'in sanat yaşamına yakından bir bakış sağlıyor. Sergilenen eserler Cruz-Diez Vakfı'nın koleksiyonunun yanı sıra Paris ve Panama'daki Atelier Cruz-Diez ve diğer özel ve halka açık koleksiyonlardan derlenmiş.
Carlos Cruz Diez'in eserlerinin görülebileceği bir diğer güncel sergi de Paris'teki Espace Meyer Zafra'da bulunuyor. 21 Kasım 2012 – 5 Ocak 2013 tarihleri arasında düzenlenen "Kinetic art: Festival of Colors", Venezüellalı kinetik art sanatçılarıyla Agam, Galvao ve Wilding gibi uluslararası kinetik art sanatçılarını bir araya getiriyor.
Carlos Cruz-Diez'in yanı sıra Jean Gorin, François Morellet, Aurélie Nemours, Vera Molnar, Gottfried Honegger, Meret Oppenheim, Hans Steinbrenner gibi isimlere ve 500 esere ev sahipliği yapan "Lignes-Rythmes-Couleurs" da sanatçının çalışmalarının görülebileceği bir diğer sergi. 6 Ekim 2012 – 26 Ocak 2013 tarihleri arasında gezilebilecek sergi, Valenciennes'daki Musée des Beaux-Arts'da.

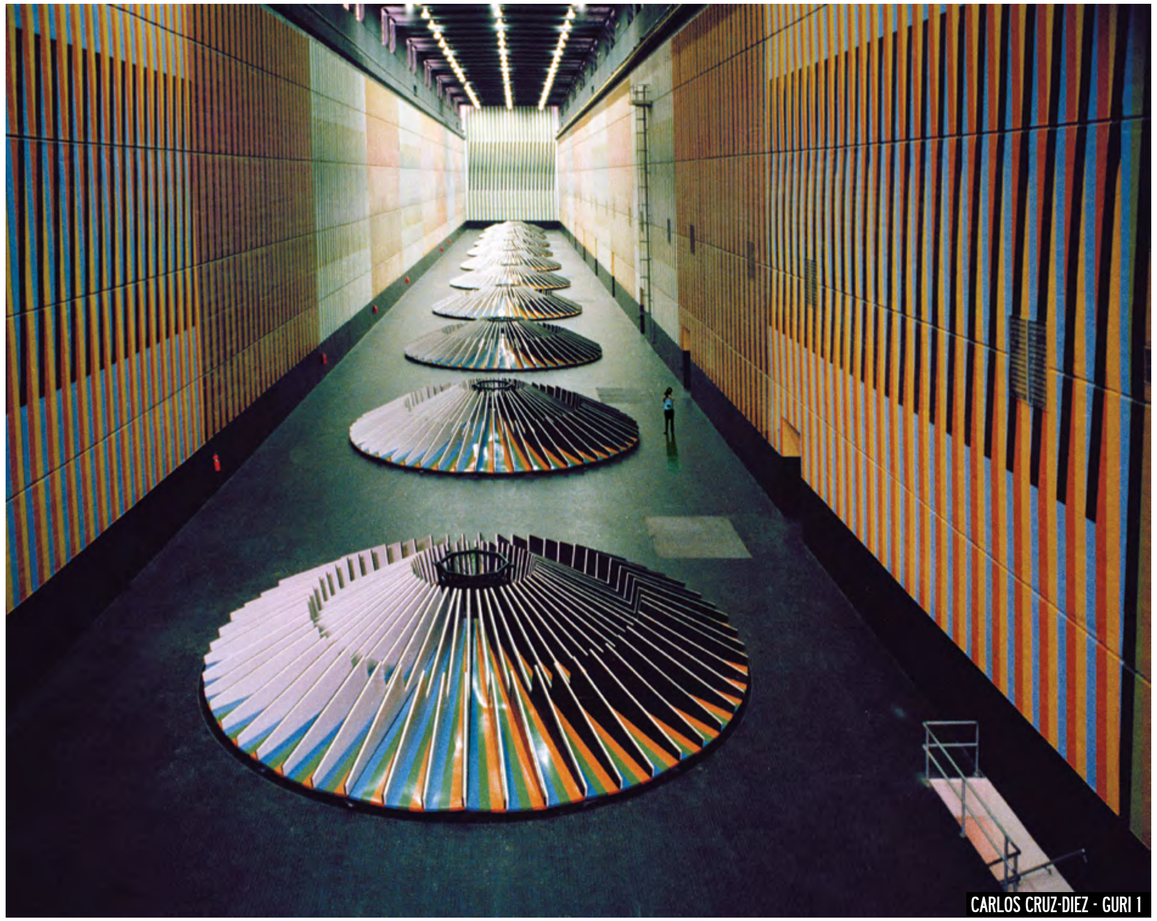

CARLOS CRUZ-DIEZ - GURI 1

SANATÇININ TARZININ TEMELİNİ OLUŞTURAN RENK VE ÇİZGİNİN YANINDA ÖNEMLİ BİR DİĞER UNSUR DA İZLEYİCİNİN ALGISI. SANATÇININ GÖRSEL STİLİ BELİRGİN BİR ŞEKİLDE AYIRT EDİLEBİLİYOR.

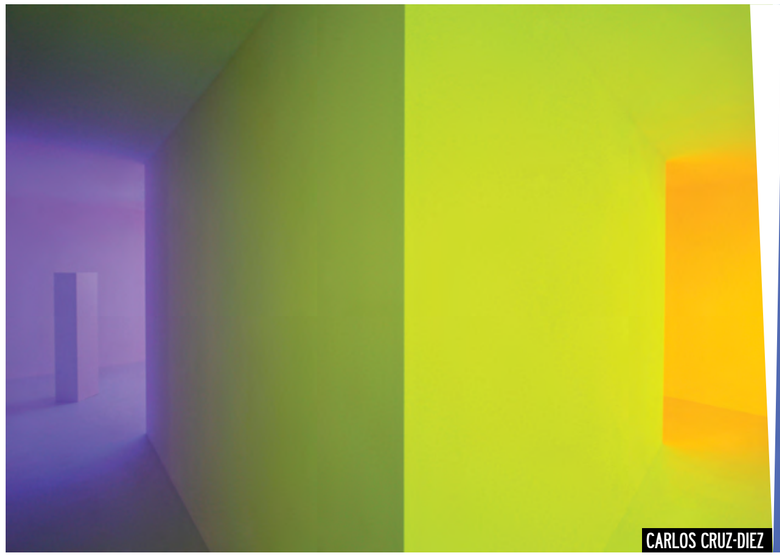

CARLOS CRUZ-DIEZ

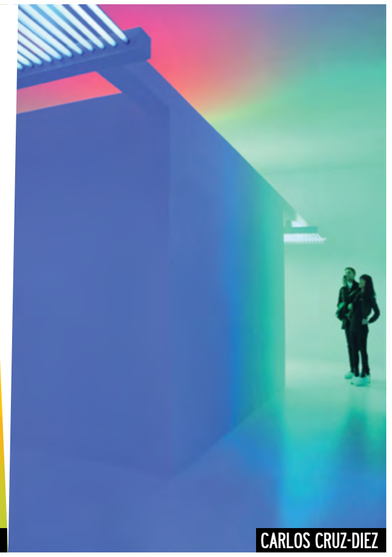

CARLOS CRUZ-DIEZ

IN THE MIDST OF DREAMS - FOTOĞRAF: ARI KARTTUNEN © EMMA

JAUME PLENSA

ŞAŞIRTAN ANITSAL HEYKELLER

İSPANYOL SANATÇI JAUME PLENSA, YAPTIĞI ANITSAL FİGÜRATİF ÇALIŞMALARI VE BU ÇALIŞMALARINI DİKKAT ÇEKİCİ BİR ŞEKİLDE SERGİLEMESİYLE, SON 10 YILDA OLDUKÇA TAKDİR TOPLAYAN SANATÇILARDAN BİRİ OLDU. SÜRPRİZ BİR ŞEKİLDE İNSANIN KARŞISINA ÇIKAN DEVASA BOYUTTAKİ HEYKELLERİYLE PLENSA, HAYAL DÜNYALARIMIZI SARSMAYA BU YIL DA DEVAM ETTİ.

/ Hazırlayan: Senem ÖZTÜRK

Barcelona'da 1980 yılında açtığı ilk sergisinden bu yana Berlin, Brüksel, İngiltere, Fransa ve ABD'ye pek çok ülkede hem yaşayan hem de çalışan Plensa, bugün aynı anda hem Paris hem de Barcelona'da ikamet ediyor. Plensa, pek çok üniversitede konferans ve derslere katıldığı gibi Paris'teki École Nationale des Beaux-Arts'da da eğitmenlik yapıyor.

Plensa'nın heykellerinde kullandığı malzemeler, sanatçının artistik gelişimine paralel olarak değişmiş. 1986 yılında dökme demirden bir seri çalışma yapan Plensa, eserlerine rölyef yazılar eklemeye başlamış. Günümüzde de sentetik reçine, cam, su mermeri (kaymaktaşı), plastik, ışık, video ve ses gibi farklı materyalleri bir arada kullanan sanatçı, heykellerinin yanı sıra sahne tasarımı, opera ve tiyatro kostüm tasarımlarıyla da uğraşıyor.

Plensa'nın devasa heykelleri bugüne dek İspanya, Fransa, Japonya, İngiltere, Kore, Almanya, Kanada ve ABD gibi pek çok ülkede sergilendi. Sanatçının güncel sergilerini Rio de Janeiro- Oir Rio, Finlandiya'da EMMA (Epoo Museum of Modern Art)'da ve Almanya'da Eight Poets in Bamberg'de görebilirsiniz.

Kanada'daki The Bow-Calgary, Sacramento Havaalanı ve EEUU için 'Wonderland' isimli projesi için çalışmalarını sürdüren sanatçının bir sonraki adresi ise Şangay Biennali olacak.

FOTOĞRAF: LAURA MEDINA©PLENSA STUDIO BARCELONA

OLHAR NOS MEUS SONHOS, AWILDA - FOTOĞRAF: © PLENSA STUDIO BARCELONA

PLENSA'NIN DEVASA HEYKELLERİ BUGÜNE DEK İSPANYA, FRANSA, JAPONYA, İNGİLTERE, KORE, ALMANYA, KANADA VE ABD GİBİ PEK ÇOK ÜLKEDE SERGİLENDİ.

THE HEART OF TREES - FOTOĞRAF: LAURA MEDINA©PLENSA STUDIO BARCELONA

© PAUL WARCHOL / ZAHA HADID ARCHITECTS

ZAHA HADID

ÇAĞDAŞ SANATIN 'MİMARİCE'Sİ

MİMARİNİN FÜTÜRİSTİK DEHALARINDAN ZAHA HADİD, AKIŞKAN FORMLARIYLA OBJE, MEKAN ALGISINI ALIŞILMIŞIN DIŞINA TAŞIDIĞI GİBİ ÇAĞDAŞ SANATIN 'MİMARİCE'SİNİ BİZE SUNUYOR.

/ Hazırlayan: Senem ÖZTÜRK

Irak asıllı İngiliz mimar Zaha Hadid, 2004 yılında Pritzker Mimarlık Ödülü'nü aldığında, bu ödülü alan ilk kadın mimar olmasıyla adından epeyce söz ettirmişti. Mimari tasarımın sınırlarını zorlayan fütüristik yaklaşımıyla modern mimarinin fenomenlerinden biri haline gelen Zaha Hadid, akışkan formları ve dairesel çizgileriyle iç mimari çalışmalarında da sıra dışı eserler ortaya koyuyor. Geçtiğimiz yılın başında "Form in Motion" adlı sergisiyle Philadelphia Art Museum'da yer alan mimar-sanatçı, David Gill Galleries için hazırladığı Liquid Glacial masalar ile de bizleri şaşırtmaya devam ediyor.

"Form in Motion", Zaha Hadid'in obje, boşluk ve iç mekan görünümü arasındaki dengenin yeniden keşfedilmesi olarak tanımlanabilecek tarzını açıkça yansıtıyor. Statik ve akışkan formların taşıdığı uyumlu geçişler oluşturulan objelerde kendisini gösteriyor.

David Gill Galleries'de sergilenen Liquid Glacial ise saydam ve renkli buz formasyonlarını andıran bir dizi masadan oluşuyor. Masanın pürüzsüz yüzeyi, suyun dalgalanmasını andıran hareketlerle adeta bir girdap şeklinde bacak kısımlarına bağlanıyor. Bu şekilde dinamik bir etki elde edildiği gibi kullanılan akrilik malzemeyle de bu etki artırılmış.

Ünlü mimarın duvar kağıdı çalışmaları da dikkat çekici. Obje ve mekan dengesini burada da görmek mümkün.

LIQUID GLACIAL: © JACOPO SPILIMBERGO / ZAHA HADID ARCHITECTS

© KONSTANTIN EULENBURG / MARBURG ART BORDERS WALLPAPER COLLECTIONS BY ZAHA HADID

© KONSTANTIN EULENBURG / MARBURG ART BORDERS WALLPAPER COLLECTIONS BY ZAHA HADID

ÜNLÜ MİMARIN DUVAR KAĞIDI ÇALIŞMALARI DA DİKKAT ÇEKİCİ. OBJE VE MEKAN DENGESİNİ BURADA DA GÖRMEK MÜMKÜN.

© PAUL WARCHOL / ZAHA HADID ARCHITECTS

YÜKSELEN DEĞER: "ÇİN ÇAĞDAŞ SANATI"

2013'TE DE ÇİN ÇAĞDAŞ SANATI ZİRVEYE OYNAYACAK!

EKONOMİK OLARAK DÜNYANIN EN HIZLI BÜYÜYEN ÜLKESİ OLAN ÇİN, DÜNYA DEVLERİ ARASINDA YERİNİ ALDIĞI GİBİ ÇAĞDAŞ SANAT ALANINDA DA ZİRVEYE OYNUYOR. SON YILLARDA AVRUPA VE AMERİKA ADETA UZAKDOĞULU SANATÇILARIN İŞGALİ ALTINDA. PEKİ, 2013'TE DE BU TREND DEVAM EDECEK Mİ? SORUNUN CEVABI; KESİNLİKLE EVET!

Çağdaş sanatın son 10 yıldır kuşkusuz en büyük oyuncuları Çinli sanatçılar. Her ne kadar isimlerini öğrenmek için bir arama motorunun yardımına ihtiyacınız olsa da özellikle 1990'lardan sonra gösterdikleri performans, sanat tarihine çoktan girmiş durumda. Peki, Çin çağdaş sanatını bu duruma getiren temeller neler, ne zaman atıldı ve en önemlisi Çin çağdaş sanatı 2013'te yerini sağlamlaştırmaya devam edecek mi? Aslında her şey 1990'larda başladı… 1990'lardan itibaren uluslararası çağdaş sanat alanında adeta bir fırtına gibi esen Çinli sanatçıların varlığı, güçlü bir moda akım yarattı. Kuzey Avrupa ve Avrupa'da ciddi olarak çalışan tüm müzelerin ardı ardına Çin sanatına yer ayırmaları, bu sanatçıları koleksiyonlarına katmaları bu ülkeyi ilgi odağının merkezine taşıdı. İhracata dayalı güçlü ekonominin verdiği destek de eklenince, Çin çağdaş sanat dünyasının yıldız ülkesi haline gelmeyi başardı. Özellikle 2000'li yıllardan sonra birbiri adına açılan özel müzeler sayesinde sanat piyasasının da hızlı bir tempoyla ilerlediği Çin, günümüzde hem sanatçıların gerçekleştirdikleri çalışmalar, hem de bunların kamuya sunulması, koleksiyonun oluşturulması, hakkında yayın yapılması gibi konularda dünya standartlarını yakalamış durumda. Son derece hızlı biçimde gelişen özel koleksiyoncuların kurdukları müzelerin yanı sıra banka ve holdinglerin sanat eserlerini toplamaları azımsanamayacak bir hareketliliği beraberinde getirdiği için Çin çağdaş sanatı, sanatsal değer ya da nitelikten çok liberal ekonomik kuralların geçerli olduğu bir sistem üzerine kurulu. Tabii bir de sanat eğitimi gerçeği var. Sistem şu ana kadar kusursuz işledi ve işlemeye de devam edecek gibi görünüyor. Çin'deki akademik sanat eğitimi, dört ya da beş yıl gibi bir süreye yayılıyor. Bu süreç içinde genç sanatçı adaylarının klasik tekniklerle farklı deneyler yapması mümkün. Genç sanatçılar mezun olduktan sonra Avrupa ve Amerika'ya gidip ikinci bir eğitim alabilmek için her yolu deniyorlar. Zaten 1990'dan beri ortaya çıkan çağdaş Çin sanatının en önemli ve ilginç örnekleri, yaşamını Çin dışında sürdüren sanatçılardan çıkıyor. 2010'dan itibaren bu sanatçıların birçoğu tekrar ülkelerinde atölye açarak iki ayrı kentte yaşamayı tercih ediyor. New York-Beijing, San Francisco-Şanghay ya da Londra-Beijing sanatçı biyografilerinde çok sık karşılaşılan örnekler arasında. Sanat eğitimi geleneksel bir yapıya otursa da oldukça kaliteli ve yeniliklere açık. Çinli öğrenci ve sanatçıların yeni medyaları kullanım oranı oldukça yüksek ve bir o kadar da başarılı. Çin çağdaş sanatının temel taşı ise koleksiyonerler… Çin çağdaş sanatı uluslararası sanat dünyasında önemli bir güç olmaya devam ediyor ve mevcut ekonomik iklim bu alanda, özellikle de Çin içinde bulunan deneyimli ve yeni koleksiyonerler için benzersiz bir fırsat yarattı. Her ne kadar 1960'lar ve 70'lerin Kültür Devrimi döneminde sanat koleksiyonculuğu neredeyse bilinmiyor olsa da, bugün Çin'in hızlı ekonomik büyümesi ile doğru orantılı olarak ülkede geniş biçimde kabul gören bir etkinlik halini almış durumda. Varlıklı Çinliler arasında lüks tüketim ürünlerine olan talep artmaya devam ettikçe beş ila on yıl içinde ülkede on binlerce yeni Çağdaş Çin Sanatı koleksiyoncusu oluşacağı tahmin ediliyor. Çin Çağdaş Sanatına yönelmiş önde gelen yabancı yatırımcılar ise David Tang, Charles Saatchi, Uli Sigg, Guy Ullens. Başı çeken yerel koleksiyonerler ise Guan Yi, Chen Yu, Lin Baili, Liu Yqian, Richard Chang, Budi Tek… Çin çok eski gelenekleri olan bir ülke. Eğitim sistemi binlerce sanatçı yetiştirmeye odaklanmış durumda. Bir kere sayıları oldukça fazla olan eğitimli sanatçı grubu var. 80'lerin sonu 90'ların başında üretilen sanat ürünlerine baktığımızda Batı'da üretilenlerden oldukça farklı bir estetik dile sahip olduklarını görüyoruz. Çünkü yaşayış şekilleri bambaşka, fazla bilgileri yok, internete giremiyorlar, seyahat edemiyorlar. Bu nedenle de dünyaya ana akım kültürün dışında kalarak bakabiliyorlardı. Batı dünyası tabii ki bunların içerisinde belli bir segmenti beğenip popülerleştirdi. O da daha ziyade politik olan işlerden ibaretti. Öte yandan herkes Çin'de neler olup bittiğini merak ediyordu ve sanat bunları öğrenmek için uygun yollardan biriydi. Bir de tabii her zaman taze ete aç olan piyasa var. Bütün bunlar bir araya geldi. Rakamsal referanslar Çin'deki üretimi gölgeleyen, tam olarak anlaşılmasına engel olan bir baraj. İsimlerini zor telaffuz ettiğimizden de olsa gerek çoğu sanatçıyı müzayedelerde kırdığı rekor fiyatlardan hatırlıyoruz. Dünyadaki etkileri bir yana Çin'in kendi sınırları içinde var olan sanat ekonomisi inanılır gibi değil. Sanatla zanaat arasındaki sınırı kesin çizgilerle ayırmıyor Çinliler. Her iki alanda üretim yapan 60 milyon kişiden söz ediyoruz. Bu rakamın yüzde biri bile pek çok ülkenin sanatçı sayısından fazlasına işaret edebilir. Çin, ekonomisi ve ilişkileri ile büyük bir ülke. Sanatçıların hem ülke içinde hem de küresel sanat piyasasında hatırı sayılır bir yeri var. 2013'te de bu değişmeyecek, uzun yıllar değişmeyeceği gibi…

1990'LARDA BAŞLADI… 1990'LARDAN İTİBAREN ULUSLARARASI ÇAĞDAŞ SANAT ALANINDA ADETA BİR FIRTINA GİBİ ESEN ÇİNLİ SANATÇILARIN VARLIĞI, GÜÇLÜ BİR MODA AKIM YARATTI.

BOLIN, GÖRÜNMEZ ADAM

ÇİNLİ SANATÇI LIU BOLIN, SADECE ÇİN ÇAĞDAŞ SANATININ DÜNYA SANAT TARİHİNİN EN İLGİNÇ SANATÇILARINDAN BİRİ. BOLIN'İ ÇAĞDAŞLARINDAN FARKLI KILAN İSE İSYANINI KENDİNİ BOYAYIP NESNELERE SAKLANARAK DUYURUYOR OLMASI...

Aslında her şey tutucu Çin hükümetinin icraatlarıyla başladı. Dünyanın en ilginç sanatçısı Liu Bolin'in hayatı, çalıştığı sanat stüdyosunun hükümet tarafından "Yasalara Aykırı" diye yıkılınca değişti. Bu olaydan sonra sanatçı olarak varlığını sorgulayan Bolin, "toplumun sanatçıya ihtiyacı yok, yapıtlarımız değersiz" düşüncesine kapılarak bir sanatçı olarak görünmez olmaya karar verdi. Başarılı sanatçı, vücudunu boyayarak adeta bir bukalemun gibi arka fonla bütünleşti... Bolin öncesinde böylesi bir tarz, kayıtlarda bulunmuyor. Dolayısıyla kendini ifade etmek için kullandığı bu dil, onu ilk ve tek durumuna getiriyor. Bolin, kendisi gibi birçok sanatçı için yaşayan bir atölye olan Suo Jia Cun kasabasında eserlerini meydana getiren sıradan bir sanatçıyken Çin'in otoriter ve tutucu rejimi, 150'ye yakın sanatçının barındığı ve eserlerini ürettiği kasabayı 14 buldozer ile darmaduman edince pek çok arkadaşı gibi Bolin de atölyesiz kaldı. En önemlisi de meydana getirdiği pek çok eseri yok oldu. Bu olay üzerine tepki için ellerinden geleni yapmalarına rağmen bir sonuç alınamadı, yok olan eserler Çin hükümetine göre değersizdi. Işte Bolin, bu karara tepki olarak bir dil geliştirdi. Kamuflaj ustası olarak da adlandırılan Bolin'in hazırlanması yaklaşık 10 saat sürüyor. 10 saat boyunca arka fon ile kusursuz bir şekilde bütünleşmek için çalışan Bolin, bazen saatlerce görünmez halde seçtiği mekanda kalıyor ve insanların tepkilerini gözlemliyor. Avrupa'nın pek çok ülkesinde performans sergileyen Görünmez Adam Bolin, geçtiğimiz yıl Amerika'yı da keşfetti. Bir otomobil firmasının reklam filminde görev aldıktan sonra ünü daha da artan Bolin, yaptığı sanata ise esprili bir isim bulmuş; Görünmez Olma Sanatı! 2013'te dünya insanlık tarihinde önemli yer tutan ikonografik eserler önünde görünmez olacak Bolin'in listesine Ayasofya ya da Efes harabelerini de eklemesi muhtemel. 'Şehirde saklanmak' adını verdiği çalışmalarıyla öne çıkan Çinli güncel sanatçı Liu Bolin'in çalışmaları öncelikle ülke çapında sergilenmiş, 2008 yılında ise uluslararası sergilerde yerini almıştı. New York, Paris ve Miami'de başarılı bir performansı ile eleştirmenlerden de tam not alan Bolin, Çin'in yetiştirmiş olduğu parlayan değerlerden biri olarak göze çarpıyor. Liu Bolin'in güncel sanat çalışmalarında kabaca insanların bireysel olarak yaratıkları dünyaya ne kadar uyum sağladıklarını inceliyor. Ülkemize yolu düşer mi bilinmez ama başarılı sanatçı 2013'te de son derece ilgi çekici performanslarla karşımızda olacak...

'ŞEHİRDE SAKLANMAK' ADINI VERDİĞİ ÇALIŞMALARIYLA ÖNE ÇIKAN ÇİNLİ GÜNCEL SANATÇI LIU BOLIN'İN ÇALIŞMALARI ÖNCELİKLE ÜLKE ÇAPINDA SERGİLENMİŞ, 2008 YILINDA İSE ULUSLARARASI SERGİLERDE YERİNİ ALMIŞTI.

ÇİN'DEN ÇAĞDAŞ SANAT DÜNYASINA ARMAĞAN

ÇİN SANAT SARAYI & SANAT ENERJİ SANTRALİ

2012'NİN MİMARİ YÖNDEN EN ETKİLEYİCİ SANAT MERKEZLERİ KUŞKUSUZ ÇİN SANAT SARAYI VE SANAT ENERJİ SANTRALİ OLDU. ÇİN'İN ŞANGAY KENTİNDE ASLINDA EXPO' 2010 İÇİN İNŞA EDİLMİŞ OLAN İKİ BİNA, ŞEHRE MÜZE OLARAK KAZANDIRILDI.

Uzak doğu çağdaş sanatının en büyük aktörlerinden biri olan Çin, sadece sanat eğitimine önem vermekle kalmıyor, sanatın sergileneceği platformların yapılmasına da son derece önem veriyor. Çin'in milli bayram günü olan 1 Ekim'de Şangay'da Çin Sanat Sarayı açıldı. Çin Sanat Sarayı, daha önce şehirde düzenlenen Expo 2010'da Çin Pavyonu olarak kullanılmıştı. Binanın kıyısına kurulu olduğu Huangpu Nehri'nin karşı kıyısında ise yine Expo zamanında En İyi Şehir Uygulamaları Alanı olarak kullanılan eski bir fabrika, "Sanat Enerji Santrali" adıyla açıldı. 27 ayrı salonuyla toplam 64.000 metrekarelik sergi alanına sahip Çin Sanat Sarayı, ülkenin en büyük sanat müzelerinden biri. Müze küratörleri, çağdaş Çin sanatının kökenlerini ve gelişimini gösterecek klasik eserleri, hükümete ait sanat firmaları ve müzelerden toplamayı ve sergilemeyi planlıyorlar. Sanat Enerji Santrali ise anakarada Çin devletine ait ilk çağdaş sanat müzesi olma özelliği taşıyor. 41.200 metrekarelik binanın yaklaşık 9000 metrekarelik bir sergi alanı bulunuyor. Sanat Enerji Santrali, 2 Ekim 2012 - 31 Mart 2013 tarihleri arasında Şangay Bienali'ne ev sahipliği yapacak ve akabinde bir Andy Warhol retrospektifini konuk edecek.

2012'NİN EN YARDIMSEVER KOLEKSİYONERİ

ULI SIGG

HENÜZ KİMSENİN ÇİN ÇAĞDAŞ SANATINDAN BAHSETMEDİĞİ DÖNEMLERDE ÇİN SANATI TOPLAMAYA BAŞLAYAN KOLEKSİYONER ULI SIGG, 163 MİLYON DOLAR DEĞERİNDE BİR KOLEKSİYONU HONG KONG'DA 5 YIL SONRA AÇILACAK M+ MÜZESİ'NE BAĞIŞLAYARAK, 2012'NİN KUŞKUSUZ EN YARDIMSEVER KOLEKSİYONERİ UNVANINI KAZANDI...

Dünyanın en ünlü, itibarlı Çin güncel sanat koleksiyoneri Uli Sigg, 1946 senesinde İsviçre'de doğdu. Doktorasını Zurich Üniversitesinde tamamladıktan sonra Schindler Grup'ta çalışmaya başladı. 1980'de Batı ile Çin arasında ilk Ortak Teşebbüsü gerçekleştirdi. 1995 senesinde İsviçre Hükümeti Sigg'i 4 seneliğine Çin, Kuzey Kore ve Moğolistan'a Büyükelçi olarak atadı. Sigg, 1997'de sanatsal yaratıcılık, analiz ve kritik konusunda üstün başarı gösteren Çinli sanatçı ve eleştirmenlere verilmek üzere Çin Güncel Sanat Ödülü'nü yarattı. 2000'den fazla sanat eserinden oluşan Sigg Koleksiyonu'nda Çin güncel sanatının öncü sanatçıları Ai Weiwei, Fang Lijun ve Wang Guangyi gibi isimlerin işleri bulunmaktadır. Sigg, MoMA Müzesinin Uluslararası Komitesi Üyesi ve Tate Müzesinin Uluslararası Danışma Kurulu üyesidir. Dünyanın en büyük Çin sanatı koleksiyonuna sahip olan Uli Sigg, çağdaş sanatı toplamaya başlama kararı 1989 Tiananmen Meydanı olayları sonrasında almış. Sigg, bir belgeselci titizliğinde estetik ve ekonomik değerine bakmaksızın biriktirdiği Çin çağdaş sanatı eserleri sayesinde bir anlamda da Çin tarihini belgelemiş. Çinli çağdaş sanatçıların eserleri 80'lerde birkaç yüz dolara satılırken, fiyatlar 90'larda birkaç bin dolara, 2000'lerde ise milyon dolarlara kadar çıkmış, tabi bunda Sigg'in parmağı yok değil. Tabii Sigg'e göre 80 ve 90'larda daha fazla üreten Çinli sanatçılar 2000'li yıllarda bu yaratıcılıklarını kaybetmeye başladıkları için kendisi de koleksiyonunu 2000'li yıllarda istenen hızda genişletememiş. Sigg'e göre 80'ler ve 90'ların başında sanatçılar çok baskıcı bir ortamda üretiyor; eserlerini ancak gizli şekilde sergileyebiliyorlardı. 90'ların sonunda çağdaş sanat yeraltından çıktı, galeriler açıldı. Sanatçılar zenginleşip sokaktan koptukça yaratıcılıkları olumsuz yönde etkilendi. 'Çin güncel sanatının dünyadaki elçisi' olarak anılan, Tate, MoMA gibi ünlü müzelerin danışma kurulunda yer alan Uli Sigg, geçtiğimiz aylarda Türkiye'ye de gelerek konferanslar vermiş ve Türk çağdaş sanatı hakkında övgü dolu cümleler sarf etmişti; "Batılı koleksiyonerlerin genelinin Türk çağdaş sanatı hakkında fazla bir bilgisi yok. Benim de bildiğim birkaç sanatçı var açıkçası ama onlar en iyileri mi bilmiyorum. Şu anda dışarıdan bakıldığında oldukça hareketli bir dönem yaşandığı hissediliyor. Belli noktalarda bana Çin'deki daha çok politik işlerin üretildiği dönemi de anımsatıyor. Burada da alt metinde genellikle politik içerik var gördüğüm kadarıyla. Ama bu gözlemimin ne kadar doğru olduğunu bilmiyorum çünkü biz sadece bazı Batılı küratörlerin seçkisine maruz kalıyoruz."

ARTFUL LIVING MEKANIN DOĞASINI SUNAR

BAY İNŞAAT HILPARKSUITES İSTİNYE'DE ARTFUL LIVING KONSEPTİ İLE HAZIRLANAN İKİNCİ SERGİ, 'MEKÂNIN DOĞASI' ADINI TAŞIYOR. SERGİ, 11 ŞUBAT 2013 TARİHİNE KADAR AÇIK KALACAK.

Klasik müzikten çağdaş resim ve fotoğraf alanlarına, yaşamı sanatla zenginleştiren projelerin destekçisi Bay İnşaat'ın, HilparkSuites İstinye Projesi ikinci kez bir fotoğraf sergisine ev sahipliği yapıyor. Küratörlüğünü Merih Akoğul'un yaptığı 'Mekânın Doğası' başlığını taşıyan karma fotoğraf sergisi, inşa halindeki bir dairenin sergi mekânına dönüştürülmesiyle farklılaşan galeride gerçekleşiyor. HilparkSuites İstinye'nin inşa halindeki A 18 numaralı dairesinde sergilenen 'Mekânın Doğası' isimli sergi, 11 Şubat 2013 tarihine kadar ziyaret edilebilecek.
"Mekânın Doğası" sergisinde, doğanın daha

EROL ÖZMANDIRACI, GÜNSELİ KATO, MERİH AKOĞUL

MEKANIN DOĞASI SERGİSİNE EROL ÖZMANDIRACI, GÜNSELİ KATO VE MERİH AKOĞUL DA KATILDI.

MURAT KUBLAY

SAYGUN DURA

SAYGUN DURA, HADİ ÖZGÜRKAN, EROL ÖZMANDIRACI, KEREM ÇOBANLI, MURAT KUBLAY, MERİH AKOĞUL

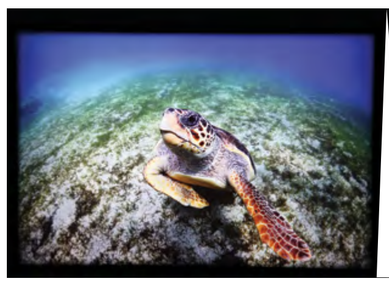

kolay yok edilmek üzere küçük parçalara ayrıldığı günümüzde, boyun eğmek ile baş kaldırmak arasında kalan sanatın verdiği mücadele gözler önüne seriliyor. Çağımızın alışkanlık yaratan nesnelerinden türlü nedenlerle kaçan insanların, kutsal alanlara farklı bir biçimde yeniden dönüşünün fotoğraflar üzerinden hikâyesi anlatılıyor.

'Mekânın Doğası' adını taşıyan fotoğraf sergisinde fotoğraf sanatının öncü isimlerinden Saygun Dura, 'Benim Gerçeğim' serisinden seçilen fotoğraflarıyla sualtı dünyasına yepyeni bir bakış açısı getiriyor. Suyun altında var olan evrenin yeryüzü ile olan ilişkisini yalnızca estetik anlamda sorgulamakla kalmayan Dura, aynı zamanda su altına farklı bir bakış açısı getiriyor. Serginin genç sanatçılarından Kerem Çobanlı 'Saklı' ismini taşıyan serisinde, gecenin karanlığına sığınmış nesneleri ışıkla boyama tekniğini kullanarak fotoğraflarında birer sanat nesnesine dönüştürüyor. Bir diğer genç sanatçı Murat Kublay, 'Modern Sınırlar' başlığı altında topladığı fotoğraflarında, doğal yaşam parklarında doğa ve insanın karşılaşmasını, Hadi Özgürkan ise 'Hayalet Fabrikalar' serisi ile Sovyetler Birliği'nin dağılmasından sonra özellikle Doğu Bloku ülkelerinde görülen değişimi, Bulgaristan'ın farklı bölgelerinde terk edilmiş fabrikalar ve işçi evleri üzerinden bir kez daha gözler önüne seriyor.

ARTFUL LIVING PLATFORMU

TÜRKİYE'NİN EN KAPSAMLI ONLINE SANAT MERKEZİ OLMAYI HEDEFLİYOR

YAŞAM VE SANATI BULUŞTURAN, SANATIN YAŞAMDAN, YAŞAMI SANATTAN İLHAM ALMASINI SAĞLAYAN ARTFUL LİVİNG KONSEPTİ, TÜRKİYE'NİN EN KAPSAMLI ONLİNE SANAT MERKEZİNE DE HAYAT VERİYOR.

2013 yılının ilk aylarında hizmete girecek olan www.artfulliving.com internet sitesi, Türkiye ve dünyadan sanat etkinliklerinin nabzını tutacak, sanatı ve sanatçıları takipçileri ile buluşturacak.

Platformun kurucusu ve destekçisi, Bay Inşaat 42 Maslak Yürütme Kurulu Başkanı Erol Özmandıracı, "Bay Inşaat-42 Maslak projemizin de ruhunda var olan Artful Living konsept felsefemiz kapsamında, sanata ve sanatçılara destek veriyoruz. Bu desteğimizi farklı katmanlarda, farklı mecralarda sürdürüyoruz. Artful Living platformumuz, dünyada ve ülkemizde önemi giderek artan sanatın bir buluşma ve gelişme merkezi kimliğini taşıyor. Bu platform hem basılı hemde online ortamda, sanat takipçileri ve destekçileri için önemli bir referans noktası olacak" dedi.

Artful Living platformunun 42 Maslak mimari küratörlüğünü Pelin Derviş ve Amerikalı mimar Alexis Şanal üstleniyor. Artful Living dergimizi Alem dergisi ile beraber tasarlıyoruz. Sanat dünyasının çok iyi bildiği Fotoğraf ve Edebiyat dünyasından yakın tanıdığımız danışmanlarımız Merih Akoğul, Haydar Ergülen ve başka birçok değerli isim,www.artfulliving.com sitesine katkı veriyor. Ayrıca, sanat takipçilerinin yakından tanıdığı diğer önemli isimler de bu platformda editörlük görevlerini üstlenecek.

Artful Living Online sanat platformunun tasarım ve altyapı çalışmalarını yürüten Akıl Fikir Ofisi Reklam Ajans Başkanı Mustafa Tekin: "Biz sanat hakkında tutkuluyuz ve sanatın toplumun önemli bir temel bir parcası olduğuna inanıyoruz. Sanat ile yaşamak ve sanatçılar buluşabilmek, her kim olursa olsun nerede olursa olsun erişilebilir olmalıdır düşüncesindeyiz. Artful Living bu konuda kendimizi ifade edebildiğimiz güzel bir platform" dedi.

www.artfulliving.com,zengin içeriği, görselliği ve ulaştığı kitle kadar, uluslararası sanat etkinlikleri ile bağlantıları ile hayatını sanatla zenginleştirmek isteyenlerin her gün yeni bir şey bulabilecekleri bir referans noktası olacak.

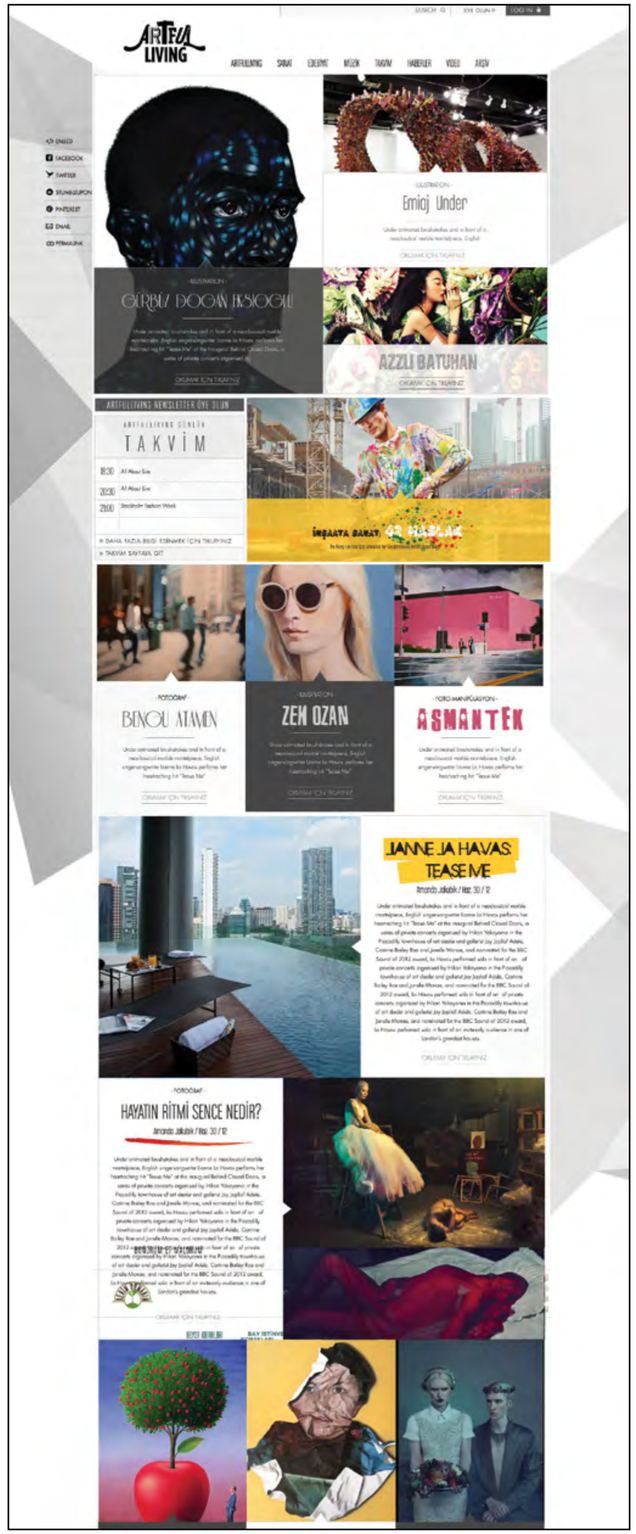

ŞAFAK LEVI, STELLA LEVI, EROL ÖZMANDIRACI, OPHELIE GAILLARD, MÜJDE DOENYAS, GABI DOENYAS

OPHELIE GAILLARD VE BACH'IN BÜYÜLÜ MÜZİĞİ

16 Kasım Cuma akşamı, Bay İnşaat 42 Maslak olarak destek verdiğimiz İstanbul Resitalleri kapsamında Türkiye'ye gelen, 'Yılın Enstrümantal Solisti" unvanına sahip çellist Ophélie Gaillard ile güzel bir sohbet yapma imkanı bulduk.

"O AKŞAM, BACH'IN NOTALARINDA ZAMANIN RUHUNU BİZE AKTARIRKEN, ADETA İSTANBUL'UN ENERJİSİ DE BİR TINI OLARAK O MÜZİĞE SİNMİŞTİ." EROL ÖZMANDIRACI

Gaillard, bizlere Bach'ın Çello Süitlerini dinletti o akşam. Bach'ın müziği ve matematik, mimari alanlar arasında özel bir bağ olduğu söylenir. Bach, bir bakıma zamanının notalara dökülen ruhudur. O gece bunu sindire sindire yaşadık, hissettik.
Konser öncesinde Ophelie Gaillard'a, İstanbul'u gezme şansı olup olmadığını sordum. Şöyle yanıt verdi: "İstediğim karar olmasa da, biraz gezebildim. Şehrinizin güzelliğinden, tarihi mirasından, ama en çok da enerjisinden çok etkilendim. Inanılmaz temposu, ritmi olan bir şehir İstanbul. Burada yaşayanlar çok şanslı." O akşam, Bach'ın notalarında zamanın ruhunu bize aktarırken, İstanbul'un enerjisi de bir tını olarak o müziğe sinmişti adeta. Ophelie ile sohbetimize, konser sonrasında da devam ettik.

Ülkemizde sanata büyük destek vermiş bir kişinin anısını yaşatan, Türkiye'nin önde gelen sanat kurumlarından birindeyiz. Konser salonu ile ilgili neler hissediyorsun?

"Sayın Sabancı'yı çok fazla tanımıyorum, ancak kendisinin iş adamı kişiliğinin yanı sıra büyük bir filantropist ve sanat aşığı olduğunu görüyorum. Burası bir sanat mabedi olmuş adeta. Sadece mekan olarak değil, atmosferi ile de bunu hissettiriyor. Bu atmosferin içerisinde yer almak muazzam. Üstelik bir güzellik abidesi olan Boğaziçi'de olmak daha da muhteşem."

Ben de kendisine, vaktiyle bir şairin, Boğaziçi için "zümrüt üzerine safirle işlenmiş el yazması" tanımını anlattım. "Muhteşem!" dedi. O an biraz içim buruldu. Boğaziçi'nin yapılaşmasının geçmişte daha iyi yönetilebilmiş olmasını diledim…

Bu gece ve davetli kitlesi ile ilgili düşüncelerin nedir? Salondan nasıl bir elektrik aldın?

"Beklediğimin çok daha ötesinde bir ilgi vardı. Sofistike bir davetli kitlesi olduğu belli. Ancak şunu hissettim ki, gelenlerin büyük çoğunluğu bir sosyal etkinliğe katılmak için değil, müzik dinlemek için gelmişlerdi. Batıda bu tür özel etkinliklerde bazen sosyal kısım öne çıkabiliyor. Ancak bu akşam salon, gerçek müzikseverlerle doluydu ve çok güzeldi." ▶

"BEKLEDİĞİMİN ÇOK DAHA ÖTESİNDE BİR İLGİ VARDI. SOFİSTİKE BİR DAVETLİ KİTLESİ OLDUĞU BELLİ. ANCAK ŞUNU HİSSETTİM KI, GELENLERİN BÜYÜK ÇOĞUNLUĞU BİR SOSYAL ETKİNLİĞE KATILMAK İÇİN DEĞİL, MÜZİK DİNLEMEK İÇİN GELMİŞLERDİ." OPHELIE GAILLARD

OPHELIE GAILLARD

EROL ÖZMANDIRACI

"OPHELIE'YE ARTFUL LIVING FELSEFEMİZDEN, SANATTAN İLHAM ALAN YAŞAM ALANLARI OLUŞTURMAKTAN, MİMARİ TASARIMDAN YAŞAM TARZINA HER NOKTADA SANAT VE HAYATI BİR ARAYA GETİRME DÜŞÜNCEMİZDEN BAHSETTİM."

Sana bir itirafımız var aslında, konser öncesinde bir mini kriz yaşadık. Konfirmasyonun çok üzerinde katılım oldu ve salon oturma kapasitesini hızlı bir şekilde artırmamız gerekti.

"Bir sanatçı konser öncesinde iç dünyasına odaklanır, ancak çevrenizdeki enerjiyi hissedersiniz. Ben de telaşlı bir hava sezdim, ama konser sırasında hiçbir aksaklık olmadı. Ayrıca, bu söylediğinizi, bu akşam müthiş bir konukseverlik sergileyen Türk dostlarımın, dinleyicilerimin bana büyük bir iltifatı olarak kabul ediyorum. Teşekkür ederim."

Ophelie'ye kısaca Artful Living felsefemizden, sanattan ilham alan yaşam alanları oluşturmaktan, mimari tasarımdan yaşam tarzına her noktada sanat ve hayatı bir araya getirme düşüncemizden bahsettim.

"Bence İstanbul çok dinamik bir şehir. Kültürel mirası da çok güçlü. Sanat hem bu kültürel mirasa, hem de şehrin dinamizmine çok fazla şey katabilir."

42 Maslak'da yaşam başladıktan sonra, kendisini bir konserde ağırlamak isteriz. Gelir misin?

"O gün beni davet edin. Programımda mutlaka uygun bir pencere açacağım. Tekrar İstanbul'a gelmeyi heyecanla bekliyorum."

Ben de böylece, bu yazıyı yakın bir gelecekte yeni bir Ophelie Gaillard konseri sözü ile bitirebiliyorum.

SANATIN EMEKTAR İSMİ: KOMET

YILLAR GEÇTİKÇE DAHA TİTİZ DAHA BİLGİÇ DAHA ŞÜPHELİ DAHA ÇOCUK OLUYORSUNUZ. KENDİNİZE DAHA ÇOK YÖNLÜ ELEŞTİRİLER GETİREBİLİYORSUNUZ.

/ Hazırlayan: Eser BAYKUŞ

Komet, sadece resim tutkusuyla değil şiire olan düşkünlüğü ile de tam bir sanatçı. Kendine has üslubu ile sorularımızı yanıtlarken, "Artık kendimi eğitmek için resimler yapıyor, videolar hazırlıyorum, şiirler yazıyor, fotoğraflar çekiyorum yani özgürce yaratılar yapma fırsatını buluyorum" diyor Komet.

Komet için 2012 nasıl bir sanat yılı oldu?

Sağlık problemleri çok zamanımı aldı, 2011'de 5 sergi ve bir şiir kitabı dolayısıyla çok yoğun geçmişti. Bununla beraber güzel bir ekip çalışmasıyla Çanakkale Bienali'ne katıldık, böyle bir sergi için epey ön çalışma araştırma yaptık. Sonra elemeler yaparak yalın bir sergi konsepti oluşturduk.

Türkiye güncel sanatta 2012 yılını nasıl geçirdi?

Valla onu Türkiye'ye veya güncel sanata sormak daha iyi olur ama herkes hevesle güncel sanata doğru koşuyor gibi, ülkemiz burjuvasının adaptasyon gücü bu alanda da kendini gösteriyor. Topluluğumuzun karakteri bin yıldır temasa geçtiği kültürleri sindirmekte maharetini ispat etmiştir.

Geride bırakmak üzere olduğumuz yılda, dünyada bu alanda göze çarpan gelişmeler nelerdi?

Çok iyi bildiğim söylenemez, bu konuda büyüklerimiz ve sanat tacirleri ve entellektüel gençler daha bilgilidirler ve dünyada ne oluyorsa hepsini takip etmekten çekinmezler.

Sizce 2012'nin en önemli sanat olayı neydi?

Yukarıda dediğim gibi görebildiğim etkinliklerde bir sürü harika şeyler vardı. Ama ben biraz hafıza özürlüyüm, tıpkı bizim topluluğumuz gibi. Rahmetli Sermet Çağan "hafızı erozyonu var bu coğrafyada" derdi.

Bu yıl gelecek vaat eden yeni isimler gözünüze çarptı mı?

Çok, ama isim vermem ayıp olur, unuttuklarım olursa değil mi?

New York başta olmak üzere pek çok sanat merkezinde düzenlenen müzayedelerde siyasi bir tabir olsa da Arap Baharı yaşandı. Coğrafi olarak Türkiye'nin yakınlığı düşünülürse sanatta yaşanan bu Arap Baharı'nın bizim güncel sanatımıza etkisi oldu mu?

Bunun sanatla doğrudan önemli bir ilgisi olduğunu zannetmiyorum. Döngüyü kırmak öyle kolay olacak bir iş değil. 200 yıl sonra belki. O zaman da bütün bu saçmalıklar olmayacak başka türlü saçmalıklar ortaya çıkacak.

Sattığınız resimleriniz ne haldedir, merak eder misiniz? İlk sattığınız resmi hatırlıyor musunuz?

Ederim tabii ki. İlk alınan resmi hatırlıyorum. Çorum lisesinde tarih hocamız Ferit Kürkçü idi, doğru hatırlıyorsam şehir kulübü için Çanakkale testili bir natürmort ve kendisi için de kaz döğüşü resmi yapmıştım onları almıştılar. İkisi de yağlı boya resimlerdi.

Şiire olan düşkünlüğünüzü şiir kitaplarınızı biliyoruz. Şu ana kadar gün yüzüne çıkar-

KOMET

"ARTIK KENDİMİ EĞİTMEK İÇİN RESİMLER YAPIYOR, VİDEOLAR HAZIRLIYORUM, ŞİİRLER YAZIYOR, FOTOĞRAFLAR ÇEKİYORUM, YANİ ÖZGÜRCE YARATILAR YAPMA FIRSATINI BULUYORUM." DİYOR KOMET.

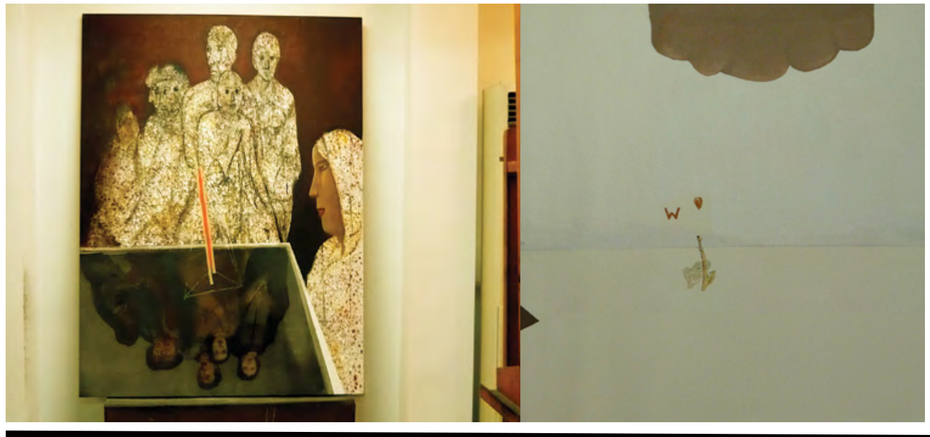

12 Mayıs 1967, Çanakkale

Kenarında nar şerbeti
Amacım annem

Yaprakların arasında
Kapısının önünde(yatmış)

Satmak isterken tilkiyi
Alçıdan yapılmış ruhu boyalı

Karnında babası
Güvenlik amacıyla çırpınan

Iktidar kapısında
Cennetin gölgesinde
Amerika'da

Geçerken
Gelirdi peşimsıra
Bir naz kuş gibi
Oç ile zeval ile aldanmış
gövdem

Büzülmüş deniz içre
Mukavvadan tüfeklerle.

madığınız başla hünerleriniz de var mı?
Var ama gün yüzüne çıktıklarında sürpriz olsunlar söyleyemem, yakınlarım bilirler.
Peki, hiç başka bir sanatçının eserini aldığınız ya da almak istediğiniz oldu mu?
Aldığım çok oldu, bütçeme uygun olduğunda doğal olarak. Bazen de sanatçı arkadaşlarla değişim yapmışızdır. Bazen de çok sevdiğim işler oluyor ama imkanım elvermiyor almaya. 500 kadar küçük ebat bir koleksiyonum var. Kaç senedir düşünüyorum, bunları ben seçtim yani "bu işler" "ben" sayılır bir anlamda ve bunları "otoportre"diye bir sergiyle göstermek istiyorum.
Yeteneğini kıskandığınız isimler oldu mu?
Kıskanmak değil ama gıpta ettiklerim çok oldu. Aklını kabiliyetini, enerjisini hayranlıkla temaşa ettiklerim var tabii ki.
Sizce sanatın patronu kim; koleksiyonerler mi, galeriler mi yoksa sanatçılar mı?
Sanatın patronu sözünü anlayamıyorum belki de anlamamazlıktan geliyorum ama Rufailerden olabilirler diye düşünüyorum.
Sanattan emekli olunur mu? Bugüne kadar hiç "bu da son resmim olsun" dediniz mi?
Ben zaten emekliyim, Fransa'da ayda 980 euro emekli maaşı alıyorum. Son resmimi yapalı epeyce oldu şimdi kendimi eğitmek için resimler yapıyor, videolar hazırlıyor, şiirler yazıyor, fotoğraflar çekiyor yani özgürce yaratılar yapma fırsatını buluyorum. Diyebilirim ki altı senedir ressamlıktan emekli oldum. Hayatımda hiç başka iş yapmadım. Gençken iki ay kapalı mühürlenmiş bir caz kulübünün müdürlüğünü yapmıştım yeme yatma karşılığında "Ritm and Section"da.
Yıllar geçtikçe yaratıcılığınızda değişen bir şey oluyor mu?
Daha titiz daha bilgiç daha şüpheli daha çocuk oluyorsunuz. Kendinize daha çok yönlü eleştiriler getirebiliyorsunuz. Bu yaşta artık daha sorumlu hissediyorsunuz maalesef kendinizi.
Türkiye'deki sanat alıcısını eleştirebileceğiniz yönler var mı?
Bütün dünyadaki sanat alıcısı aynıdır. Bizde de her çeşidi bulunuyor. Manyaklık bedava mı? Sen bir şey yapıyorsun saçmasapan, o şeyi birisi ya beğendiği için veya beğenmek lazım diye veya bu para ediyor daha pahalıya satabilirim diye veya bundan herkeste var bende de olsun diye, veya bir anlam yüklediği için veya hakikaten anladığı için hayatın hiçliğini ve herşeyliğini imgelediği için alıyor.
Bizimle paylaşabileceğiniz, dergimizde sizden bir hatıra olarak kalabilecek bir şiiriniz var mı?
Var tabii ki, söyleşinin sonuna koyalım olur mu?

SANATIN CESUR ELÇİSİ
ŞÜKRAN MORAL

"BEN SANATIMI BİR MİSYON GİBİ YAPIYORUM, BU BÖYLECE BİLİNSİN. BİR AŞIK OLMA DURUMU DİYELİM."

/ Hazırlayan: Eser BAYKUŞ

Türk güncel sanatının önde gelen isimlerinden Şükran Moral, yaptığı her projeyle ses getirmeye devam ediyor. Cesur dışavurumlarıyla bizleri şaşırtan Moral ile geride bıraktığımız 2012'nin çağdaş sanat olaylarını ve projelerini konuştuk.

Şükran Moral için 2012 nasıl bir sanat yılı oldu?
Her açıdan dolu ve yoğun geçti. Bu sene Avrupa'nın en önemli müzelerini turladım. Bergen Müzesi, Stedelijk Schiedam ve Victoria&Albert Londra müzelerinde sergilere katıldım. Edith Piaf'ın "Non je ne regrette rien" şarkısına uygun bir ruh halinde geçti 2012.

Victoria&Albert müzesinde açılan ve yaklaşık 5 ay sürecek olan "Light From the Middle East: New Photography" isimli fotoğraf serginizden kısaca bahseder misiniz? Buradaki (Çaresizler) ismini verdiğiniz çalışmanız ne ifade ediyor? Serginin ismi dikkat çekici. "Orta Doğu"lu bir sanatçı olarak kategori edilmeniz sizin için sorun teşkil ediyor mu?
"Light From the Middle East: New Photography" sergisi Orta Doğu'nun fotoğrafla çalışan en önemli sanatçılarını bir araya toplayan bir sergi. W&A müzesi DESPAIR isimli fotoğraf çalışmamı 2 sene önce koleksiyonuna katmıştı. DESPAIR (Çaresizler) işimin konusu kaçak göçler. Son yüzyılın en önemli sosyal ve politik yüzünü anlatan bu işimdeki kaçak göçmenler bir teknedeler. Nereye gideceği belli olmayan, umut yolculuğuna çıkan bu insanları canları pahasına her şeyi göze alarak yola çıkma nedenlerini sorgulayan bu işimi 2003'te yapmıştım. Performans video olarak, siyah beyaz fotoğraflarla anlatmaya çalıştım. Bu kaçaklar batı sınırına ulaştıklarında onları acaba mutlu son bekliyor mu? Yoksa Batı'nın yeni kölelere mi ihtiyacı var? Bu fotoğraf gerilimli, çünkü denizin ortasındalar ve bilmiyoruz kurtulacaklar mı yoksa deniz onlara mezar mı olacak? Savaştan ve açlıktan kaçan insanların yüzü birinci planda, gözleri hüzünlü ama bu fotoğrafta bir umut da var. Bülbül kuşları... Kuşlar tekne batsa bile uçabilirler, ya onlar. Kaçaklara sanal armağanım onlara kanat hediye etmek oldu. Ayrıca bülbül kuşları edebiyatımızın ve şarkılarımızın vazgeçilmez sevgilisi değil mi? İkinci sorunuz çok anlamlı. Sergi açılışından bir gün sonra yuvarlak masa toplantısı yapıldı. Oradaki Orta Doğu'dan gelen sanatçıların kimisi "feminist" kimisi de "Orta Doğulu" sanatçı olarak değil de sadece "sanatçı" olarak anılmak istediklerini söyledileri. Ben de özetle şunları söyledim: "Ben Türkiye'den geliyorum. Hem Doğu hem de Batı'dan. Batı ile Doğu arasında köprü olan bir ülkeden. Hayır umurumda değil Orta Doğu'lu veya feminist bir sanatçı olarak tanınmak. Çünkü, bu sanat tarihinin sorunu. Yani, sanat tarihini kimlerin yazdığı ile ilgili sorunlar. Biz Orta Doğu'dan gelen sanatçılar size TV karşısında yemeklerinizi yiyerek gördüğünüz savaştan, göçlerden ve toplu ölümlerden bahseden sanatımızın ışığını getirdik..." Bergen Müzesi'nde katıldığım DESIREE sergisinde ise ne Orta Doğu'dan ne de Akdeniz'den tek sanatçı yoktu. Hepsi batıdan gelen sanatçılardı. Ayrıca VICTORIA&ALBERT müzesindeki çağdaş sergiye katılan ilk Türk sanatçısıyım. Kültür elçisi olmak kolay değil. Sadece basın açılışında Türkiye'den tek gazeteci olmaması sizin için sorun teşkil ediyor mu, diye sormak isterim.

İtalya'da yaşamak sanatınıza ne kazandırıyor? Son 20 yılı Türkiye'de yaşamış olsaydınız farklı bir Şükran Moral karşımızda olur muydu?
İtalya'daki formasyonum sanatımın temel taşı diyebilirim. Hamam videoma bakarsanız o karelerde Caravaggio'nun natürmortlarını veya Pompei'nin kırmızı frescolarını görebilirsiniz. Çevre önemli ama o çevreye seçici bakan bir göz daha da önemli bence. Tabii ki asla aynı insan olmazdım.

Kendi vücudunuzu bir sanat aracı olarak kullandığınız İsa'nın çarmıha gerilmesi çalışmanızdan tutun, Beyoğlu'nda erkekler hamamına girip yıkandığınız video performansına kadar, her yiğit sanatçının harcı olmayan işler yaptınız. Tüm bunlar yaptığınız işlerde provokasyonu, rahatsız etmeyi ve bu yolla düşündürmeyi sevdiğinizi ortaya koyuyor. Türkiye bunun riskli bir dil olduğu ifade ediliyor, çünkü "magazinel" olma ile bıçak sırtı bir ilişki söz konusu. Siz bu konuda neler düşünüyorsunuz?
O zaman Türkiye'ye göre tabiri yerindeyse, popüler kültüre göre mi iş yapalım? Veya muhafazakar bir mantığa mı göz kırpalım. Veya bizim insanlarımız anlamaz, batıdakiler gibi anlayışlı değiller cahiller, diyerek ona göre dekorasyon mu yapalım? Çağdaş sanatın dilini bilenler, çağdaş sanatın konusunun her şey olabildiğini biliyor. Eğer zamanlamandan

CESUR OLMAK MI? BİLİMDE VE SANATTA CESURLARA İHTİYAÇ VAR, YOKSA O ÜLKE İNSANLARININ KANADI KIRIK OLUR, TEKNEDEKİ KAÇAKLAR GİBİ DİBİ BOYLARLAR.

bahsediyorsak, tabii ki 1997'de hamama girmek, geneleve girmek çok erkendi. Hamam işi mesela: Ingres'in oryantalist bir bakış açısında olduğu gibi, Batı'nın "Hamam"a bakış açısı aynıydı; oryantalist. Hem bu görüşü yıkmak istedim hem de erkeler hamamına girerek tabuları yıkmak istedim. Bu bir olay haline geldi çünkü benden sonra her bienalde biri bu temayı ele aldı, bir sürü batılı sanatçı beni taklit etti. Bir de bu yönüyle baksanız ya. Gelelim magazin diline düşmeye. Bu benim sorunum değil. Bir resme veya heykele bakınca MEME diye yazıyorsa, ne diyebilirim? Sanat tarihinde Boticelli'nin Venere'sinde bahsederken hiç Venüs'ün memeleri gibi bir tabire rast geldiniz mi? Yok, magazin dilini ciddiye almak istiyorsanız, alın.

Yurtdışındaki sergilerinizde Türkiye'de aldığınız tepkileri hiç aldınız mı? Burada olduğu gibi yurtdışında da çalışmalarınız hiç sansüre uğradı mı?

Yine söylüyorum, burada da birçok işim sansüre uğradı, Batı hoşgörünün tek kalesi değil. Yine de genelleştirmemek lazım.

Amemus performansınızda sahnede bir kadınla sevişmeniz bir süre gündem olmuştu. Bunun çeşitli sorunlar doğuracağını biliyor ya da tahmin ediyor muydunuz? Sahne başladığında seyirciler 20 dakika içinde salonu terk ettiler. Sonraki gün yanılmıyorsam tehdit içerikli e-postalar ve mesajlar hatta ölüm tehditleri aldınız. Hatta ilk kez bir kadın Müslüman sanatçı olarak kendinizi İsa'nın yerine koydunuz. Türkiye'deki en cesur kadın sanatçı olmanıza rağmen bunlar sizi korkutmuyor mu?

Hayret, katiller, hırsızlar korkmuyor da ben sanat yaptığım için mi korkmalıyım. Ne hale geldik. Ben sanatımı bir misyon gibi yapıyorum, bu böylece bilinsin. Bir aşık olma durumu diyelim. Amemus performansımın sonuçlarını nasıl tahmin edebilirdim? Ölüm tehdidi alabileceğimi hiç ama hiç tahmin edemezdim. Maalesef bu da ilk'ler arasına giriyor. İsa'nın yerine koymak da tesadüf değil tabii ki. Çarmıhta çivilenmiş acı çeken bir İsa var ve insanlar O'na tapıyor. Bu bir sanatçını otoportresi, o anda kendimi İsa gibi hissediyordum, sanat tarihinin gelişimini de İsa figürü üstünden yapabilirsiniz. İlk İsa figürünün kasları Cimabue'nin yaptığı figürlerde çok iyi anlaşılmaz. Batı vücudu öğrenirken tıbbı ve perspektifi öğrenirken de mimariyi ve çevre bilincini de öğrenmiştir. Yani sizin sadece beden diye gördünüz beden değil. Cesur olmak mı? Bilimde ve sanatta cesurlara ihtiyaç var, yoksa o ülke insanlarının kanadı kırık olur, teknedeki kaçaklar gibi dibi boylarlar.

Bodyart çalışmaları, performanslar, video art ve enstelasyonlar. Kendinizi farklı şekilde ifade etmeyi seviyor musunuz?

En son bir şeyi, bir konuyu anlatmak için animasyona bile başvurdum. İsmi MIRROR (ayna). Bir lağım faresi lağımdan çıkıyor ve cama seyircinin yüzüne tükürüyor. Bu işimi, linç kültürü içinde önüne gelene tükürenlere ithaf ettim. Güle güle seyretsinler diye.

Türkiye güncel sanatta 2012 yılını nasıl geçirdi?

Parlak.

Geride bırakmak üzere olduğumuz yılda dünyada bu alanda göze çarpan gelişmeler nelerdi?

Sanat artık politikadan uzak olamaz. Gözüme bu çarptı. Bir de büyük kermeslerin kocaman bir lunaparka dönüşmesi.

New York başta olmak üzere pek çok sanat merkezinde düzenlenen müzayedelerde siyasi bir tabir olsa da Arap Baharı yaşandı. Coğrafi olarak Türkiye'nin yakınlığı düşünülürse sanatta yaşanan bu Arap Baharı'nın bizim güncel sanatımıza etkisi oldu mu?

Türkiye güncel sanatın en çok merak edilen merkezi olmaya doğru gidiyor. Bu çok olumlu tabii ki.

2011'de Çin başta olmak üzere Doğu/Uzakdoğu sanatının ayak sesleri duyuluyordu. Bu yıl İstanbul Modern de Çin Kültür Yılı kapsamında bir sergi düzenledi. 2012 de Doğu sanatının ve Doğulu sanatçıların yılı oldu diyebilir miyiz?

Batı yaşlandıkça gözünü her zaman Doğuya diker. Bu kez Batı'nın ekonomik çöküşü karşısında Çin gibi ülkelerin ekonomik zenginliği, gözleri Doğuya, yeni pazarlara doğru çekiyor. AIE WEIWEI gibi bir sanatçıya yaptıklarına bakarsak beni hiç ilgilendirmiyor bu tür pazara dayanan gelişimler. Zaten hepsi çok birbirine benziyor.

2012 bağımsız sanat kurumları ve bağımsız sanatçı insiyatifleri açısında nasıl geçti?

Bağımsız insiyatifler cidden çok önemli, içlerindeki anarşiye ihtiyaç var.

SANATÇI VE KÜRATÖR İNCİ EVİNER

TÜRKİYE'DE GÜNCEL SANATIN, DIŞARDAN BAKILDIĞINDA OLDUKÇA HAREKETLİ OLMASINA RAĞMEN HALA SPEKÜLATİF OLMAKTAN KURTULAMADIĞINI DÜŞÜNÜYORUM.

/ Hazırlayan: Eser BAYKUŞ

İlk kişisel sergisini açtığı 1986 yılından bu yana hazırladığı çalışmalarla hem Türkiye'de hem de yurtdışında adını duyuran İnci Eviner ile 2012 yılının genel bir değerlendirmesini yaptık. Türkiye'de güncel sanatın hareketli olduğu kadar spekülatif olduğundan yakınan Eviner, dünyadaki ve ülkemizdeki değişimlerle ilgili görüşlerini bizlerle paylaştı.

İnci Eviner için 2012 nasıl bir sanat yılı oldu?

Atölyede desen ve araştırmayla süren hayatım birbirine eklenen proje ve resimlerle sonuçlanıyor. Geçen sene başladığım milli ve merkezi kimlikler konusundaki araştırmalarımda daha fazla yol aldığımı düşünüyorum. Bu konudaki malzemenin zenginliği inanılmaz. Kendi çocukluk ve gençlik hafızamın bu videolarda yer alması kaçınılmazdı. Parlamento videosundan sonra ideolojinin mekanlarında oynamak ve modernizmin hafızasını bu mekanlara davet etmek istedim ve yaklaşık her biri 6 ay alan araştırmalara dayanan 2 video gerçekleştirdim. Öte yandan yaptığım sergiler ve konuşmalar açısından oldukça yoğun bir yıldı. Kopenhag, Turku Müzesi Finlandiya, Paris, Galeri Mor-Charpentier, Masacuset Çağdaş Sanat Müzesi MASS MoCA, Berlin, Alman Tarih Müzesi, Critique and Crisis, Art in Europa since 1945, 1.Tiblis trienali, Asya Pasifik trienal, APT7 Avusturalya ve Helsinki ve Paris sanatçı konuşmalarıyla oldukça yoğun geçti.

Türkiye güncel sanatta 2012 yılını nasıl geçirdi?

Türkiye'de güncel sanatın, dışardan bakıldığında oldukça hareketli olmasına rağmen hala spekülatif olmaktan kurtulamadığını düşünüyorum. 5 sene önce gelecek konusundaki heyecanımızı oldukça azaldı. İstanbul, dünyadaki hızlı, pırıltılı ve gürültülü sanat ortamını kendine örnek almayı tercih etti. Ben buna fuar sanatı diyorum, koridordan geçen alıcıyı bir saniye içinde çarpan işler. Bu yapay ve şişirilmiş işler daha çok fuarlarda yer almaya başladı, hatta fuarları müzelerle karıştıranlar bile var. Buna rağmen, İstanbul güncel sanat fuarının aldığı yol oldukça dikkate değer, izleyiciyi, sanat ortamını bir özet olarak algılamak yerine galerilerde açılan sergileri gezmeye özendirebilir ve en önemlisi

TÜRKİYE'DE BİR KESİM, SON 7-8 SENEDİR ÇAĞDAŞ SANATI KENDİSİ KEŞFETMİŞ GİBİ DAVRANIYOR, YANİ ANİ BİR DÖNÜŞ YAŞADILAR VE DÜN TOMBAK BİRİKTİRENLER BİRDEN BİRE ÇAĞDAŞ SANAT ALMAYA BAŞLADILAR. BU MERAKIN KALICI BİR İLGİYE DÖNÜŞMESİ İÇİN ÇOK ARAŞTIRMA VE ADANMA GEREKİYOR.

galerilerin kalıcı vizyon kazanmaları için iyi bir fırsat olabilir. Türkiye'de izleyicinin iyi bir fuar izleyicisi olması bile çok zaman aldı, bu yüzden seviniyorum. Bütün bunlar olurken sabır ve dikkat gerektiren sanat kendi yolunda ilerlemekte ve yurt dışında müze ve enstitülerde sergilenmekte. Basında yer almayan bu önemli sergileri ne yazık ki Türk izleyicisi internetten takip etmek zorunda.

Yurtdışında yapılan çalışmaları ve sanat platformlarını görme şansınız oldu. Sanat platformları ve sanat hayatı ile Türkiye'dekileri kıyasladığınızda ortaya nasıl bir manzara çıkıyor?

Türkiye'de bir kesim, son 7-8 senedir çağdaş sanatı kendisi keşfetmiş gibi davranıyor, yani ani bir dönüş yaşadılar ve dün tombak biriktirenler birden bire çağdaş sanat almaya başladılar. Bu merakın kalıcı bir ilgiye dönüşmesi için çok araştırma ve adanma gerekiyor. Bu yüzden izleyicinin ve koleksiyonerin zamana ihtiyacı var. Bütün bunların sindirilmesi ve gerçek bir sanat ortamının oluşabilmesi için vazgeçilmez olan sanat yazarlığı, akademi hala çok eksik. Dışarda en çok özendiğim şey; geçmişle hesaplaşma ve arşiv hafızanın sürekli canlı tutulması sanatı dünya kültürünün bir parçası yapıyor. Neyse ki SALT bu eksiği doldurmaya başladı. Türk sanatçılarının dünyaya katkısı ise kuşkusuz son yıllarda çok önemli oldu. Sanat yapıtlarının derinliğini karşılayacak bir sanat yazarlığından söz etmek çok zor, gazete sanat yazarları PR şirketlerinin basın bültenlerinin ötesine geçemiyor. Köşe yazarları ise yıllardır olduğu gibi en sevdikleri sanatçı arkadaşları için yazmayı sürdürüyorlar ve yine Batın'ın tersine, Türkiye'de entelektüelleri, çağdaş sanatın kültürün önemli bir parçası olduğunu yadsımayı sürdürmeleri.

2013 takviminiz belli mi?

2012'de başlayan ve 2013'de devam edecek olan sergilerin yanı sıra Berlin ve APT7 ve Marseille-Provence 2013, 'ici Ailleurs' ,kişisel sergi Nev ve galerim ARCO-Madrid, Bürüksel fuarlarına katılacak.

Türkiye'de ve yurtdışında kendinize yakın bulduğunuz isimler var mı?

Yüksel Aslan ve Mehmet Güleryüz'den öğrenciyken yağlıboya tuval resminin dışında çizgi ile bir dünya yaratmanın mümkün olacağını öğrendim. Raymond Pettibon, Julie Mehretu yine bana cesaret veren sanatçılar. Neo Rauch hayal gücünü nasıl boyanın sınırlarında ele geçirdiği ve Louise Bourgeois, 1994'te Venedik bienalinde ilk gördüğümde, bana kendi yetenek ve tutkularıma güvenmem gerektiğini gösterdi. Her sanatçının arkasında başka sanatçıların ruhları var ve bu yüzden iyi bir sergi görmek bana çok iyi geliyor.

Bulunduğu coğrafyanın sanatçının yaratım sürecine nasıl bir etkisi var?

Elbette yaşadığımız toplumun dinamikleri yalnızca zihinsel bir etkileşim yaratmıyor aynı zamanda bilinçaltını da etkiliyor. Dünya bir yandan lokal bir küreselleşmeye doğru evriliyor. Yaptığımız her şeyin katmanlarına ince ince hafızanın izleri yerleşiyor ve yaralar Türkiye'nin siyasi tarihini gizliyor.

Geride bırakmak üzere olduğumuz yılda dünyada güncel sanatta göze çarpan gelişmeler nelerdi? Sizce 2012'nin en önemli sanat olayı neydi?

Dökümenta'yı 20 yıldır izliyorum ve bu 4. Dökümenta yine benim için bir okul gibiydi… Kitaplar, tartışma ve performanslar ve hala üzerine yorumlar okuduğumuz bu sergi 2012'nin sanat olayıydı. Her seferinde Dökümenta tartışma yaratmayı başarıyor. Sevindirici bir şey! Türk izleyicisi bu sene nihayet Dökümenta'yı keşfetti ve neredeyse Basel kadar ilgi çekti.

New York başta olmak üzere pek çok sanat merkezinde düzenlenen müzayedelerde siyasi bir tabir olsa da

UZAK DOĞU, ÇİN SERGİLERİ, ULUSLARARASI SANAT ORTAMININ VAZGEÇİLMEZ PAKET SERGİLERİNDEN BİRİ. BU, DÜNYANIN NERESİNE GİDERSENİZ GİDİN BÖYLE. MÜZELER ARASI PAKET SERGİLER HEM EKONOMİK HEM DE EĞLENCELİ.

Arap Baharı yaşandı. Coğrafi olarak Türkiye'nin yakınlığı düşünülürse sanatta yaşanan bu Arap Baharı'nın bizim güncel sanatımıza etkisi oldu mu?

Dünya değişiyor ve bu değişim Orta Doğulu sanatçıların işlerine çok güçlü bir şekilde yansıyor. Müzayedelerin ise spekülasyon ötesine geçmesi daha uzun süre mümkün gözükmüyor. Gerçek değerlerin oturmadığı sanat ortamlarında yarardan çok zarar getiriyor. Son Sothbys'de anlaşıldı ki Çin sanatı gibi güçlü, ışıltılı bir Türk sanatı yok! Bu tamamen çarpıtılmış, yapay bir değerler sistemi yaratma çabası. Aynı zamanda Batının yıllarca kendini kandırdığı doğu batı arasındaki köprü olmak gibi klişeleri de boşa çıkarıyor.

2012'de Türkiye'de ve dünyada sizi en çok heyecanlandıran sergi ya da sergiler hangileri oldu? Top 10 şeklinde bir sıralama yapmanız mümkün mü?

Dökümenta ve İstanbul'da Hamle, Berlin'de de Bruyckere, Rampa, Erinç Seymen, Kuad…

2013'te güncel sanat dünyası için öngörüleriniz var mı?

2013 yılının, son yıllarda yaşanan sanat turizmi için sarsıcı, eleştirel karşılaşmaların yaşanacağı bir yıl olması dileği ile…

Şu an sabırsızlıkla beklediğiniz bir sergi ya da organizasyon var mı?

2013 Marsey sergisinde pek çok iyi yapıtla karşılaşacağımı umuyorum

2011'de Çin başta olmak üzere Doğu/ Uzakdoğu sanatının ayak sesleri duyuluyordu. Bu yıl İstanbul Modern de Çin Kültür Yılı kapsamında bir sergi düzenledi. 2012 de Doğu sanatının ve Doğulu sanatçıların yılı oldu diyebilir miyiz?

Uzak Doğu, Çin sergileri, uluslararası sanat ortamının vazgeçilmez paket sergilerinden biri. Bu, dünyanın neresine giderseniz gidin böyle. Müzeler arası paket sergiler hem ekonomik hem de eğlenceli. Çok daha güçlü ve provakatif sanatçıları bu paketler içinde görmeyiz. Bu belki de Sanat Turizmi dediğimiz şeyin bir parçası.

2012 bağımsız sanat kurumları ve bağımsız sanatçı insiyatifleri açısında nasıl geçti?

2012 de sanat insiyatifler daha güç kazandı. Genç sanatçılara cesaret verdiklerini düşünüyorum, genç yaşta bir galeriye kapağı atma telaşına alternatif olabiliyor.

Küratörlük de yaptınız. Küratörlük mü sanatçı mı, tercihiniz hangisi?

Küratörlük çalışması sadece sanat eğitim çalışmalarım bir parçasıydı. Son olarak, hocalık yaptığım Kadir Has Üniversitesi, Sanat ve Tasarım Fakültesinde öğrencilerle, küratör ve hoca kimliklerinin sorgulandığı bir araştırma ve sergiyi Tiblis trienalinde sunduk. Küratörlüğü hep bu bağlam içinde ele aldım ve akademik bir alanda tartışmayı tercih ettim.

Çalışmalarınızı kelimelerle ifade edebiliyor musunuz, birkaç cümle ile ifade etme şansınız var mı?

5 yaşımdan bu yana çiziyorum ve çizmek jestüel bir eylemin zihnimden koparıp aldığı imgelerin gerçekleşmesi için, günlük ve zorunlu bir eylem olarak hayatın akışı içinde hep benimleydi. Çizgi, dış dünya ile aramda bir konum yaratmamı sağladı. Duygusal olarak bana dokunup geçen gerçekliğin izlerini fark etmemi sağlayan bir mecra oldu. Her gün bu kırık imgeleri toplayarak onları, dünyaya atılmış imgelerle karşı karşıya bırakıyorum. Bu bir hesaplaşma alanı ve orada bilinç altı izlekler yaratabiliyorum, böylece kendim hakkında ve zihnimde toplumsalın izlerini takip edebiliyorum. Desenin akışkan kendiliğindenliği bir ifadeye olanak sağlasa da kağıdın yüzeyinde belirir belirmez sanat tarihinin tüm temsil geleneğini çağırıyor. Sanat tarihi sanki burada bir çeşit tehdit gibi işliyor, bu yüzden 'kendini ifade' olanakları sürekli sınanmak zorundadır. Bu aynı zamanda toplumsalın dayattığıyla bir tür hesaplaşmadır. Bu yüzden atölyemde birikmiş basın fotoğrafları dergi, hayvan ve botanik resimlerini çalışarak, onları kendime mal ederek, dünya ile farklı bir ilişki kuruyorum. Bu, bir çeşit olaylara cevap gibi hem bilinçaltımı kendini rahatça dışarı yansıtması için çizgiye olanak veriyorum hem de onu dış dünya ile hesaplaşmanın içine çekiyorum. İçten olmak öte yandan şüpheciliği elden bırakmamak… Bir köprü kurmak ve sona köprüyü yakmak ve yeniden inşa etmek, yeniden ifade etmek ve onu temsilden korumak için sürekli hareketin alanında taşımak. Sanırım kavramsal çerçeve içinde bunları ele almak, direnç alanlarının yolunu açıyor ve cümle kapanmadan devam ediyor. Öte yandan Türkiye gibi politakanın günlük hayatın önemli bir parçası olduğu bir ülkede yaşamak beni sürekli uyanık tutuyor.

SANAT GALERİCİLERİ DERNEĞİ BAŞKANI

DOĞAN PAKSOY

EN BÜYÜK KORKUM GELECEKTE MÜZELERİN VE KOLEKSİYONLARIN ÇÖPLÜĞE DÖNÜŞECEK OLMASI.

/ Hazırlayan: Eser BAYKUŞ

Sanat Galericileri Derneği Başkanı olan Doğan Paksoy, ressam, galeri sahibi, koleksiyoner, resim eksperi gibi pek çok sıfatı bir arada taşıyor. Paksoy ile 2012'nin genel bir değerlendirmesini yaparken, dünyada ve Türkiye'de çağdaş sanatta yaşanan gelişmelerle ilgili fikirlerini aldık.

Doğan Paksoy için 2012 nasıl bir sanat yılı oldu?

Teşvikiye Sanat Galerisi'nin sergilerini ve Gençsanat Dergisi'ni hazırlamak, bazı önemli kitap projeleri (Mekke-Medine resimleri, Fahri Kaptan, İzzet Ziya ve Melek Celal Sofu kitapları) ve vakit bulduğumda kendi resimlerim üzerinde oldukça yoğun çalıştığım yoğun bir yıldı. Öte yandan Başkanı olduğum Sanat Galericileri Derneği'ni nasıl daha aktif hale getirebiliriz diye çok fazla kafa yorduğum bir sene de oldu.

Türkiye güncel sanatta 2012 yılını nasıl geçirdi?

Sayısız mekan, sayısız sergi, ödüller, tasarım bienali ve devlet müzelerinin yaşadığı sorunlar ile hareketli bir yıl oldu kuşkusuz. Bunların içinde en belirgin olan ise müzayedelerin önem ve güven kaybetmesiyle sanat fuarlarının ve galerilerin daha da cazibe kazanmasıydı. 2012 yılında, şimdiye kadar yaratılmış müzayede hikayesinin büyük bir çöküş içinde olduğunu gördük. Onlar, galeriler olmasın herşeyi biz satalım diye düşünüyorlar galiba ama Türk insanı herşeyin, bilhassa da oynanan oyunların farkında. Para hırsı kimleri batırmadı ki…

Geride bırakmak üzere olduğumuz yılda dünyada bu alanda göze çarpan gelişmeler nelerdi?

Avrupa sanat ortamı ekonomik krizin çok etkisinde olduğundan Rusya ve Arap Birliği ülkeleri öne çıktı. Uzak Doğu zaten bir süredir ön plandaydı.

New York başta olmak üzere pek çok sanat merkezinde düzenlenen müzayedelerde siyasi bir tabir olsa da Arap Baharı yaşandı. Coğrafi olarak Türkiye'nin yakınlığı düşünülürse sanatta yaşanan bu Arap Baharı'nın bizim güncel sanatımıza etkisi oldu mu?

Türkiye'de güncel sanat ortamı elbette Arap Baharı'nı yakından takip etti. Ancak bir gönderme unsuru olarak onu popülerleştiren bir iş yapıldığını hatırlamıyorum. Zaten bu yapay olurdu. Arap ülkelerinden çok dikkat çekici sanatçılar çıkıyor, onların hikayeleri ve biçimleri çok zengin. Ayrıca Araplar bizden çok daha fazla para harcayarak Orta Doğu'da geniş bir sanat pazarı yaratmak istiyorlar. Türkiye'de sanatçının kafası ise çok karışık, Batı - Doğu sorunundan hala çıkabilmiş değiller. Herşeyden önce sanatçılarımız ithal işler yapmaktan vazgeçmeliler diye düşünüyorum.

GÜNÜMÜZDE SANAT, BİR META OLARAK ÇOK FAZLA SANSASYONEL TİCARETLE EŞ DEĞER HALE GELDİ. ANCAK GELECEKTE BİLGİ ÜRETİMİNİN VE BUNA DEĞER VEREN KURUM VE KURULUŞLARIN DAHA DA ARTACAĞINI SEZMEK MÜMKÜN.

Sizce 2012'nin en önemli sanat olayı neydi?

İstanbul Resim ve Heykel Müzesi'nin yerinden edilerek Antrepo'ya taşınması ve adının değiştirilerek Çağdaş Sanat Müzesi kofleti bence en önemli olay. Ayrıca Tasarım Bienali'nin düzenlenmesi de dikkat çekiciydi, umarım önümüzdeki senelerde farklı seçimlerle tasarım bienali adına ilginç şeyler görebiliriz. Bu ülkede tasarım adına tek bir tarz yok sonuçta.

2012'de Türkiye'de ve dünyada sizi en çok heyecanlandıran sergi ya da sergiler hangileri oldu? Top 10 şeklinde bir sıralama yapmanız mümkün mü?

Çin'den gelen Yeraltı Ordusu terracotta heykelleri sergisi Brüksel'de açılan "Doğu'dan renkler / Osmanlı İmparatorluğu döneminde sanat ve yaşam tarzı" başlıklı sergi Topkapı Sarayı Müzesi tarafından hazırlanan "Harem-i Hümayun Sergisi" Sakıp Sabancı Müzesi'ndeki "Rembrandt ve Çağdaşları- Hollanda Sanatının Altın Çağı" sergisi Sakıp Sabancı Müzesi'ndeki "Bir Ülke Değişirken - Tanzimattan Cumhuriyete Türk Resmi"resim koleksiyonu sergisi Teşvikiye Sanat Galerisi'ndeki Nurhan Altay sergisi Kare Sanat Galerisi'ndeki Adnan Çoker sergisi Pi Art Works'taki İrfan Önürmen sergisi Evin Sanat Galerisi'ndeki Temür Köran sergisi Chalaby Art'taki Sezin Aksoy sergisi

2013'de güncel sanat dünyası için öngörüleriniz var mı?

Günümüzde sanat, bir meta olarak çok fazla sansasyonel ticaretle eşdeğer hale geldi. Ancak gelecekte bilgi üretiminin ve buna değer veren kurum ve kuruluşların daha da artacağını sezmek mümkün. Dünyada Arap ülkeleri dahi bunun farkına vardı, Uzakdoğu ülkeleri ya da İran, çok öncesinden beri farkındaydı bu durumun. Kültürel çalışmalara daha fazla ağırlık vermemiz gerekiyor. Sadece sergi ile ya da fuarla olacak bir iş değil kültür sanat. En büyük korkum gelecekte müzelerin ve koleksiyonların çöplüğe dönüşecek olması. Bunu nasıl engelleriz üzerinde hep birlikte kafa yormamız lazım.

Şu an sabırsızlıkla beklediğiniz bir sergi ya da organizasyon var mı?

Adana'da bir Çağdaş Sanatlar Müzesi projesi gerçekleştirmeye çalışıyoruz, Adana Belediyesi ve Valilikle birlikte. Yine aynı çalışmayı Bodrum'da da yapmaya başlıyoruz. Bodrum Belediye Başkanı Mehmet Kocadon çok yapıcı ve ekibini çok iyi seçmiş. Umarım bu iki proje en kısa zamanda gerçekleşir ve ülkemiz iki yeni sanat müzesine kavuşur. Ayrıca Türk klasik dönem sanatının çok önemli sanatçılarına yönelik gerçekleştirmek istediğim sergi ve kitap projelerinin sanata değer veren bazı kişi ve kurumlar tarafından destek görmesini de büyük bir umutla bekliyorum.

2011'de Çin başta olmak üzere Doğu/Uzakdoğu sanatının ayak sesleri duyuluyordu. Bu yıl İstanbul Modern de Çin Kültür Yılı kapsamında bir sergi düzenledi. 2012'de Doğu sanatının ve Doğulu sanatçıların yılı oldu diyebilir miyiz?

Her sene bir kültürün yılı olarak öne çıkarılıyor. Kültür üretimi tüketimini de beraberinde getiriyor. Doğu'nun yılı olması, Doğu sanatını, kültürünü, düşüncesini anladığımız anlamına geliyorsa o zaman gerçekten de 2012 Doğu'nun yılı olmuştur. Biz önce hangi tarafta olacağımıza karar vermeliyiz. Doğulu olmak istemiyoruz, batıda kabul görmüyoruz. Tam ikisinin ortasında kendimiz olsak en doğrusu aslında.

Bu yıl gelecek vaat eden yeni isimler gözünüze çarptı mı?

Nurhan Altay, Ali Özhan Güneş, Serkan Şen ve Sezin Aksoy gibi genç sanatçılar en büyük favorilerim.

Sotheby's'in Türkiye'de açılmasıyla Türk sanatçısı ve izleyicisi beklediğini bulabildi mi?

Sotheby's sadece birkaç sanatçı ve belli galerilerin işbirliği için Türkiye'ye açıldı. Bu sınırlı kişi ve galeriler bir takım oyunlarla beklediğini bulmuş oldu. Diğerleri zaten en başından beri piyondu.

YAŞAYAN HEYKELLER
MARIA DIMITROVA KILIÇLIOĞLU BARAZ

HEYKELLERİMDE BRONZU SEÇİYORUM; ÇÜNKÜ BRONZ ÖLÜMSÜZLÜKTÜR.

/ Hazırlayan: Eser BAYKUŞ

Babam sorardı: "Rodin'in heykellerinde ne görüyorsun?" Derdim ki; "Çok ilginç bir şey… İlk önce ruhunu, sonra materyalini görüyorum." İşte bu sözleri küçükken, heykeltıraş olan babasına söylermiş Maria Dimitrova Kılıçoğlu Baraz. Babasının izinden giderek heykel yapma sanatına gönül veren Maria Kılıçoğlu Baraz ile sonuna geldiğimiz yıla ve sanata dair keyifli bir söyleşi yaptık.

Maria Kılıçlıoğlu Baraz için 2012 nasıl bir sanat yılı oldu?

2012 yılı, biriktirdiğim deneyimlerin, yılların toplamını da katmamla, çok daha iyi bir yıl oldu diyebilirim. Çünkü her geçen yıl iz bırakmak kadar güzel ve keyifli bir şey olmadığını biliyorum. Bu nedenle 2012 yılını çok daha iyi tecrübelerle değerlendirdiğimi düşünüyorum. Tecrübe ve yeni eserlere her dokunuş muhteşem bir duygu selini de beraberinde getiriyor. İnsanların yaşam kavramından uzak yok oluşlarını da üzülerek izliyorum. Sanatın büyülü ihtişamını, düşlerimle yoğurduğum çalışmalarımla sürdürüyorum. Bu durumu sergiler için söylemek doğru bir kanı olmayacaktır. Geçmişin üstümüze düşen ışığının parladığını halen hissedebilmek muhteşem bir duygu.

Türkiye güncel sanatta 2012 yılını nasıl geçirdi?

Türkiye, güncel sanat alanında devlet desteksiz ilerlemeyle paralel biçimde sanat camiasında da bir bölünmeye neden olmuştur. Yapılan sergilerin, faaliyetlerinin çoğunda ümit verici gelişmeler de yaşanıyor. Özellikle Contemporary 2012 Sanat Fuarı'nda bunu görmek mümkün oldu. İlgi kesinlikle fazlaydı. Fakat kuru bir sergi olarak tarihe geçtiğinin altını çizmek gerekiyor. Yabancı sanatçılar; Türk sanatçılarını geçti haberleri her yerde yankılandı. Comtemporary sergisinde büyük satışların olduğunu ya da herkesin kazançlı çıktığı safsataları bildiğimiz medyada çığırından çıktı. Oysa ki burada bir bölünme vardı. İki fuarın Contemporary 2012 sanat Fuarı ile 23. Uluslararası İstanbul Sanat Fuarı'nın çakışmasıyla bu gerçekleşti. Medyada güncel sanat haberleri adeta bir maya takvimini sonunu andırmaktadır. Politik bakışın yoksunluğu, sanattan uzaklaşmışlığını hissediyoruz ve bir an önce yeniden koordinatlarını sanata odaklanmasını bekliyoruz.

Geride bırakmak üzere olduğumuz yılda dünyada bu alanda göze çarpan gelişmeler nelerdi?

Ekim ayında Paris'e ziyarette bulundum. Anselm Kiefer-Jozeph Beus ThaddeusRopac sergisini dolaştım. İnsanların ilgileri, alakası, bireyi rahat bir ortamda hissetmesine sebep veriyor. Avrupalılar, sanat alanında çok ilerimizdeler ve onların hızına yetişebilmek için elimizden gelen çabayı gösteriyoruz. Bu farkındalığımı diğer sanatçı arkadaşlarımla paylaşıyorum. Benim tek isteğim yeni nesil gençlere sanatı sevdirmek ve bu alanda çağdaş olmanın sanatla ilerlediğini kanıtlamaktır. Kendimizi diğer ülkelerle kıyaslamak yanlış da olsa üzülerek şunu söyleyebilirim ki oradaki sanat havasını buraya taşımayı çok arzu ediyorum. Sosyal medyanın sanat aktivitelerinin hızlı yayılmasına çok katkısı var ve süratle her şeyden haberdar oluyorlar. Bilgi hızlıca yayılıp insanlara ulaşıyor. Bu benim açımdan büyük bir gelişmedir. Eğitim alanında yavaş gelişen sanatın, bir şekilde kendi varlığını sağlıyoruz. Durdurulamaz olan sanatın gelişim ve değişim evrelerine de tanık oluyoruz.

Sizce 2012'nin en önemli sanat olayı neydi?

Başbakan'ın Kars'taki "İnsanlık Anıtına" 'ucube' demesi ve bu sözün bir polemik halinde günlerce dinmeyen bir tartışma durumuna gelmesidir. Siyasi mevkilerde olan ve ülkenin düzenini etkileyen kişilerin yaptıkları konuşmaların, toplumu nasıl etkilediğini bir kez daha tanık olduk. Diğer yönden sanat 2012'de hızını biraz daha artırarak ya da gelişerek herkese erişilebilir bir duruma geldiğini gösterdi. Sanatçıların özgürce yaratıp, eserlerini sergileyebilmelerinin, onların geleceğe verecek mesaj ve katkılarıyla birlikte eşsiz sanatsal vizyonlarını da geliştirdiğini düşünüyorum.

2012'de Türkiye'de ve dünyada sizi en çok heyecanlandıran sergi ya da sergiler hangileri oldu? Top 10 şeklinde bir sıralama yapmanız mümkün mü?

"Fifty Years Of Urban Walls" A Burhan Doğançay Retrospective 5, Pre-Raphaelites;Curator'schoice Millais's Isabella, Anselm Kiefer-Jozeph Beus Galerie ThaddeusRopac, "In The Realm Of Light" Joachim Schmeisser / Immagis Gallery, ''Happy Art" Eden Gallery Artists, "Warhola" Karma Sergi-Alanistanbul, "Vertigo" Seydi Murat Koç / Çağla Cabaoğlu Art Gallery, "Nuh'un Gemisi" Serdar Akkılıç, "Icons in the Wood" Diederick Kraajiweld / Sodalstanbul, "Yol" Alev Gözonar

2013'de güncel sanat dünyası için öngörüleriniz var mı?

2013 yılından itibaren gerçek yaratıcı olan sanatçılar öne çıkacaktır. Hem yabancılar hem de Türkler, yaratıcı olan sanatçılara odaklanacaklardır.

Şu an sabırsızlıkla beklediğiniz bir sergi ya da organizasyon var mı?

Tabii ki benim büyük bir projem var "İstanbul'u Dinliyorum" adlı bir proje, ama henüz böyle bir yer ve sponsor çıkmadı. O projemi en iyi şekilde seyircilere sunmayı çok istiyorum.

2013 takvimiz belli mi? 2013'de sizi ve çalışmalarınızı nerelerde görebileceğiz?

Henüz mekân seçemedim. Çünkü serginin çok geniş bir yelpazesi var ve harcanmasını istemiyorum. Hala büyük bir araştırma ve çalışma dönemindeyim. Benim için artık sergi açmışım açmamışım pek de önemi yok, zaten 100 kişisel sergim var. Artık sergi peşinde değilim, iyi bir proje olmasını isterim.

Heykellerinizi genellikle hangi malzemeden ve nasıl bir yöntem ile meydana getiriyorsunuz?

Heykellerimde bronzu seçiyorum; çünkü bronz ölümsüzlüktür. Heykel için üç materyali kabul ediyorum: Taş, ahşap ve bronz. Bence bu malzemelerle heykeller ölümsüzleşiyor, gerçek boyuta ulaşıyor. Elbette, heykel yaparken, başka malzemeleri deneyebilirim. Alüminyumdan, çelikten de heykeller yapacağım. Ama bütün malzemeleri denemek için de çok büyük bir maddi imkan sağlamak lazım. Küçükken, heykeltıraş olan babam Dimitir Dimov'un atölyesinde Rodin'i çok severdim. Babam sorardı: "Rodin'in heykellerinde ne görüyorsun?" Derdim ki; "Çok ilginç bir şey… İlk önce ruhunu, sonra materyalini görüyorum." Bu sözleri söylediğim zaman babam çok etkilenmişti. Zaten deha alanı bu değil miydi Rodin'in? Ve ben de bunu söyledim, "İlk önce ruhunu, sonra materyalini görmeli…" Artık inanın ki oturan, kalkan kadın heykelleri görmekten sıkıldım. Onlar bana bir ruh vermiyor. Heykelde şöyle bir şey var. Bir an için, tamamlanan bir heykelin canlandığını düşünün… Bugün heykellerin çoğu canlanırsa, yürüyemezler, hepsi olduğu yerde kalırlar. Bir heykel, iyi olmadığı zaman ne yürüyebilir ne de canlanabilir. Ben bir heykelin canlanıp, bu evde yürüdüğünü de düşünüyorum bazen.

Sanatçı olarak yaratıcılık süreciniz nasıl işliyor?

İlk önce beyinden geçer her şey ve asıl en büyük zorluk o. Bazen 6 ay bazen de iki sene fikir oluşuncaya kadar, ondan sonra atölyede yeniden

KENDİMİZİ DİĞER ÜLKELERLE KIYASLAMAK YANLIŞ DA OLSA ÜZÜLEREK ŞUNU SÖYLEYEBİLİRİM Kİ ORADAKİ SANAT HAVASINI BURAYA TAŞIMAYI ÇOK ARZU EDİYORUM.

materyaller seçerken geçer. Bir fikri materyalleştirmek zor ve meşakkatli bir iştir.

Toplumun estetik değerleri giderek yok edilirken yarattığınız eserlerin anlaşılmaması baskısını hissediyor musunuz?

Bu durumu herkesin yaşadığını düşünüyorum. Estetik yargıları göreceli olarak tabir etsek bile toplumun eğitim ve estetik yargılarını da, ki bir takım değişimler de sanat alanına bulaşmaktadır. Sanat yapıtlarını anlamak için belli bir eğitim düzeyinde olmak veya çok naif bir ruh yapısına sahip olmak gerekiyor. Estetik değerin yok olduğu yerde sanat da varlığını sürdürmez. "Sanat toplum içindeki tohum çekirdeği gibi, toplum onu besledikçe filizlenir."

Sanatçı evrensele nasıl ulaşabilir? Küreselleşme aracılığıyla ulaşabilir mi? Yerellik, evrensellik ve özgünlük bağlamında bu sorunu nasıl değerlendiriyorsunuz?

Sanatçı sıfatını kullanmak için iyi bir yapı ve sağlam bir temel gerek. Evrensel çizgiyi yakalamak için kuvvetli bir beyin ve de hayal dünyasına ihtiyaç vardır. Küreselleşme aracılığıyla elbette ulaşılabilir, her şeyin bir takım süreçleri vardır. Demek istediğim, bir sanatçı ilk önce özgün olmalıdır. Bu evre yerelliğe geçiş ve daha sonra evrenselliğe geçmenin temel kuralıdır. Türkiye'de sanatçı olabilmek için veya sanatçının gelişimini incelediğimizde, yolun vahametini göz önünde bulundurup, yürümeyi göze almak gerçekten müthiş bir cesaret istiyor. Bu cesaret kişide yoksa evrenselliğe yükselen basamaklardan maalesef aşağı kayıp yok olup gidecektir. Koşullar sanatçıyı yeri geldiğinde güçlüklerle savaşan bir şövalye karakterine büründüreceği gibi Don Kişot'a da dönüştürebilmektedir. Benim tasvir ettiğim sanatçı, önündeki engelleri bir şekilde yıkan bir kasırga gibi olmalıdır.

Avrupa ve dünyada heykele bakış ile ülkemizdeki bakış açısı arasında belirgin farklar görüyor musunuz?

Kesinlikle korkunç bir fark var. Avrupa'da heykeltıraşlar mimarlarla ve mühendislerle beraber çalışır. Kendimizi Avrupa sanatı ile kıyaslamak ne kadar yanlış olsa da biz onlara yetişebilmek için ve gençleri onların seviyelerine yükseltmek için de hareket ediyoruz. Ülkemizde ise her an yıkılabilir bir düzenekte heykeller yapılıyor ve sanatçının teknik bilgisiyle sınırlı kalmıştır. Proporsion bilgisi, mimari mühendilik bilgisi gerekiyor ve tabii ki imkanlar gerekli olacaktır. İşte o zaman ortaya heykel gibi heykel çıkar. Zaten birileri tarafından yıkılmasalar da kendi kendilerine yıkılacaktır.

Türkiye'de sizce bir heykel-anıt karmaşası yaşanıyor mu?

Kargaşa var. Halbuki bize hiç de yabancı gelmemesi lazım. Anadolu, simgelerle dolu anıtlaşan heykellerin, sembollerin çevresi meydan olarak düzenleniyor veya düzenlenmiş meydanların, kavşakların, parkların ortasında yer alıyor bu heykeller. Her birinin öyküsü, efsanesi, geçmişi var. Gelelim İstanbul'a hala 2013 yılını kutlarken, İstanbul'un nesi aklımıza geliyor? İlk akla gelen Kızkulesi belki ama yine de tek başına ne Ayasofya, ne Sultanahmet, ne Süleymaniye Camii, ne Topkapı, Dolmabahçe, Beylerbeyi Sarayı İstanbul'un sembolü olamıyor. Biri çıkıp Galata Kulesi de olsun derken, diğeri, Ortaköy Camisi, Boğaz köprüsü, Kapalıçarşı, Laleler olsun diyebiliyor. Haydarpaşa'ya boğaz girişine yapılması düşünülen at üstünde Fatih Sultan heykeli de sunulan öneriler arasında. Ne var ki 100 yıllık Galata Köprüsünü, pulunu bile basmadan bir kenara attık. Dünyanın en eski ikinci metrosu olan Beyoğlu tünelini de 135. yılını kutlarken, bir pulunu henüz basamadık. Kentin simgesi olabilecek cumbalı ahşap evlerin değerini çok geç fark ettik. Milyonlarca yolcu taşımış kömürlü gemilerinden birini bile göstermelik koruyamadık. Sahi nedir İstanbul'un simgesi? Onun için benim en büyük hayalim İstanbul'un simgesini yaratmak…

AVRUPA'DA HEYKELTIRAŞLAR MİMARLARLA VE MÜHENDİSLERLE BERABER ÇALIŞIR. KENDİMİZİ AVRUPA SANATI İLE KIYASLAMAK NE KADAR YANLIŞ OLSA DA BİZ ONLARA YETİŞEBİLMEK İÇİN VE GENÇLERİ ONLARIN SEVİYELERİNE YÜKSELTMEK İÇİN DE HAREKET EDİYORUZ.

MICROBIGS SERİSİNİN YARATICISI ANSEN ATİLLA

TÜRKİYE 2012 YILINI MEZATLARLA KENDİNE "PAZAR" EDİNMEYE HARCAYARAK VE ZENGİNLİĞİNİ, ANCAK "EDER"İ VE "EDEBİLECEĞİ" HESABINI YAPARAK GEÇİRDİ.

/ Hazırlayan: Eser BAYKUŞ

Yaptığı çalışmalarda işin laboratuvar kısmına ağırlık veren 1978 Kayseri doğumlu Ansen Atilla, 2012'nin kendisi için çok özel olduğunu belirtiyor. Bunda elbette baba nasının da katkısı büyük. Bu deneyimin sanatçının işlerine nasıl yansıyacağını da önümüzdeki dönemde hep birlikte göreceğiz.

Ansen Atilla için 2012 nasıl bir sanat yılı oldu?

2012, benim için öncelikle uğurlu bir yıl oldu diyebilirim, oğlum Bilgehan'ın dünyaya gelmesi ve bana kattıkları inanılmaz oldu, her şeye bakışım değişti. Bu yeni vizyonun sanatıma bir takım iz düşümleri oldu tabii ki. En belirleyici olanı "MICROBIGS" adı ile başlattığım serinin

COĞRAFİ KOŞULLAR TARİHSEL SÜREÇLERLE, ORADAKİ MEVCUT SANAT ANLAYIŞINI MUHAKKAK DEĞİŞTİRİR VE BİR YANINDAKİ İLE FARKLILIKLARINI İLİŞKİSEL ANLAMDA ORTAYA KOYAR.

en önemli 2. serisi 2012 yılının başlarında start aldı ve bu çalışmayı Contemporary İstanbul 2012'de sergileme fırsatı buldum. Geri dönüşleri inanılmazdı. İzleyiciler ve sanatçı arkadaşlarımdan olumlu yönde geri dönüşümler aldım, sosyal medyada, izleyicilerin bloglarında microbigslerin fotoğrafları ve haberleri sürekli yer almaktaydı, bu da beni çok memnun etti.

Yurtdışında yapılan çalışmaları ve sanat platformlarını görme şansınız oldu. Sanat platformları ve sanat hayatı ile Türkiye'dekileri kıyasladığınızda ortaya nasıl bir manzara çıkıyor?

Devlet politikalarının neye oranla Türkiye'de sanat ortamının oluşmasına dahil olduğu, izlenen yol haritasının mevcudiyeti, maddi imkanlarının ne kadarının bu tür faaliyetlere harcandığı, gerçek bir müzenin varlığı gibi konularda kıyaslama yaptığımda, ezici gücün doğuda Çin ve Batı'da Avrupa'da olduğunu ve bunların tümüne oranla Türkiye'nin geride kaldığını, yapılacak çok şeyin olduğunu görüyorum. Örneğin Çin Halk Cumhuriyeti gezimde, Pekin'de sanatın devlet eliyle desteklendiği ve orada Avrupalı galerilerin varlığına imkan sağlayan 798 Art Zone adı ile eski ağır sanayi sitesini büyük bir Sanat merkezi olarak tekrar inşa etiklerini gördüm. Oradaki Avrupalı galeriler ile olan iç içe ilişki gerçekten görülmeye değerdi.

Sanat yayını konusunda Türkiye'nin kısır bir ülke olduğunu düşünüyor musunuz?

Yayıncılık hususunda eksikler muhakkak mevcuttur, fakat bu yayınları takip etmediğimiz ya da edemediğimiz anlamına gelmiyor. Yayıncılıktaki problemler arz-talep meselesi… Artık imkanı olanın internet üzerinden takibi bir şekilde gerçekleşebiliyor, ama ana dilde gerek çeviri ve yayının artışı muhakkak olmalı. Türkiye'nin kendi içerisindeki yayınlarında ise daha çok eleştirmenlerin ve sanat platformlarının oluşmasına imkanların sağlanması ve ilginin çoğaltılması gerekiyor. Ancak bu yolla sanat yayınlarında bir artış sağlanabilir.

2013 takviminiz belli mi?

Evet, kişisel sergim önümüzdeki 25 Nisan - 25 Mayıs tarihlerinde Galerim x-ist'de gerçekleşecek ve yurtdışı ile yurtiçi fuarlara katılımım ve yeni üç boyutlu "Microbigs" serisinin 3. halkası ile ilgili çalışmalarım da devam edecek…

Türkiye'de ve yurtdışında kendinize yakın bulduğunuz isimler var mı?

Yeni genç ve kendi kuşağımdan olan çoğu arkadaşımı, keyifle izliyorum…

Yurtdışında da deneyimleriniz oldu. Yurtdışındaki sanat-hayat ilişkisini İstanbul'dakiyle nasıl kıyaslarsınız?

Türkiye'de Kapital Şehrinin sanat ortamından bir hayli geriye düşmesi Anadolu'nun tam ortasında bulunan Ankara'ya yakışmıyor, en az İstanbul kadar ve oradan doğuya doğru bir "Sanat İpek Yolu" oluşturulmasını, aydınlanmanın en önemli gerekliliği olarak görüyorum. Bunun zamanla ara istasyonlarla ve noktalarla beslenmesi gerekliliğinin altını çizmek istiyorum. Bu sayede oluşacak bu Sanat İpek Yolu'nun Türkiye'nin en büyük kazancı olabileceğini düşünüyorum. İstanbul kent yaşantısı bütün bu eksikliklerle ve bulunduğu coğrafi konumda kalarak ancak ulaşabilenin haberdar olabileceği bir şeyden öteye gitmiyor. O yüzden İstanbul ile kısıtlı kalmak hele bir de iki yakasının sadece Avrupa ile bağlantısında cereyan eden ortamı, beni bir yere kadar heyecanlandırıyor.

Türkiye güncel sanatta 2012 yılını nasıl geçirdi?

Bir kısmını mezatlarla kendine "pazar" edinmeye harcayarak geçirdi, sanatın ve üretimlerinin birer borsa değeri ölçüsünden, zenginliğini ancak "eder"i ve "edebileceği" hesabından yaparak geçirdi. Her köşe başına galeri açmanın ya da Sanat Proje alanı açmanın (Buna işini doğru yapan bir kaç girişimi dahil etmiyorum), doğru olabileceğini sananların hataları ile geçirdi. Bütün bu amatörsüzlüklerin güncel sanata katkısının olduğunu düşünmüyorum. Mekanlar çoğalsın derken, bunun sorunlarını pazar alma hesabı ile yapmanın ileriye dönük başka zararları olacaktır diye düşünüyorum. Bu tutum genç sanatçıların sırtına semer vurmaktan öte gitmeyeceğinin ve bu yollarla beklentinin doğru ölçüde gelişmeyeceğinin kanaatindeyim.

Bulunduğu coğrafyanın sanatçının yaratım sürecine nasıl bir etkisi var? Asya sanatı ve Avrupa sanatı diye bir ayrım olmalı mı?

Coğrafi koşullar tarihsel süreçlerle, oradaki mevcut sanat anlayışını muhakkak değiştirir ve bir yanındaki ile farklılıklarını ilişkisel anlamda ortaya koyar. Bulunduğu coğrafyadan yan komşunun alanına olan katkısı ya da oradan gelebilecek bir etkinin tepkimesi çok doğal bir süreç. Asya sanatı ve Avrupa sanatı ayrımı, farklılıkların yaklaşımları şeklinde yapılabilir ama "pazar" denen kavram her halükarda bu alana giriyor ve orada başka türlü bir farklılığı ve ayrımı besliyor diye düşünüyorum… Ama sanat tarihi ve sosyolojik anlamda sanatın farklı üretimlerinin saptanmasını, incelenmesini ve bunu ayıran benzer bilimlerin ortaya çıkarttıklarını bir yana koymak gerekli.

Sizce 2012'nin en önemli sanat olayı neydi?

İstanbul'da gerçekleşen Contemporary İstanbul 2012'yi fuar anlamından uzaklaştırarak, sadece önemli sayıda mevcut sanat üretimlerini ve çoğunun güncel sanat üretimlerini bir araya toplamak ve bunları bir arada görmek diye düşünüyorum.

2012'de Türkiye'de ve dünyada sizi en çok heyecanlandıran sergi ya da sergiler hangileri oldu? Top 10 şeklinde bir sıralama yapmanız mümkün mü?

Ekin Saçlıoğlu'nun halen x-ist'de devam eden "POTHOLE" Türçe ismi ile "Çukur" sergisini yılın en samimi ve en başarılı sergisi olarak görüyorum.

Şu an sabırsızlıkla beklediğiniz bir sergi ya da organizasyon var mı?

Art Basel, Art Basel Hong Kong'u ve Arko'yu açıkçası heyecan ile bekliyorum…

Teknoloji-sanat ilişkisini nasıl değerlendiriyorsunuz? Gelişen teknoloji ile birlikte sanatta kullanılan anlatım dilleri de değişime uğramaya devam edecek mi?

Kesinlik ile devam edecek, daha şekilsel bakarsak ki sırf buradan bile baksak başka bir alana kapı açılıyor. 3D görüntüleme aygıtları ve hologramik projeksiyonlar gibi… Özellikle hologramik projeksiyon prototipleri yakın zamanda seri üretimler ile tüketicinin ve sanatçının yeni platformu olmaya aday olacak diye düşünüyorum. Dijital bir veriden elde edilen "hologramik bir heykelin" ya da "enstelasyonun" heyecanını açıkçası hem görerek hem de üreterek yaşamak isterim. Bunlar yakın zamanda yaygınlaşacak kanaatindeyim.

Brezilya ve Grafiti

DOĞASI, KÜLTÜRÜ VE İNSANLARININ YANI SIRA SANATA BAKIŞIYLA DA DÜNYANIN EN ÖZEL ÜLKELERİNDEN BİRİ BREZİLYA. SANATIN VE SANATÇININ KAYITSIZ ŞARTSIZ DESTEKLENDİĞİ, SAYGI GÖRDÜĞÜ BU ÜLKE, GRAFİTİ SANATININ DA GELİŞME ORTAMI BULDUĞU ENDER DİYARLARDAN BİRİ.

/ Hazırlayan: Gonca KARAKAŞ

BREZİLYA, SANATI HER YÖNÜYLE HAYATIN İÇİNE SOKABİLMİŞ BİR ÜLKE. HER KÖŞESİ BİR SANATÇIYA RASTLAYABİLECEĞİNİZ SÜRPRİZLERLE DOLU.

GRAFİTİNİN GEÇMİŞİ SANDIĞINIZDAN ÇOK DAHA ESKİ. İLK ÖRNEKLERİ ESKİ YUNAN VE ROMA İMPARATORLUĞU'NA KADAR GİDİYOR.

Brezilya havasıyla, suyuyla, insanları, müziği, dansları, yemek kültürü ve doğal güzellikleriyle dünyanın en güzel ülkelerinden biri. Brezilya denince bunlara kesinlikle sanatı da eklememiz gerekiyor zira, galeri ve sergilerinin yanı sıra sanatı her yönüyle hayatın içine sokabilmiş bir ülke. Her köşesi bir sanatçıya rastlayabileceğiniz sürprizlerle dolu, sanata ve sanatçısına sahip çıkan sıra dışı bir ülke. Sanatın ve sanatçının kayıtsız şartsız desteklendiği, saygı gördüğü bu ülke, grafiti sanatının da gelişme ortamı bulduğu ender diyarlardan biri. Özetlemek gerekirse kamuya açık herhangi bir mecrada yazılan, kazılan, spreyle boyanılan resim ve grafiklere "Grafiti" deniyor. Grafitinin geçmişi ise sandığınızdan çok daha eski. İlk örnekleri eski Yunan ve Roma Imparatorluğu'na kadar gidiyor. Graffiti, tarihi anlamamız için de bizlere benzersiz bir kaynak teşkil ediyor. Tarihsel olarak graffitinin oldukça eski bir geçmişe, mağara duvarlarına çizilen şekiller nedeniyle ilkçağa, 4. veya 5. yüzyıl dönemlerine dayandığı, Pompei'deki duvar yazılarının da grafiti sayıldığı söylenebilir. Eski Mısır döneminde insanların geçtikleri yerlerdeki duvar ve kayalara bıraktıkları çeşitli şekil ve yazılardan oluşan mesajları da grafitinin ilk adımları sayanlar da var. Guatemala'da bir Maya şehri olan Tikal de ve Roma'da bulunmuş Viking graffitilerine bakarak dünya çapında var olan bir mecra olduğundan bahsedebiliriz. Eski grafiti yapıtlarında bugünden

farklı olarak aşk şiirleri, politik görüşler ve simgeler de yer almaktaydı.
Modern zamanlarda ise sprey boya ve fosforlu kalemler en çok kullanılan graffiti materyalleri. Bunu vandalizm olarak görenler de var, sanat olarak yorumlayanlar da, bu konuda farklı fikirler hemen her ülkede tartışılıyor. Dünyanın çeşitli ülkelerinde genellikle duvarlar olmak üzere uygun olan hemen hemen her zemin; grafitiler için uygun yer oluşturuyor. Grafitinin genel olarak yasadışı bir uygulama olması, bu konuda kanunların olmayışı, tarihsel eserler, özel konutlar dahil, herhangi birçok yerin rastgele boyanarak grafiti zemini kabul edilip uygulama yapılması, graffitiye bakış açısının ağırlıklı vandalizm olarak kabul edilmesinde rol oynuyor.
Günümüzdeki anlamıyla grafitinin ana çıkış noktası 1940'lı II. Dünya Savaşı günlerine denk gelmektedir. Almanya'yı Doğu ve Batı şeklinde ikiye bölen Berlin Duvarı'nın batı tarafı protest kişilerce boyanarak, yazı ve sloganlarla bezendi. 1960'lı yıllarda ABD'de politik grupların da görüşlerini duyurmak için bu yöntemi tercih etmesi, gençlerden oluşan sokak çetelerinin, kendi denetimleri altındaki alanları belirlemek için duvar yazılarını kullanmasına yol açtı.
Bu uygulamalardan sonra bağımsız bireyler grafitiyi geliştirdi. Sosyal içerikli iletiler dışında, bireysel seçimleri de yansıtmaya başlayan grafitiler giderek renklendi.
1970'lere gelinirken, bu görsel uygulama, şehir duvarlarından metro duvarlarına geçerken, başta New York olmak üzere ABD'nin hemen hemen tümüne yayıldı.
Ancak hip-hop kültürünün yaygınlaşmasıyla modern ve asıl şu anki grafitinin ortaya çıktığını söylemek en doğrusu olur. Grafiti yapanların çok büyük bir çoğunluğu kimliklerini gizlemekte takma isimler kullanmaktadırlar. Dünyanın en büyük tuali Berlin Duvarı'nın sanatçıları halen bilinmemekte.
Grafiti, kendi gelişimsel sürecini rekabet ortamının da teşvikiyle hızlı yaşamıştır.
Bu gelişim sonucunda "tag" adı verilen grafiti yazarları imzalarına semboller, ilgi çekici resimler eklenmeye başlamış. Grafiti uygulayıcıları, kendilerini sokak ressamı olarak tanımlarlarken, çoğu zaman işi gerektiren maliyetleri kendileri karşılarlar.
Iran gibi baskıcı yönetim altındaki ülkelerde bile görülen sanat; genellikle barış yanlısı, savaş karşıtı bir eğilim çizmektedir.
Tüm dünyada grafiti, 1980 sonrası zirve yıllarını yaşamıştır. Bu süreçte ABD'de toplumsal sorun haline geldiği bir dönem yaşandığında, sprey boyalar, satıldığı yerlerde kilit altında tutulup, küçük yaştakilere satışı yapılmamıştır. 1980'li yıllarda düşüş eğilimi göstermişse de 1990'ların ortalarında yeniden yükselen bir grafik izlemiştir.

Berlin Duvarı

"Duvar yazıları" olarak da bilinen Pixação, katranla yazılmış ve politik ifadelerle dolu 1940 ve 50'li yıllarda başlayan "genellikle sokaklar üzerinde siyasi partiler tarafından boyalı sloganlar olarak kendini göstermiş. "Piche" olduğunu katran için kelime, yani pixação içinde yapılmış yazıları gösterir. 1970'li yıllarda, pixação neredeyse kaybolmaya yüz tutmuşken çocuklardan oluşan bir grup tarafından 1980 yıllarda yeniden canlanır. Pixação, Portekizce bir deyim. Grafiti sanatının Brezilya'nın Sao Paolo ve Rio bölgelerindeki uygulamaları da bu adla anılıyor. Pixação artık siyasi içerikli olmasa da sosyal bir ifadeyi simgelemektedir. Pixação varlıklarını ve öz-değerlerini

TARİHSEL OLARAK GRAFİTİNİN OLDUKÇA ESKİ BİR GEÇMİŞE, MAĞARA DUVARLARINA ÇİZİLEN ŞEKİLLER NEDENİYLE İLKÇAĞA, 4. VEYA 5. YÜZYIL DÖNEMLERİNE DAYANDIĞI, POMPEİ'DEKİ DUVAR YAZILARININ DA GRAFİTİ SAYILDIĞI SÖYLENEBİLİR.

TÜM DÜNYADA GRAFİTİ, 1980 SONRASI ZİRVE YILLARINI YAŞAMIŞTIR. BU SÜREÇTE ABD'DE TOPLUMSAL SORUN HALİNE GELDİĞİ BİR DÖNEM YAŞANDIĞINDA, SPREY BOYALAR, SATILDIĞI YERLERDE KİLİT ALTINDA TUTULUP, KÜÇÜK YAŞTAKİLERE SATIŞI YAPILMAMIŞTIR.

"DUVAR YAZILARI" OLARAKTA BİLİNEN PIXAÇAO, KATRANLA YAZILMIŞ VE POLİTİK İFADELERLE DOLU 1940 VE 50'Lİ YILLARDA BAŞLAYAN, GENELLİKLE SOKAKLAR ÜZERİNDE SİYASİ PARTİLER TARAFINDAN BOYALI SLOGANLAR OLARAK KENDİNİ GÖSTERMİŞ.

"DUVAR YAZILARI" OLARAK DA BİLİNEN PIXAÇÃO, KATRANLA YAZILMIŞ VE POLİTİK İFADELERLE DOLU 1940 VE 50'Lİ YILLARDA BAŞLAYAN "GENELLİKLE SOKAKLAR ÜZERİNDE SİYASİ PARTİLER TARAFINDAN BOYALI SLOGANLAR OLARAK KENDİNİ GÖSTERMİŞ.

savunmak için ve yüksek sesle bunu yapmayı arzulayan şehrin gençlerinin aracı olur. Bir sosyal protesto olarak, Pixação son derece etkili ve acımasız bir protesto şekli olur favelalarda. Brezilya eşitsiz gelir dağılımında dünyanın başlıca ülkelerinden biridir. Daha zenginlerin güzel binalarının yanı fakirler favela adı verilen gecekondu mahallelerinde yaşarlar. Pixação zenginlikleri bir şekilde cezalandırmak ve içinde yaşadıkları dünyanı değiştirmeyi hatırlatmak için de bir manifesto olarak da değerlendirilebilir. Brezilyadaki uygulamalar dünya örneklerinin tam tersine, eseri gerçekleştiren sanatçı, ekibin isimlerini taşır. Ülkemizde de son dönemde gelişme eğiliminde olan bu sanatın uygulamaları bizi şaşırtırken Brezilya'nın caddeleri, hemen her sokağı, her köşesinde bir örnekle karşılaşmanız mümkün. Salvador ve Rio çevresinde çektiğim bu grafiti ve pixacao örneklerini beğeneceğinizi umuyorum.

PIXAÇÃO, PORTEKİZCE BİR DEYİM. GRAFİTİ SANATININ BREZİLYA'NIN SAO PAOLO VE RIO BÖLGELERİNDEKİ UYGULAMALARI DA BU ADLA ANILIYOR.

ULI SIGG

SPOT CONTEMPORARY ART PROJECTS: BU DA NEDİR?

HAYATIN İVME KAZANARAK DEVAM ETTİĞİ, GÜNLERİN HAFTALARI, HAFTALARIN AYLARI ACIMASIZCA KOVALADIĞI BİR DÖNGÜDE YAŞIYORUZ VE HER DAKİKAMIZ, HER ANIMIZ ÇOK, ÇOK KIYMETLİ.

/ Hazırlayan: Tansa M. EKŞIOĞLU

Hayatın ivme kazanarak devam ettiği, günlerin haftaları, haftaların ayları acımasızca kovaladığı bir döngüde yaşıyoruz ve her dakikamız, her anımız çok, çok kıymetli.

Bu yoğunluğun içinde sanata, sanatla ilgili bilgi alışverişine en verimli, en efektif, en faydalı şekilde nasıl yer verebiliriz, bu bilgiyi nasıl pekiştiririz, sanat bilincini ve sevgisini daha geniş kitlelere nasıl yayarız; Sanat Hamiliğini nasıl ve ne şekilde yaygınlaştırırız diye sorguladık; bu soruların yanıtını bütünsel bir yaklaşım ve ciddi bir yapılanma ile vermek istedik.

SPOT Contemporary Art Projects (SPOT Güncel Sanat Projeleri) ya da kısa adı ile SPOT Projects, bu düşünceden hareketle, Küratör/Sanat yöneticisi Laura Carderrera, Küratör/Sanatçı/Yazar Zeynep Öz ve Sanat Koleksiyoneri/Hamisi Tansa M. Ekşioğlu tarafından Mayıs 2011'de kuruldu.

SPOT Projects'in birinci amacını güncel sanat eğitimi oluşturuyor. Bu doğrultuda yenilikçi bir metodoloji ile güncel sanat eğitim programları düzenleniyor. Yenilikçi metodolojiden kast şudur: SPOT Projects eğitimleri sınıf içi dersler ve sınıf dışı saha gezileri ile birlikte yürütülmektedir. Güncel sanatı anlamak için sadece sınıf içi anlatımlar ve sunumlar yetmemektedir. Güncel sanat görülerek, dokunularak, hissedilerek anlaşılan bir olgudur. Dolayısı ile güncel sanatta anlatım her ne kadar önemliyse, birebir gözlemde bir o kadar mühimdir. Bu bağlamda, programlara destek olması açısından sergi ve fuar gezileri; sanatçı stüdyosu ve koleksiyoner evi ziyaretleri büyük önem taşımaktadır. Bunun farkındalığı ile yola çıkan SPOT Projects, programlarında anlatımın ve gezilerin etraflıca olmasına, sıkıcılıktan, monotonluktan ziyade dinamik ve süprizlerle dolu bir biçimde yapılmasına olanak sağlar.

SPOT Projects eğitimleri, farklı formatlardan: 7 haftalık kurlardan; 1 veya 2 günlük atölyelerden; uluslararası ve şehirlerarası seminerlerden; saha gezilerinden; etkinliklerden ve üyelik programından oluşur. 7 haftalık, haftada bir gün, 3 saat olmak üzere gerçekleştirilen güncel sanat tarihi derslerine örnek olarak: "Türk Güncel Sanatı", "Güncel Sanatı Kavramak", "Güncel sanatın Temel Öğeleri", "Güncel Sanattan Önce", "Sanatçı Okumaları" ve gelecek dönem bu yelpazeye eklenecek "Koleksiyonerlik 101" başlıklarımızı verebiliriz. 1 veya 2 günlük atölyelere örnek olarak: "Müzayede Evleri: Sormak İsteyip Soramadıklarınız Üstüne", "Video Sanatı: Tarihçesi ve Üretimi", "Forograf Tarihi ve Koleksiyonerliği", "Sanat/Tasarım Arakesiti" ve gelecek sene sunacağımız "Sanat ve Hukuk", "Dada Akımı Üstüne" ve "Sanat Sigortası ve Depolamak Üstüne" atölyelerini sayabiliriz. "Güncel Sanatta Risk" anabaşlıklı uluslararası seminerlerimiz Amerikan Express sponsorluğunda yürütülmektedir. Bu seminerlerin ilkini 17 Mart 2012'de " Başarılı Sanat Koleksiyonerliği: Koleksiyonerin El Kitabı" başlığı altında İngiliz eleştirmen ve yazar Louisa Buck ile ikincisini ise 9 Kasım 2012 tarihinde "Doğru

Sanat Koleksiyonerliği: Çin Modeli" başlığı altında Koleksiyoner/Hami Uli Sigg, Sanat Tarihçisi/Küratör Karen Smith ve Küratör/Direktör Defne Ayas ile gerçekleştirdik. Şehirlerarası seminerimize örnek olarak Ankara'da bulunan Koleksiyon Mağazası ile yapılan işbirliğinden bahsetmek mümkündür. SPOT Projects olarak, 24 Mayıs 2012 ve 16 Kasım 2012'de Ankaralı sanatseverlere "Güncel Sanata Giriş" başlığı altında bir günlük seminerler düzenledik. 2011 Eylül ayında Istanbul Bienali ile başlayan saha gezilerimizi, irili ufaklı birçok sergi gezisi ile devam ettirdik. Bunlara örnek olarak Rampa Galeri, Non Galeri, Nev Galeri, Pilot Galeri ve Rodeo Galeri; Pisst ve Bas sanatçı insiyatifleri ve Salt Beyoğlu ve Salt Galata'ya yaptığımız geziler bulunuyor. Sanatçı stüdyoları deyince Güçlü Öztürk, İnci Eviner, Cevdet Erek veya Bengü Karaduman stüdyo ziyaretlerini örnek verebiliriz. Koleksiyoner mekanı ziyaretlerinde ise Mustafa Taviloğlu ve Nesrin Esirtgen Koleksiyon ziyaretlerini sayabiliriz. 2012'de yaratılan üyelik programı ile SPOT Projects katılımcıları senelik bir bedel karşılığında 7 haftalık kurlardan, atölyelerden, gezilerden ve etkinliklerden avantajlı bir biçimde faydalanmaktadır.
SPOT Projects geniş bir kitleye hitap etmek amacıyla var oldu. Sanatseverlerden öğrencilere, koleksiyoner olmak isteyenlerden koleksiyonerlere, sanatçısından küratörüne kapımız herkese açık. SPOT Projects'te hizmet yelpazesi de bu geniş kitleyi göz önünde bulundurarak tasarlandı. Öğrencilerin ve sanatçıların SPOT programlarına katılımını destekliyoruz. Kimi atölyeyi bu grup için ücretsiz, kimini ise ciddi bir indirimle teklif ediyoruz. Sanat için bir araya gelmiş katılımcıların kendi aralarında dostluk kurması kolaydır. SPOT Projects, interaktif ders ortamı ve saha gezilerinde bu dostlukların gelişmesine yardımcı olur.
SPOT Projects'in ikinci temel amacı ise, üretim fonu yaratmaktır. SPOT Projects, eğitim programlarından gelen gelirle genç ve yetenekli Türkiyeli sanatçılara fikirlerini üretebilmek için üretim desteği oluşturur. SPOT Projects, benimsediği bu iş modeliyle her bir eğitim katılımcısının, bir hami niteliğinde üretim fonuna katkı sağlamasına olanak vermektedir. Tarihte ve günümüzde hamiler, sanatın gelişimi açısından çok önemli rol oynamışlar ve oynamaktadırlar. Genel bir tanımla galeriler, müzayedeler sanatın değerlenmesi, hamiler sanatçının değerlenmesi açısından önemlidir diyebiliriz.
Üretimin altında sanatçı seçimi, üretim süreci ve üretilen iş üstünde durabiliriz. SPOT Projects Üretim

SPOT CONTEMPORARY ART PROJECTS (SPOT GÜNCEL SANAT PROJELERİ) YA DA KISA ADI İLE SPOT PROJECTS, BU DÜŞÜNCEDEN HAREKETLE, KÜRATÖR/SANAT YÖNETİCİSİ LAURA CARDERRERA, KÜRATÖR/SANATÇI/YAZAR ZEYNEP ÖZ VE SANAT KOLEKSİYONERİ / HAMİSİ TANSA M. EKŞİOĞLU TARAFINDAN MAYIS 2011'DE KURULDU.

Fonu kendi seçtiği ve pratiklerinin güncel bağlamda değerli olduğunu düşündüğü sanatçılarla çalışır. SPOT Projects çalıştığı sanatçının kariyerinin en başında olmasından daha ziyade, bu kariyere kendini adamış olmasını tercih eder. Üretilen projeler, araştırmayı ve süreci öne çıkaran projelerdir. SPOT Projects, seçilen sanatçının üretimini bir küratör eşliğinde yapılmasını öngörür. Bu bağlamda, küratör ve sanatçı projeyi birlikte şekillendirip hayata geçirir.
İlk SPOT Projects, Üretim Desteğinin sahibi, sanatçı Işıl Eğrikavuk, Haziran ayında SPOT katılımcılarının da hazır bulunduğu bir akşam etkinliğinde tanıtıldı. Verilen destek ile Sanatçı Işıl Eğrikavuk, Zeynep Öz'ün küratörlüğünde "Dönüşüm Muhteşem Olacak!" başlıklı bir performans üretti. 29 Eylül 2012'de Salt Beyoğlu açık tiyatrosunda sergilenen bu perfomans sonucunda bir video işi ve fotoğraflar üretildi. Contemporary Istanbul fuarında sanat inisiyatifleri bölümündeki standında, SPOT Projects, 2011-2012 yılında elde edilen eğitim gelirlerinin üretim fonuna aktarılması ile üretilen ilk projesi, "Dönüşüm Muhteşem Olacak!" videosunu gösterdi. Fuar boyunca, dört gün, saat dörte, "Üretim Nedir?" başlığı altında konuşmalar, paylaşımlar düzenledi. Ayrıca Contemporary Istanbul Talks'da SPOT kurucu ortağı, küratör, Zeynep Öz, SPOT üretim fonu ile üretilen ilk projenin üretim süresi ve macerasını konuşmak üzere Işıl Eğrikavuk ve Jozef Erçevik ile bir konuşma yaptı. Kısaca anlatmak gerekirse, SPOT Projects, bir taraftan güncel sanat konusunda toplumu bilgilendirirken, diğer taraftan hami algısının yaygınlaşmasına olanak sağlamaktadır. Eğitim süresinde bir işin üretimini bizzat deneyimlemek, eğitimi zenginleştiren bir döngü başlatır. Dolayısı ile katılımcılar Eğitim-Üretim-Eğitim döngüsü içinde etraflıca bilgilenme, bilinçlenme, gözleme, izleme imkanı bulur. Bu da SPOT Projects'in Türkiye'de bir ilk olmasına imkan sağlayan iş modelini oluşturur. SPOT Üretim Fonu ise kendine özgündür.SPOT Projects komunikasyonu irdeler. SPOT, katılımcılarına güncel sanat ekosistemini sunar ve diyalog üstüne kurulu aktif bir sanat platformu yaratır. SPOT katılımcıları derslerde, saha gezilerinde sanatçılar, küratörler, galeri direktörleri, müze direktörleri, sanat eleştirmenleri, koleksiyonerler, kısaca sanat ortamının aktif üyeleri ve öğeleri ile birebir tanışma fırsatı bulur. Dolayısıyla, daha öncede bahsedildiği üzere, alınan eğitim saha gezileri ve bu tanışmalarla pekişir. Kurulan ağdan herkes yararlanır. Diyalog pekiştikçe eğitim pekişir. Birebir tanışmalar ekosistemin derinleşmesine, ağın genişlemesine, sanat kültürünün yerleşmesine ve yaygınlaşmasına imkan verir. Bu da SPOT Projects'in etkin ve dinamik bir sanat platformu olmasına olanak verir. SPOT Projects, güncel sanat konusunda nokta atışı bilgi merkezidir. Samimi, güncel, dinamik ve aktif bir platform, bir diyalog ağıdır. Yarattığı iş modeli ve oluşum sayesinde sanatseverlere alternatif bilgi, bilinçlenme ve hamilik modeli sunar. SPOT'un program katılımcılarının bir hami niteliğinde SPOT üretim fonuna katkı sağlar. Böylelikle hamilik kültürünün yerleşmesi ve yaygınlaşması için bir döngü başlar. Eğitim-Üretim-Eğitim döngüsü ile SPOT Projects, sanat platformunun bilinçlenmesi, bilgilendirilmesi, sanat ağının derinlemesine ve enlemesine genişlemesi ve sanata ayrılan desteğin büyümesine aracı olmak ister. Toplumların ilerlemesi ve dünya ile yarışacak noktaya gelmesi için sanat kültürünün aşılanması gereklidir. (Daha fazla bilgi almak için www.spot-projects.com'a bakabilir veya info@spot-projects'e yazabilirsiniz.)

KİŞİYE ÖZEL SANATIN MERKEZİ ARTAPOT!

STEPHANIE TRIAU ÖNDERLİĞİNDE YETENEKLİ VE YARATICI PARİSLİ SANATÇILARDAN OLUŞAN KOLEKTİF ARTAPOT, "SATIN ALINABİLİR SANAT" ANLAYIŞINI TÜRKİYE'YE GETİRİYOR. POP ART'TAN İLHAM ALARAK ERİŞİLEBİLİR FİYATLARDA, KALİTELİ VE YARATICI YAĞLI BOYA TABLOLAR SUNAN ARTAPOT, SANAT SEVERLERİN, KOLEKSİYONERLERİN VE MARKALARIN GÖZDESİ OLACAK.

/ Hazırlayan: Eser BAYKUŞ

Yıllardır cevabını arayan bir sorudur; "Sanat sanat için midir, toplum için mi?" Ve o cevap herkese göre değişir. Fransız Stephanie Triau, sanatın herkes için olması gerektiğini düşünenlerden… Düşünmekle kalmamış, bu düşüncesini hayata da geçirmiş. Ahtapottan esinlenerek Artapot adını verdiği atölyesinde sanatseverleri yepyeni bir oluşumla tanıştırıyor Stephanie. Bir grup Parisli sanatçı, favori rock, pop ve popüler kültür ikonlarından ilham alarak oluşturduğu eserlerini Artapot'ta buluşturuyor. Sanata eğlenceli bir çerçeveden bakan Artapot'un mevcut koleksiyonu, efsanevi albüm kapakları, unutulmaz reklam afisleri, çocukluğumuzun süper kahramanları ve sembolleşmiş dünya starlarının eleştirel bir bakış açısıyla yorumlanmasıyla yaratılan esprili, ironik yağlı boya tablolardan oluşuyor. Sanatın galerilere hapsedilmemesi gerektiğini düşünen Stephanie ve ekibi, herkesin istediği esere sahip olma hakkı olduğunu savunuyor ve bizleri 'kişiye özel sanat' konseptiyle tanıştırıyor. Triau'nun kurduğu bu oluşumun mottosu 'Herkes için sanat!' Triau Artapot'u kurma hikayesini şöyle anlatıyor: "Zaman geçtikçe bir şeyin farkına vardım, çoğu insan buna yakın arkadaşlarım da dahil sanat eseri satın almaya çekiniyor. Onlar için bir platform olmadığını farkettim. Yüksek lisansımı yaptıktan sonra lüks markaların pazarlama departmanında çalıştım. Orada şu an yakın arkadaşım ve ortağım olan ▶

ARTAPOT'UN MEVCUT KOLEKSİYONU, EFSANEVİ ALBÜM KAPAKLARI, UNUTULMAZ REKLAM AFİSLERİ, ÇOCUKLUĞUMUZUN SÜPER KAHRAMANLARI VE SEMBOLLEŞMİŞ DÜNYA STARLARININ ELEŞTİREL BİR BAKIŞ AÇISI VE YORUMLANMASIYLA YARATILAN ESPRİLİ, İRONİK YAĞLI BOYA TABLOLARINDAN OLUŞUYOR.

Dominique Carrier ile tanıştım. Birlikte insanlara sanatı nasıl ulaştırabileceğimizi düşünmeye başladık. Dominique'in zaten çevresinde olduğu yaratıcı arkadaşlarla birlikte eğlenceli, zevkli, ironik sanat yapan bir 'kolektif' yarattık. Uygun fiyatlarla, kaliteli ve aynı zamanda el yapımı yağlıboya tablolar yapmaya karar verdik ve bu eserleri Türkiye'ye getirdik." Artapot hakkında daha fazla bilgi almak için Stephanie Triau ile keyifli bir söyleşi gerçekleştirdik.

Artopot'u ilk kez duyacaklar için Artopot'u anlatır mısınız?

Artapot, Paris merkezli bir sanatçı kolektifidir. Sanata, elitist olmayan, eğlenceli ve esprili bir yaklaşım getirmeyi amaçlayan deneyimli görsel profesyonellerden oluşuyor.
Popüler kültürden ilham alır. Zihnimizin derinliklerindeki duygu ve anılarımızı geri çağırarak bizlere içtenlikle bağı kurabileceğimiz yağlı boya tablolar sunar. Artapot, dilerseniz hayalinizdeki tabloyu tamamen sizin zevk ve isteklerinize göre tasarlayıp, size özel ve sadece sizin için eserler de yaratabilir.

Sizi de küratör olarak tanıyoruz, biraz kendinizden, yolunuzun Türkiye'ye nasıl düştüğünden bahseder misiniz?

Fransızım. Sciences-Po'da siyaset bilimi okurken, bir yandan Sorbonne Üniversitesi'nde ek olarak sanat tarihi eğitimi aldım. Sonra küratör olmak için New York'a gittim. New York Üniversitesi'nde müze bilimleri bölümünde okudum. Metropolitan Müzesi'nde küratörlerle staj yaptım. Paris'e döndum ve ünlü bir yağlı boya uzmanı ve galeri sahibi ile çalıştım. Ardından MBA yaptım, Louis Vuitton, Dior, TAG Heuer, Moet gibi markaların sahibi LVMH grubunda 10 yıl pazarlama ve medya stratejisi üzerinde uzmanlaştım. 2,5 yıl da Hong Kong'da Publicis'e bağlı bir medya şirketini yönettim. Türkiye'ye ilk defa 2006'da geldim ve İstanbul'un eklektik yapısı beni çok etkiledi. Ayrıca insanların sıcaklığı ve Türkiye'nin kültürel zenginliğinin de üzerimdeki etkisi önemlidir. Eşim Türk, Hong Kong'da yaşıyorduk. Oğlumuz doğduktan sonra ailelerimize daha yakın bir yerde yasamamızın daha uygun olduğuna karar verdik. İstanbul'da yasamayı tercih ettik, çünkü sunduğu fırsatlar ve yaşam kalitesi acısından bize aradığımız dengeyi en iyi sunan şehir olduğunu düşünüyoruz.

Artapot'a koleksiyonerlerin ilgisi nasıl? Türkiye'de koleksiyonerleri galerilere bile alıştırmak zor oldu, bu tarz bir kolektife alıştırmak çok da kolay olmasa gerek.

2011'deki Contamporaty Istanbul Fuar'ında bir çok koleksiyonerle tanıştık. Ünlü sanatçıların eserlerini toplayan bu önemli koleksiyonlerlerden bazıları bizim eserlerimizi de satın aldı, çünkü hem çok hoşlarına gitti, hem de fiyatları uygundu. Bununla birlikte Artapot'un kavram ve prensipleri, koleksiyonlerlerden ziyade, daha geniş bir kitleye ulaşabilmemizi sağlıyor. Bu kitle alım kararlarını, sanat eserlerini yatırım aracı olarak algılayanların aksine, salt beğenip beğenmemeleri ve zevklerine hitap edip etmemesi üzerine dayandırıyor. Bu nedenle de biz duvarları olmayan bir galeri gibi çalışmayı tercih ediyor ve eserlerimizi İstanbul'un farklı yerlerinde, farklı mekanlarda sergileyerek, kendimizi "klasik" sanat döngüsünün dışında bir ▶ alternatif olarak konumlandırıyoruz.

"Satın alınabilir sanat" tabirini kullanıyorsunuz, sanat pahalı mı? Neden pahalı?

Sanat hayli spekülatif bir kavram. Şöyle diyelim, bu kavram günümüzde genel olarak oturmuş yerlerde sergilenen, yatırım değeri olan bir araç gibi pazarlanan ve dolayısı ile belli bir fiyatı olan bir ürün olarak algılanıyor. Bizim için önemli olan sanatın bir estetik ve duyguyu ileten bir fikir olması, zor anlaşılır olmaması ve bütçenizi altüst etmeden satın alabileceğiniz bir değerde olması. 90'ların sonundan beri hızla gelişen satın alınabilir sanat akımı ve yeni medya kanalları ile görsel kültürün demokratikleşmesi bizi mutlu ediyor.

2010 yılında Türkiye'ye yerleştiniz, o zamana kadar Türk çağdaş sanatı hakkında bilginiz var mıydı, hangi sanatçıları tanıyordunuz?

İstanbul'a taşındığımda buradaki çağdaş sanat alanı hakkında pek fazla fikrim olduğunu söyleyemem. Türkiye'ye taşınmam öncesinde, İstanbul'u sık ziyaret eden bir turist olarak İstanbul Modern'de sergilenen sanatçıları biliyordum. Birçok yabancının duyduğu gibi Burhan Doğançay ve Taner Ceylan'dan haberim vardı mesela.

Artapot nasıl bir yıl geçirdi?

Bizim için ilginç bir seneydi. 2011'de başladığımızdan beri oluşturduğumuz müşteri kitlesi üzerinde devam ettik, eserlerimizin sergilendiği Biber, Sess ve Jack Russell'dan gelen istek ve siparişleri değerlendirdik. Diğer taraftan, bireysel ve kurumsal müşterilerimizden gelen özel siparişler üzerinde de çalıştık. Kurumsal müşterilimizin en günceli, açtığı yeni mutfak sanatı okulu Doors Akademi'nin yağlıboya tablolarla dekorasyon projesini gerçekleştirdiğimiz Doors Grubu idi. Özel projelerin yanında Türk popüler kültürünün efsanevi isimlerinden ilham alarak "Turkorama" adlı yeni bir koleksiyon da çıkarttık.

Sizce 2012'nin en önemli sanat olayı neydi?

Sanat yerine popüler görsel kültür üzerinden gidelim isterseniz. Bence bu senenin en komik ve ironik olaylarından biri Borje kilisesindeki İsa portresinin son derece kötü uygulanan restorasyonuydu. Bu olay uluslararası medya kuruluşlarında haber olarak yayınlandı, her türlü komedi ve eleştiriye neden oldu. Bir ikincisi, muhtemelen kimsenin kaçırmadığı Gangnam Style videosu. Bu iki konu, sanatsal yorumlamaya ilham kaynağı olabilecek nitelikte...

2012'de Türkiye'de ve dünyada sizi en çok heyecanlandıran sergi ya da sergiler hangileri oldu? Top 10 şeklinde bir sıralama yapmanız mümkün mü?

Bu sene beni mutlu eden sergilerin kısa bir listesi;
- Helmut Newton sergisi, Paris Grand Palais
- Jia Aili – Seeker of Hope, Singapore Art Museum
- Andy Warhol, 15 Minutes Eternal, Singapore Sands ArtScience Museum
- Ai Weiwei, Paris Musee du Jeu de Paume
- Burhan Doğançay, Istanbul Modern
- Kayıp Cennet, Istanbul Modern Miao Xiaochun, Isanbul Modern "Çagdas Çin Sanatına bir Bakış" sergisini görmek çok güzeldi - Miao Xiaochun'nun özellikle Microcosm (2008) eserini çok beğeniyorum.
- Edward Hopper sergisi, Paris Grand Palais
- Monet İstanbul'da, SSM
- Kutluğ Ataman kişisel sergisi.

Sanat eserlerinin yüksek gelir getiren birer meta haline gelmesinin sizce sanat-sanatçı ve koleksiyoner ilişkisinde dezavantaja neden olduğunu düşünüyor musunuz? Yoksa bu değer artışı olumlu bir şey mi?

Sanat ile ilgili haberlerin giderek artması, sanat eserlerinin değerinin insanların merak konusu haline gelmesi sanatçılar için faydalı. Bu bir anlamda sanat kavramını yayarak, sanat anlayışının gelişmesine katkıda bulunabilir.

Sizce 'ulaşılabilir sanat' ve 'sanat' diye adlandırılan iki kategori var ve bunlar birbirine tamamen zıt hatta rakipler mi?

"Ulaşılabilir sanat" ve "Sanat" diye adlandırılan kategorileri birbirinden ayıran tek özellik fiyat. Bu, ulaşılabilir sanat eserlerinin daha kötü kalitede olduğu anlamına da kesinlikle gelmiyor. Birbirine zıt ya da rakip olduğunu da düşünmüyorum, çünkü hedef kitleleri farklı. Bugün "ulaşılabilir sanat" diye tabir edilen bir eser satın alan, ileride pahalı bir "Sanat" eseri alıyor olabilir ya da bunun tam tersi…

Stephanie Triau kimdir?

Fransız Stephanie Triau, üniversitede siyaset bilimi eğitimi sırasında, sanata olan düşkünlüğü nedeniyle Paris'te Science-Po ve Sorbonne Üniversitesi'nde yan dal olarak sanat tarihi eğitimi aldı. Üniversite eğitiminin ardından, küratör olmak amacıyla New York'a giden Stephanie Triau, hem New York Üniversitesi'nde müze bilimleri bölümünde okudu hem de ünlü Metropolitan Müzesi'nde 19. yüzyıl küratörleriyle staj yapma imkanı yakaladı. Paris'in ünlü yağlı boya uzmanı ve galeri sahibi ile birlikte çalıştıktan sonra kendini geliştirmeye karar verip, ESSEC'ten yüksek lisansını (MBA) tamamladı. Louis Vuitton, Dior, TAG Heuer, Moet gibi prestijli markaların sahibi LVMH grubunda 10 yıl boyunca ve 2,5 yıl boyunca da Publicis Grup'ta pazarlama, araştırma ve medya yöneticiliği gibi pozisyonlarda uzmanlaştı. Ardından bir Türk ile evlendikten sonra, oğluyla birlikte 2010 senesinde İstanbul'a taşınıp, yeni bir sanat konsepti lanse etmek istediğine karar verdi ve ARTAPOT'u kurdu.

"SANAT HAYLİ SPEKÜLATİF BİR KAVRAM. ŞÖYLE DİYELİM, BU KAVRAM GÜNÜMÜZDE GENEL OLARAK OTURMUŞ YERLERDE SERGİLENEN, YATIRIM DEĞERİ OLAN BİR ARAÇ GİBİ PAZARLANAN VE DOLAYISI İLE BELLİ BİR FİYATI OLAN BİR URUN OLARAK ALGILANIYOR."

TASTE OF ART

"TASTE OF ART" SLOGANIYLA YOLA ÇIKAN TATART SANAT VE ARAŞTIRMA MERKEZİ "SANAT KULÜBÜ" MİSYONUYLA ENTELEKTÜEL BİRİKİMİN BULUŞMA NOKTASI OLARAK SANATSEVERLERİ AĞIRLIYOR.

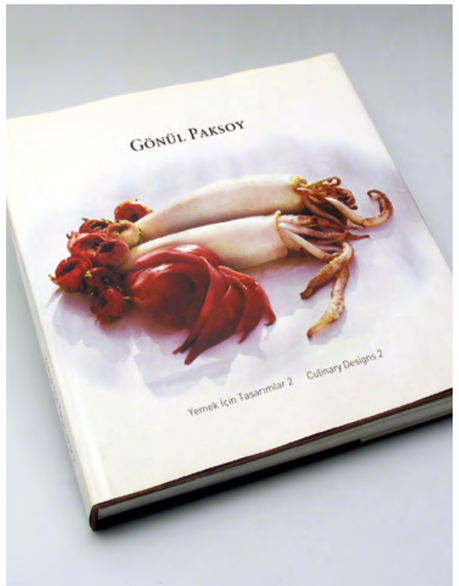

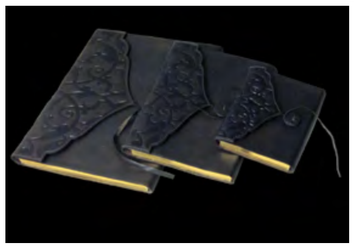

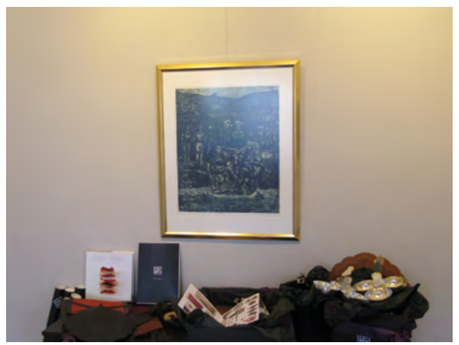

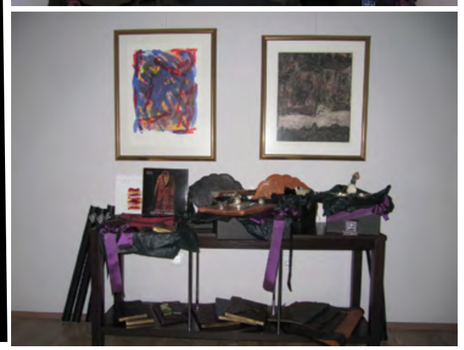

Tatart, sanat koleksiyoncularına sağladığı danışmanlık, envanter oluşturma, sanat sigortası ve koleksiyon yönetimi diğer bir deyişle "art management" hizmeti ile Türk sanat piyasasında, sanatseverlerin koleksiyonlarını doğru ve güvenilir bir biçimde geliştirmesini sağlıyor. Bu nedenle Tatart Art Boutique, özgün baskı resimlere de yer vererek, yeni koleksiyoncuların koleksiyona baskı resimler ile başlamasına teşvik ediyor.
Victoria ve Albert Müzesi ile Biblioteque Nationale de Paris Koleksiyonu'nda eserleri bulunan Asım Işler'in özgün baskı resimleri, MoMA, Metropolitan Müzesi ve Guggenheim Müzesi koleksiyonlarında yer alan Burhan Doğançay'ın, ayrıca çeşitli kamu ve özel koleksiyonda eserleri bulunan Hayati Misman'ın özgün baskı resimleri ve birçok genç sanatçının kağıt işleri Art Boutique'te yer alıyor. Aynı zamanda Tatart, sanat tutkunlarını Art Boutique'te Gönül Paksoy tarafından kaleme alınmış sanat kitapları, Ayşenur Vuruşkan'ın özgün gümüş obje tasarımları ve çeşitli özel deri tasarım ofis aksesuarları ile buluşturuyor.
Tatart Sanat ve Araştırma Merkezi Şubat 2012'de kapılarını sanatseverlere açtı. "Taste of Art" sloganıyla yola çıkan Tatart Sanat ve Araştırma Merkezi "sanat kulübü" misyonuyla entelektüel birikimin buluşma noktası olarak sanatseverleri ağırlıyor.
Tatart sanat kulübü yönelik düzenleyeceği "tailor made" sanat gezileriyle, yurtiçi ve yurtdışındaki önemli sanat etkinliklerini üyeleriyle buluşturuyor. Tatart, yurtiçi ve yurtdışı sanat fuarlarına düzenlediği gezileri, kültür ve sanat seminerleri ile pekiştirirken sanat piyasası, sanat tarihi ve seyahat konularına odaklanan ve her geçen gün zenginleşen sanat kitaplığı ile sanat severlere, kültürel ve sanatsal bağlamda alternatif araştırma imkanı ve etkinlikler sunuyor.

KISA VE ÖZ!
ERSİN DÜNDAR

ASLINDA GÜNÜMÜZ SANATINDAKİ DEĞİŞİM, İLK BAŞLARDA KARAMSAR YAKLAŞTIĞIM BİR KONUYDU. AMA ARTIK ÖYLE DEĞİL, HER YIL DAHA YAPICI BİR YAKLAŞIM İÇİNE GİRİYORUM.

/ Hazırlayan: Eser BAYKUŞ

Ülkemizde Reductive Art'ın tek temsilcisi olarak göze çarpan Ersin Dündar, pek çok karma sergiye katılarak 2012'yi oldukça aktif geçirdi. Dündar'dan hem 2012'nin genel bir değerlendirmesini hem de çağdaş sanat açısından Türkiye'deki ve yurtdışındaki gelişmeleri değerlendirmesini istedik.

Tavrınızdan başlayalım!

Tavrım, bu ilk sorunuz gibi kısa ve öz aslında! Bu cevaptan sonra röportajı bitirsek çok samimi bir tavır olurdu… Tabii ki sanatımdaki tavrı gerçek hayatta gerçekleştirmek çok mümkün değil.
İndirgeyici bir tavır (Reductive art). Azaltmanın eylem olduğu bir tavır diyebilirim.

Çeşitliliğin çok olduğu günümüz sanat güncesinde neden böyle bir tavır?

Dediğiniz gibi, "çeşitlilik". Zaten çeşitliliği var eden en büyük nedenlerden biri de, farklı söylemlerin bir araya gelmesi. Benim vardığım nokta da böyle bir duruş. Çok yakın tarihimizde, tek tip anlayışlar yüzünden geç kalınmış yeniliklere yeni yeni alışıyoruz. Geç gelen ama güzel gelişen sanat tarihi diliminde olmak heyecan verici bu arada benim için. Ama benim tavrım yeni bir tavır değil.

Günümüz sanatına olumlu bakıyorsunuz diyebilir miyiz?

Tabii ki… Aslında günümüz sanatındaki değişim, ilk başlarda karamsar yaklaştığım bir konuydu. Ama artık öyle değil, her yıl daha yapıcı bir yaklaşım içine giriyorum. Bu gün iyi bir galeriyi gezdiğinizde gördükleriniz çok yeni şeyler değil. Ama bizim için yeni. Yeni malzemeler, yeni yüzeyler yeni teknolojiler. Bir galeriye giriyorsunuz, tuval üzerine yapılmış çalışmaları izliyorsunuz, oradan çıkıp biraz ilerideki galeriye giriyorsunuz, karanlık bir mekânda duvara yansıyan geometrik animasyon döngüleri görebiliyorsunuz. Çok fazla örnek var…

Bu aşamada sizin işleriniz tam da orta bir yerde duruyor sanırım. Çalışmalarınıza şimdi baktığımda göremediklerim, politik bir söylemi olmaması ve klasik değerlere sadık kalmaması. Nasıl bir yere koymalıyız işlerinizi izlerken?

Öncelikle, "politik bir tavır" benim için çok göreceli bir kavram. Sadece güncel hayatta, sosyal yaşam sınırları içinde yaşanan politik olayları görmek için bakarsanız, benim çalışmalarımda bunları göremezsiniz. Bunlar çok zengin ve çok çeşitli kavramları içinde barındırabilen alanlar. Ama kendi içinde bunlardan ayrı baktığınızda, yine politik bir tavır görebilirsiniz. Benim için siyahın karşısına beyazı koymakta bir politik duruştur, içinde hikâyesi olan bir çalışmaya karşı da benim işlerim politik bir duruş sergileyebilir. Bu tamamıyla, bu çatışmayı algılama biçiminiz ve bunu isimlendirmeniz ile ilgili.

Peki, bir hikâyesi ya da bir anlamı olmaması işleri zorlaştırmıyor mu?

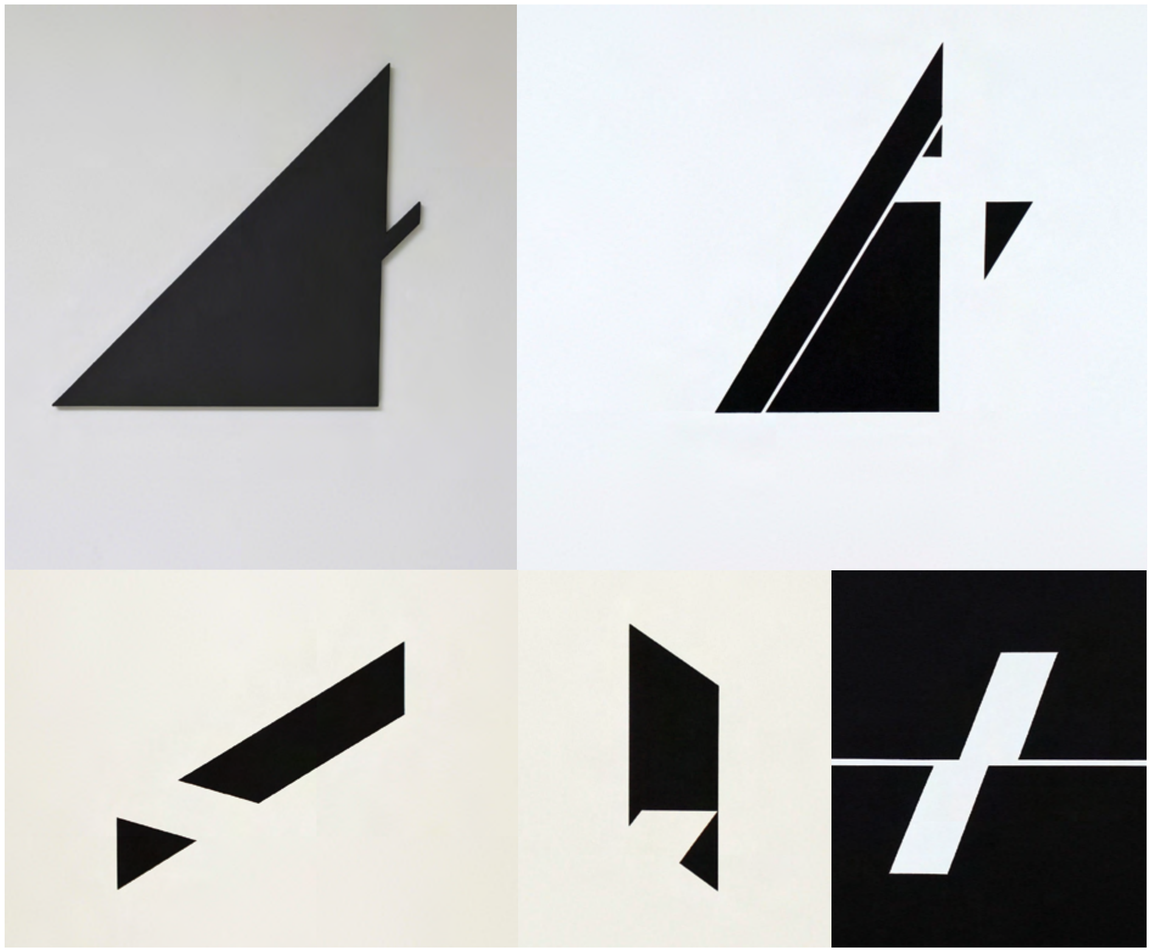

HER ŞEYDEN ÖNCE, HER ŞEYİN "ANLAŞILIR" OLDUĞU BİR DÖNEMDE SANATIN DA "ANLAŞILIR" OLMA ARZUSUNU BEN ANLAYAMIYORUM. ASLINDA BİZİM AÇIMIZDAN BAKTIĞINIZDA "ANLAŞILIR" OLMAYAN BU GİBİ DÜŞÜNCEDE OLAN ALIMLAYICILARDIR; YAPILAN İŞLER DEĞİL!

Zenginlik içinde neden fakir bir tutum?
Öncelikle çok güzel bir tanım yaptınız! Her şeyden önce, her şeyin "anlaşılır" olduğu bir dönemde sanatın da "anlaşılır" olma arzusunu ben anlayamıyorum. Aslında bizim açımızdan baktığınızda "anlaşılır" olmayan bu gibi düşüncede olan alımlayıcılardır; yapılan işler değil!
Evet, işlerimi kelebeğe benzetenler bile oluyor. Bir kelebek yapmak isteseydim bunu çok iyi yapabilirdim. Az önce dediğim gibi insanların bir şeye benzetme güdüsünü anlamış değilim, değiliz! Zor olan kısmı sadece bu diyebilirim. Ki, bu gibi durumlarda da susmayı çözüm olarak görürüm. "Fakir bir tutum", işin felsefesine götüren doğru bir tanım. Bu nedenle hoşuma gitti. Ben de bu açıdan baktığımda, sonsuz form, çeşitli renk ve yüzey seçenekleriyle zenginim diyebilirim aslında… Az olan ile derdim ve zenginliğim bununla sınırlı.

Kayıt öncesi anlattığınız, piyasanın yakışıklılarını kısaca anlatır mısınız?
Çok detaylandırmadan anlatabilirim. Bazı arkadaşların bazı röportajlarına takılı kaldım bu aralar. Bahsettiğimiz çağda, kendi anlayışlarında olmayan sanatçıları ötekileştirmelerini anlamıyorum. Bazıları alaylı bu arkadaşların. Olabilir! Ama bu figür dışında yapılan işlere ve bunu alan ve takip eden kesime karşı söylemlerini yakışıklı bulmuyorum. Bu bastırılmış duygularına anlam veremiyorum. Tanıdığım ve çok sevdiğim bilindik isimler var. Figüratif konusunda en iyiler diyebilirim. Bu arkadaşların, kendi anlayışlarının dışındaki çalışmalara yaklaşımları çok yakışıklı! İleride kimin kalacağı kimin yok olacağı belli oluyor biraz odaklandığınız zaman.

Yeni galerilerin açıldığı, kapandığı ya da şubeleştiği bir dönemde, sanatçı olma avantajlarından bahseder misiniz?
Evet, galeriler açılıyor, yetmiyor başka bir semtte diğer şubesi açılıyor. O da yetmiyor bir diğeri açılıyor. Açılıyor da açılıyor… Ama metrekareleri ufalıyor. Dükkân karışımı mekânlar. Avantajlarından çok hiç değişmeyen özellikleri, kokteyl sonrası günlerde bomboş olmaları! Bu da galerin bazı olumsuz değişimlerin nedenini açıklıyor. Ya da ben yanılıyorum!

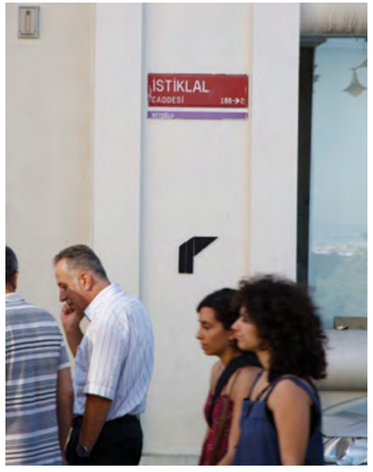

YENİ HEDEF 'ONLINE' OLMAK!

RENK ERBİL MARTIN

1960'LARDAN BERİ KAVRAMSAL SANAT PERFORMANS, ENSTALASYON VİDEO VE DAHA BİRÇOK MALZEMEDE GÖSTERİLİRKEN BUNLAR BİZİM İNSANİMİZ İÇİN HALA ÇOK YENİ KAVRAMLAR, BİR DE TUTUCU YÖNÜMÜZ VAR.

/ Hazırlayan: Eser BAYKUŞ

Sanatçı genlerle dünyaya gelmiş olan Renk Erbil Martin, uzun süredir yapmak istediği projelerini hayata geçirmek için ilk adımları atmış olmaktan mutlu. Londra'da yaşayan sanatçı, online bir sanat galerisi kurma hedefinde.

Renk Erbil Martin için 2012 nasıl bir sanat yılı oldu?
2012 benim için ilginç bir yıl oldu, kendime ve sanatıma dönük yoğun bir döneme girdiğime seviniyorum. Uzun zamandır oluşturduğum, yapmak istediğim sanat çalışmalarımın ve projelerimin ilk temellerini attım. Pozitif olmak ve enerjimi ölçülü kullanmak, kendime inanmak, zoru başarmayı istemek, yaratıcılığımı ön plana çıkarmak her ne kadar beni bazen zorlasa da 2012 bana bütün bu olguların gerçekleşebileceğini öğretti. O yüzden beni olgunlaştıran, büyüten ve bilgilendiren bir yıl oldu demek daha doğru olur...

Dışardan bir göz olarak; Türkiye güncel sanatta 2012 yılını nasıl geçirdi?
Türkiye'deki sergilerin çoğunu ancak sanal dünyadan izleyebildim, daha güçlü olmasını beklerdim.

Yurtdışında yapılan çalışmaları ve sanat platformlarını görme, birebir yaşama şansınız oldu. Sanat platformları ve sanat hayatı ile Türkiye'dekileri kıyasladığınızda ortaya nasıl bir manzara çıkıyor?
Ben 27 senedir Londra'da yaşıyorum, eğitimimi burada aldım. Annem sanat konusunda çok disiplinli bir anneydi, hafta sonlarında beni ve kardeşimi, müze ve galerilere götürürdü, gezdirirdi, anlatırdı, öğretirdi. Büyürken bu aktivitelere bazen tepki göstersek de, şimdi görüyorum ki bu bizim için çok büyük bir avantaj ve eğitim olmuş. Biz orijinal Miro'ları, Mondrian'ları, Marcel Duchamp'ın Dada heykellerini görerek içimize çekerek büyüdük, sanatı kavradık, bir bulmaca gibi çözdük, böyle bir sanatçı ailenin içinde büyüdükten sonra ve Avrupa'da uzun seneler yasamama rağmen son on yılda müzelerin, büyük galerilerin açıldığı ve Bienallerin yapıldığı Türkiye'deki sanat trafiğini inkar etmem doğru olmaz. İnsanlarımız sanata daha ilgililer ve daha çok değer veriyorlar. Maddi bakımdan da ciddi bir sanat piyasası oluştu ama ben hala inanıyorum ki Türk insanının resim ve heykel beğenisi, anlayışı kolay yitirilemeyecek. Dünyada 1960'lardan beri kavramsal sanat performans, enstalasyon video ve daha birçok malzemede gösterilirken bunlar bizim insanimiz için hala çok yeni kavramlar, bir de tutucu yönümüz var, Akdeniz insani olarak sosyal baskılarla büyütülmüş insanlar olduğumuz icin sanatı tam anlamıyla algılamakta endişeliyiz ama buna rağmen güncel sanat, sanatçılarıyla, takipçileriyle, hayranlarıyla, eleştirmenleriyle güzel bir yöne gidiyor. Çok iyi sanatçılarımız var, tabii önemli olan bu enerjiyi toplumdaki daha geniş platformlara yaymak, sanat sevgisini ve bilgisini çok küçük yaşlarda aşılayabilmek.

2013 takviminiz belli mi?
2013 takvimime devamlı eklemelerde bulunuyorum, katılmamın söz konusu olduğu iki ayrı Bienal var; biri Londra'daki Global Bienal, biri de Bodrum'da ilki gerçekleştirilecek olan Bodrum Bienali. Tabii ki bunun dışında sergilerim de olacak ama önemli projem olan uzun zamandır düşündüğüm bir konsepti gerçekleştirmeyi umuyorum. Ocak ayı sonunda on-line olmayı ümit ediyorum. Bu, Türk sanatçılarını Avrupa'da tanıtan on-line bir galeri projesi. Londra'da bir ilk, böyle bir projede Türkiye'nin en seçkin sanatçılarıyla çalışmak bana müthiş bir heyecan veriyor. Türk resminin artık ciddi bir piyasası oluştu ve inanıyorum ki satış ve fiyat asla bir yapıtın kriteri olmamalıdır. Ben hayatını sanata adamış ama hiç resim satmamış öyle ustalar tanıyorum ki, ama bu demek değildir ki Türk sanatı Avrupa'ya açılırken biz pasif kalalım. Hayır, asla böyle bir görüşüm yok, doğru platformlar doğru koleksiyonerler ve sanatçımızın değerinin farkında olan galeri sahipleri elbette önemli. Bu anlamda www.galleryrenk.com'dan büyük beklentilerim var.

Türkiye'de ve yurtdışında kendinize yakın bulduğunuz isimler var mı?
Ben işlerimde kavramsal olguları işliyorum ve onların resimlerine hayranlık duyarak büyüdüğüm iki ressam Malevich ve Mondrian'dır. Minimalizmin babasıdırlar benim için. Eduardo Chillida'nın heykelleri mükemmeli ve gücü yansıtır. Yaşayan sanatçılardan Anish Kapoor'u cok beğeniyorim, Richard Long'u land artist olarak çok başarılı buluyorum, Yayoi Kusama'yi biraz pop ve kitch bulmama rağmen islerini her gördüğümde beni çok mutlu ettiği ve sürreal dünyalara taşıdığını yadsıyamam, ciddi bir takipçisiyim. Antoni Tapies'i maalesef 2012'de kaybettik ama onun da eserleri benim için çok özeldir. Emin Tracy'nin enstalasyonlarını da feminizm kavramını vurguladığı için takip ederim. Başarılı bulduğum bir çok Türk sanatçı olmasına rağmen aklıma gelen ilk üç isim Erdal Alantar, Ersin Dündar ve Bariş Karayazgan.

Bulunduğu coğrafyanın sanatçının yaratım sürecine nasıl bir etkisi var?
Coğrafya, iklim, zaman, motivasyon, sosyal çevre… Bütün bunlar bir sanatçıyı etkileyen olgulardır bence. Yaratım süreci etkilenir tabii. İskoçya'daki soğukta ve ekonomik krizde donarak, her sabah gri bir gökyüzüne bakarak uyanan ama söz hakkı sonsuz olan David Shrigley, her ne kadar sanatına mizahı yerleştirse de iklim olarak sıcak ama politik ve sosyal problemleri olan, kadının ikinci planda

atıldığı İran'da yasayan ve kavramsal yapıtları olan Shadi Ghadirian ile mukayese edilemez tabii ki... Gerçek sanatçı bol bol seyahat etmeli ve coğrafyasını değiştirmeli, yaratım gücünü beslemelidir.

Geride bırakmak üzere olduğumuz yılda dünyada güncel sanatta göze çarpan gelişmeler nelerdi?

Gelişme olarak bakmak doğru olur mu bilemiyorum, ayrıca Kassele DOCUMENTA'ya da bu yıl gidemedim... Ne var ki basından ve kataloglarından takip edebildiğim kadarıyla beş yılda bir yapılan DOCUMENTA KASSEL'de beş yıl sonrasının sanat planlarının, yani geleceğin sanat planlarının yapıldığı bir olguydu. Maalesef bu yılki biraz günün bile gerisinde kalmıştı görsellik açısından ama FÜSUN ONUR (Heykelci) un Türkiye'yi temsil etmesi de beni çok sevindirdi.

New York başta olmak üzere pek çok sanat merkezinde düzenlenen müzayedelerde siyasi bir tabir olsa da Arap Baharı yaşandı. Coğrafi olarak Türkiye'nin yakınlığı düşünülürse sanatta yaşanan bu Arap Baharı'nın bizim güncel sanatımıza etkisi oldu mu?

Bu sorunun cevabini detaylı yazacak kadar takip ettiğimi söyleyemem ama Arap Baharı'nın uluslararası yaşanmasını ümit ederim.

Sizce 2012'nin en önemli sanat olayı neydi?

Tate Modern'de açılan Yayoi Kusama sergisi, mutlaka gidilmesi gereken, sergiyi gezenleri sarhoş eden çok iyi ve kapsamlı bir sergiydi. Bir çok sergiyi bu sene gezerken çok iyi bulsam da, Kusama'nın sergisini aklımdan çıkaramıyorum.

2012'de Türkiye'de ve dünyada sizi en çok heyecanlandıran sergi ya da sergiler hangileri oldu? Top 10 şeklinde bir sıralama yapmanız mümkün mü?

Ekim Geçidi sergisi 2012 (Türkiye'de 20 ilimizde gerçekleşti)
David Hockney'in Royal Academy of Arts'da açtığıi sergide i-phone ve i-pad'de yaptığı çalışmalarını bile görebileceğiniz farklı bir sergi.
Street Art'in en favorilerinden olan Brazilyali ikizler, Os Gemeos'un LA'de Prism'de açtıkları sergileri.
Roy Lichtenstein'in, The Art Institude of Chicago'da Mayıs ayında açılan ilk retrospektif sergisi.
Zoe Strauss'un Philadelphia Museum of Art'da açtığı fotoğraf sergisi.
Cindy Sherman'in Moma'da açılan sergisi.
Daniel Canogar'in Borusan Contemporary'de açılan Tarih Nehri sergisi.
Damien Hirst'un Tate Modern'deki sergisi.
Hayward Gallery'de Art of change; New Directions from China sergisi.
Contemporary Istanbul 2012- Magdalena Abakanowicz sergisi.

2013'te güncel sanat dünyası için öngörüleriniz var mı?

2013 yılında dünya sanatında bir patlama bekleniyor. Yeni akımların sıraya girdiği ve birer birer öne çıkacakları söyleniyor. Video art, enstalasyon, performans, steam-punk, neo-pop, postmodernizm çok gerilerde kalırken, transgressive art, algorithmic art, new media art, electronic art, hyperrealism, environmental art gibi sanat akımları bu seneye damgalarını bassalar da, 2013 yaratıcılığın, kişiselliğin ve düşünmenin (felsefe) ön plana çıktığı en çok yükseldiği sene olacak.

Şu an sabırsızlıkla beklediğiniz bir sergi ya da organizasyon var mı?

Her zaman için benim sabırsızlıkla beklediğim

ÇİN'İ TÜRKİYE'YE VE TÜRK ÇAĞDAŞ SANATINA BENZETİYORUM. BATI SANATINDAN ETKİLENEN, BİRAZ TAKLİTÇİ, KENDİNE GÜVENEN AMA TAM OLARAK ÖZGÜRLÜĞÜNE SAHİP OLMAYAN , GÖRÜŞLERİNİ ORTAYA KOYMAKTAN KORKAN, EKONOMİK GÜCÜ YÜZÜNDEN DE KOLEKSİYONERLERİ OLUŞAN BİR PİYASA.

BİRAZ KENDİ ÖZÜMÜZE, KÜLTÜRÜMÜZÜN ZENGİNLİĞİNE BAKSAK, BATI'NIN TAKLİDİNİ YAPMAYI BIRAKSAK, ORTAYA ÇOK DAHA ÖZGÜN YAPITLARIN ÇIKACAĞINI DÜŞÜNÜYORUM.

bir sergi vardır. Tate Modern'de "A Bigger Splash" sergisini çok merak ediyorum. Resim ve performans sanatının arasındaki farklılıkları, ortak yönleri ve bu iki sanat dalının birbirlerini nasıl etkilediklerini anlatıyor. Tabii ki en sabırsızlıkla beklediğim de İstanbul Modern Sanatlar Müzesi Derneğinin organize ettiği ve kürator olarak Banu Grote'yi görevlendirdiği ilk Bodrum Bienali 2013.

2011'de Çin başta olmak üzere Doğu/ Uzakdoğu sanatının ayak sesleri duyuluyordu. Bu yıl İstanbul Modern de Çin Kültür Yılı kapsamında bir sergi düzenledi. 2012 de Doğu sanatının ve Doğulu sanatçıların yılı oldu diyebilir miyiz?

Kesinlikle katılıyorum, Batı'da böyle bir enerji yaratıldı, su anda da Londra'da bulunan Hayward Galeride'de Çin Çağdaş sanatını kapsayan büyük bir sergi var. Bazı sanat eleştirmenleri bu sergileri biraz şüpheli buluyorlar. Çin çok eski bir ulus ve zengin bir tarihe sahip ama halen rejimiyle insanların bireysel özgürlüklerini kısıtlayan, insan haklarını ihlal eden bir ülkeden çağdaş ve öncü sanatçıların çıkamayacağını savunanlar var. Gürleyen ekonomisiyle öne çıkan Çin, kültürel etkinlikleri ve sanatıyla da ortak pazarda olmak istiyor tabii ki ve bu imajı yaratabilmek için de Çin hükümeti milyarlarca dolar harcıyor. Geçen sene Çin New York çıkartması yaptı, bu sene de Batı'nın en seçkin kozmopolit metropollerinde sergileriyle boy gösteriyor. Ben Çin'i Türkiye'ye ve Türk çağdaş sanatına benzetiyorum. Batı sanatından etkilenen, biraz taklitçi, kendine güvenen ama tam olarak özgürlüğüne sahip olmayan , görüşlerini ortaya koymaktan korkan, ekonomik gücü yüzünden de koleksiyonerleri oluşan bir piyasa. Biraz kendi özümüze, kültürümüzün zenginliğine baksak, Batı'nın taklidini yapmayı bıraksak, ortaya çok daha özgün yapıtların çıkacağını düşünüyorum. Ai Weiwei, Zhang Huan, Cai Guo-Qiang, Xiao Lu'yu Jamin başarılı bulduğum sanatçılardan bazıları.

Bu yıl gelecek vaat eden yeni isimler gözünüze çarptı mı?

Benim yasadığım ortam içinde, tanıştığım ve yetenekli olan o kadar çok sanatçı var ki, isim vermek doğru olmaz. Ama destek vereceğim, beraber projelere imza atmak istediğim ve galerimde temsil edeceğim müthiş yetenekler var.

Sanatta head-hunter kavramı yavaş yavaş yurtdışında – özellikle Uzakdoğu'da - oluşmaya başladı. Sizin de gelecek vaat eden sanatçılara yardımcı olduğunuzu biliyoruz. Hiç böyle bir misyon edinmeyi ya da profesyonel anlamda yapmayı düşündünüz mü?

Doğruyu söylemek gerekirse böyle bir misyon edinmeyi ya da profesyonel anlamda yapmayı hiç düşünmedim. Bence head-hunter olmak; talepleri ve ihtiyaçları yan yana getirmektir. Avrupa'da Türk resmine talep var, ben de bu ihtiyacı karşılamak için seferber oldum, ama sanat aşkım yüzünden, Türk sanatına ve sanatçısına saygım ve sevgim yüzünden...

Sanatçı bir aileden geliyorsunuz, sanat camiasında yetişmenin sanatçı kimliğinizde ne gibi etkileri, avantajları oldu? Mutlaka dezavantajları da olmuştur... Babanız Türk sanat dünyasında imzası bulunan isimlerden biri. Devrim Erbil'in kızı olarak anılmak zaman zaman sizi rahatsız ediyor mu? Neticede Devrim Erbil'i ve işlerini tanıyanlar sizin işlerinizde ondan izler arayacaklardır... Ya da babanız bu kadar başarılıyken aynı mesleği tercih etmek üzerinizde baskı oluşturmuş olabilir...

Ressam Devrim Erbil ve Gülsün Erbil'in kızı olmak demek sorumluluk demek, baskı demek, insanların yargılayıcı düşünceleriyle hayatiniz boyunca savaşmak demek, kendini ispat etmek demek, yaratıcıkta üstün olmak demek, sanat eğitiminin, görgünün doğduğun anda başlaması demek, yüksek enerji demek, isteyerek ya da istemeyerek bir yarışın içinde devamlı olmak demek, karşılaştırılmaya alışık olmak demek, yetenekli genler demek, yüksek standart demek, renkli bir hayat demek, bazen fırsat bazen de dezavantaj demek, ama genelinde gerçeküstü bir yaşam demek.

PERFORMANS ALANINA GÖZ KIRPIYOR!

ASLI ÇAVUŞOĞLU

TÜRKİYE'DE SON 5 YILDA SANAT ALANINDA PEK ÇOK ŞEY DEĞİŞTİ. SALT, ARTER GİBİ GÜNCEL SANATA YÖN VEREBİLECEK KURUMLARIN YANI SIRA RAMPA, NON, RODEO GİBİ PEK ÇOK GALERİ AÇILDI.

/ Hazırlayan: Eser BAYKUŞ

Sanatçı kimliğinin yanı sıra yazar kimliğiyle de bilinen Aslı Çavuşoğlu, kendisini daha ziyade 'sanatçı' olarak tanımlamayı tercih ediyor. Çavuşoğlu ile sanatı, 2012'nin genel değerlendirmesi ve Türkiye'nin sanat dünyasındaki konumunu konuştuk.

Aslı Çavuşoğlu için 2012 nasıl bir sanat yılı oldu?

Pratiğimi geliştirip, riskler aldığım ve performans alanına daha çok kaydığım bir yıl oldu. Yaptığım pek çok yolculuk sayesinde, yeni ve ilginç insanlarla tanışmanın da etkisi oldu. Kaçınılmaz olarak, beğeni kriterlerim de yükseldi tabii, en çok da kendi işlerim konusunda.

Sanatçı ya da yazar, tercih etme durumunda kalsan hangisini kullanırsın?

İşlerimde müzik, film, fotoğraf gibi güzel sanatların her dalından yararlandığım için 'sanatçı' tanımını tercih ederim. Sanatçı olarak düşünme yetisine sahip olduğun sürece avukatlık bile yapsan, davanı sonunda bir projeye dönüştürebilsin.

Yurtdışında yaşama fırsatınız oldu; yurtdışındaki sanat platformları ile Türkiye'dekileri kıyasladığınızda ortaya nasıl bir manzara çıkıyor?

Türkiye'de son 5 yılda sanat alanında pek çok şey değişti. SALT, ARTER gibi güncel sanata yön verebilecek kurumların yanı sıra RAMPA, NON, RODEO gibi pek çok galeri açıldı. Yalnızca İstanbul'da gerçekleşen bu yoğunlaşma -halen yetkin bir güncel sanat müzesinin yokluğu hissedilse de- İstanbul Bienali'yle beraber güncel sanat çevresine çeşitlilik ve olanak getirmekte. Koleksiyonların dünyada ve Türkiye'de önem kazanması, eğitime öncelik veren SPOT ve koleksiyon fikrini tartışmaya açan collectorspace gibi dipten ve derinden gelen farklı organizyonlara önayak oldu. Türk sanatçı ve küratörlerin yurt dışında görünürlük kazanması için destek veren bir platform olan SAHA son derece ciddi bir boşluğu doldurmaya başladı. İstanbul'un bu kadar önemli bir merkez haline gelmesinde elbette ki pazar olarak potansiyeli önemli bir oynadı/oynuyor. Daha da önemlisi 'rakip galeri', 'rakip organizasyon' demeden herkesin birbirine destek olması. Dünyada kar amacı gütmeyen sanat organizasyonlarından devlet desteği çekiliyor, Avrupa'da pek çok platform finansal nedenlerle kapanma riskiyle karşı karşıya. Kurumlar, Amerikan modeli olan açık arttırmalar, bağışlar, sanatçıyla yemekler gibi 'popüler' ve söylemlerinden kimi zaman ödün veren fon bulma yöntemlerine mecbur kalıyorlar. Türkiye, sanata verilen desteğin yıllardır özel sektör önderliğinde olmasından ötürü bu anlamda büyük bir değişim geçirmedi. Bardağın boş tarafı ise insiyatiflerin, gerçek eleştirinin ve kar amacı gütmeyen kurumların ortadan kalkması sonucu pazar tekelinde birleşecek bir sanat piyasası. Zaten modeller, yöntemler ve işlerin korkutucu derecede birbirine benzemeye başladığı dünya güncel sanatının karşı karşıya kaldığı tehlike bu.

'NİŞ' VE 'NAİF' KİTLE GİBİ AYRIMLAR YAPMAK, TÜRK ROMANININ DA EN BÜYÜK HANDİKAPLARINDAN BİRİ OLAN İZLEYİCİYİ HAFİFE ALMAK OLACAKTIR. BENCE İŞ, SUYUN YOLUNU BULMASI GİBİ İZLEYİCİSİNİ BULUYOR.

Sanat yayını konusunda Türkiye'nin kısır bir ülke olduğunu düşünüyor musunuz?

Bir sanatçı olarak en büyük sıkıntılarımdan biri bu. Sanat yayınlarının eksikliği, sanat eleştirisinin eksikliğinden kaynaklanıyor. Üretim anlamında bu kadar güzel gelişmeler olurken, bunların kaydının tutulamayışı, eleştirel bir platformun eksikliği bu alanda verilen pek çok emeği ileri vadede tehlikeye atacaktır.

Çalışmalarınızın niş bir kitleye hitap ettiğini görüyoruz. Bu bir tercih mi yoksa amaç daha büyük bir kitleye hitap etmek mi?

'Niş' ve 'naif' kitle gibi ayrımlar yapmak, Türk romanının da en büyük handikaplarından biri olan izleyiciyi hafife almak olacaktır. Bence iş, suyun yolunu bulması gibi izleyicisini buluyor.

2013 takviminiz belli mi?

Ocak ayı sonunda Emre Baykal'ın küratorlüğünde ARTER'de Haset, Husumet, Rezalet sergisi, Nisan'da Viyana MAK Müzesi'nde bir performans, Temmuz ayında Witte de With ve Spring Workshops işbirliğinde Hong Kong'ta bir misafir sanatçı programına davetliyim. Şubat ayında ise Frieze Projects'de gerçekleştirdiğim 3 Perdelik Cinayet adlı performatif 3 bölümlük dizi Galeri NON'da bir solo sergi şeklini alacak. Gerisi sürpriz.

Türkiye'de ve yurtdışında kendinize yakın bulduğunuz isimler var mı?

Denemekten, değişmekten, yanlış yapmaktan çekinmeyip tekrar deneyen herkes.

Yurtdışında da deneyimleriniz oldu. Yurtdışındaki sanat-hayat ilişkisini İstanbul'dakiyle nasıl kıyaslarsınız?

Türkiye'de yaşamak vicdan sahipleri için kalp kırıcı politik gündemleri, kısıtlanan özgürlükler, büyüyen ekonomik uçurumlar ve her gün tepeden kafamıza inen inşaat projelerinden ötürü biraz yorucu olsa da, üretim yapmak her şeyin ve herkesin kolayca ulaşılabilir olması yüzünden oldukça pratik. Ancak ne yazık ki halen fazla geleneksel, değişiklikleri ve deneyleri sevmeyen bir ülke. Saç şeklini değiştirsen bile tuhaf karşılanıyor.

Türkiye güncel sanatta 2012 yılını nasıl geçirdi?

Bienalsiz geçti.

2012 bağımsız sanat kurumları ve bağımsız sanatçı insiyatifleri açısında nasıl geçti?

Sanatçı insiyatifleri için ayakta kalmak halen oldukça ciddi bir sorun. Ticari anlamda kendi ayakları üzerinde durmaya başlayan sanatçıların yeni modeller ve platformlar geliştireceklerini düşünüyorum.

Bulunduğu coğrafyanın sanatçının yaratım sürecine nasıl bir etkisi var?

İşlerim genel olarak Türkiye'de olagelmiş iktidarların eğilimleri doğrultusunda tarihi tarihsizleştirme hakkında olduğu için etkinin doğrudan olduğunu söyleyebilirim. Geçmişte fonların ve sanat platformaları modellerinin oldukça kısıtlı olması, uygulanan sansürler ve deneye izin vermeyen, her yanlışınızda kafanıza vurulan bir ülkede sanatçılar oldukça sert bir eleme sürecinden geçmesine rağmen Füsun Onur, Hüseyin Bahri Alptekin, Gülsün Karafmustafa gibi isimler çıkarmayı başardı. Türkiye'de ayakta kalabiliyorsan her yerde kalabilirsin.

Sizce 2012'nin en önemli sanat olayı neydi?

Bu yaz Almanya'nın Kassel kentinde gerçekleşen Documenta. Sergi yapmak konusunda algımızı değiştiren önemli bir mihenk taşı olduğunu düşünüyorum.

2012'de Türkiye'de ve dünyada sizi en çok heyecanlandıran sergi ya da sergiler hangileri oldu? Top 10 şeklinde bir sıralama yapmanız mümkün mü?

Documenta'daki şölenin ardından, Londra kar amacı gütmeyen bir sanat kuruluşu olan Rawen Row'daki 1960'ların İngiltere'sinde önemli bir sanatçı organizasyonu olan Artist Replacement Group retrospektifi, New York'ta Center for Book Arts'taki sanatçıların sergilerden çekilme deneyimlerini biraraya getiren Canceled: Alternative Manifestations and Productive Failures, New York Doğal Tarih Müzesi'ndeki doğal taşlar ve kristaller bölümü ve Galeri NON'daki Aşamalı Değişim sergisi.

İlk kez düzenlenen 'FULL Art Prize'da ödül aldın. Öncelikle buradaki çalışman ve bu yıl Londra 'da gerçekleşen Frieze sanat fuarındaki eserinden bahseder misin?

Osmanlı Tarihi'ne Giriş isimli iş, Cumhuriyet döneminde reddedilen Osmanlı mirasının, dilinin, kültürünün araştırılması sürecinde 'arşiv'in elle tutulamayan, anlaşılamayan bir imaja dönüşümü karşısında bir sanatçı olarak hissettiğim çaresizlik üzerine. Uzun süredir üzerinde çalıştığım Osmanlı olmak, Osmanlı soyundan gelmek, Osmanlı gibi yaşamak şeklinde iktidar söylemi ve popüler kültürde ifadesini bulan çarpık nostalji üzerinde geleneğin günümüzde inşası üzerine bir film üzerine çalışırken tasavvur ettiğim bir görüntü. Osmanlı tarihi üzerine şu anda Miami Art Basel'de Galeri NON standında gösterilmekte olan bir solo prezantasyonun parçası da araştırmanın başka bir ayağını oluşturan, Muhteşem Yüzyıl dizisi sayesinde yeniden yaratılan Osmanlı mücevherlerinin Tahtakale'de satılan kopyalarından ürettiğim fotoğraflar serisi. Üç Perdelik Cinayet ise tarihi yaratma konusuna dedektif deneyimi ve sanat tarihini kıyaslayan, Frieze Londra'daki fuar standında insanların gözü önünde profesyonel oyuncular ve film ekibiyle gerçekleşen üç bölümlük bir cinayet/sanat dizisi çekimi ve dolayısıyla da bir performans.

DÖNÜŞÜM MUHTEŞEM OLACAK!

IŞIL EĞRİKAVUK

ETRAFTA NE OLUP BİTTİĞİNİ ANLATAN, YA DA SERGİLERİ TANIMLAYAN ÇOK FAZLA BASILI YAYIN, WEB SİTESİ VAR. AMA EKSİK OLAN İŞLERİ DERİNLİKLİ OLARAK İNCELEYEN SANAT ELEŞTİRİSİNİN OLMAMASI.

/ Hazırlayan: Eser BAYKUŞ

Dönüşüm Muhteşem Olacak! performansıyla büyük ilgi gören Işıl Eğrikavuk, Mart ayında gerçekleşecek olan Sharjah Bienali'ne de davet edilmiş. 2012'nin genel bir değerlendirmesini aldığımız sanatçı 2013'e de hızlı bir giriş yapacağa benziyor.

Işıl Eğrikavuk için 2012 nasıl bir sanat yılı oldu?

Muhteşem! Çok iyi bir ekiple ve kısa sürede çıkardığım performans "Dönüşüm Muhteşem Olacak!", kazandığım en iyi güncel sanatçı ödülü Full Art Prize ve Brezilya, İngiltere ve İstanbul'da sergiler. Hızlı bir tempoyla dolu bir yıl oldu.

Dönüşüm Muhteşem Olacak! Performansınız büyük ilgi gördü. Bilmeyenler için bu performansı anlatabilir misiniz?

Dönüşüm Muhteşem Olacak! talk show formatında gerçekleşen bir performans. Tıpkı televizyonda izlediğimiz talk show lar formatında, ve oyuncuları da medyadan tanıdığımız isimler. Örneğin talk show'un sunuculuğunu üstlenen Sevim Gözay zaten bir televizyon sunucusu, showun sonunda ise rap sanatçısı Fuat la birlikte yazdığımız bir şarkı yer alıyor. Fakat, talk show aslında tamamen ben ve projenin sanat yönetmeni Jozef Amado tarafından yazılan bir senaryodan oluşuyor,y ani bir kurgu. Senaryonun odak noktası ise Mısır'daki Piramitleri getirip Taksim Meydanı'nda sergilemek. Bu absürd fikir aslında hepimizi bir şekilde etkileyen kentsel dönüşüm projelerine bir eleştiri niteliğinde.

Yurtdışında yapılan çalışmaları ve sanat platformlarını görme şansınız oldu. Sanat platformları ve sanat hayatı ile Türkiye'dekileri kıyasladığınızda ortaya nasıl bir manzara çıkıyor?

Chicago Art Institute'te okudum. O dönemde 24 saat okul ve stüdyoda geçen bir hayatım oldu. Bir yandan da etrafta ne olup bittiğini takip ediyordum. Elbette Chicago ve New York'ta güncel sanatı bulmak zor değil ama İstanbul'da bu konuda çok hızlı. Çok fazla sergi, galeri ve alternatif mekanlar açılıyor. Manzara burda bence.

Sanat yayını konusunda Türkiye'nin kısır bir ülke olduğunu düşünüyor musunuz?

Etrafta ne olup bittiğini anlatan, ya da sergileri tanımlayan çok fazla basılı yayın, web sitesi var. Ama eksik olan işleri derinlikli olarak inceleyen sanat eleştirisinin olmaması. Bunu özellikle 2009'da katıldığım İstanbul Bienali sonrası hissettim. Tüm yazılanlar bienalin sponsorluğu ile ilgiliydi.

Çalışmalarınızın niş bir kitleye hitap ettiğini görüyoruz. Bu bir tercih mi yoksa amaç daha büyük bir kitleye hitap etmek mi?

Niş değil aslında, benim amacım güncel sanata aşina olmayan insanlara da yönelik işler yapmak. Açıkçası ben de güncel sanatı ve yapılanları bazen çok içine kapalı ve anlaşılması zor buluyorum. Bunu söylerken amacım herşeyi basit indirgeyelim değil ama seyirciyle nasıl iletişim kuracağınız önemli. Örneğin Dönüşüm Muhteşem Olacak! ta da talk show formatında bir performans yaptım, çünkü hem işlerim içerik olarak medyayla alakalı, hem de daha popüler bir mecrayı güncel sanatta kullanmak istedim.

2013 takviminiz belli mi?

Mart ayında gerçekleşecek olan Sharjah Bienali'ne davet edildim. Sharjah oldukça önemli bir bienal ve burası için özel olarak tasarladığım bir performans gerçekleştireceğim. Sonrasında ise yurtdışı sergileri var.

AÇIKÇASI BEN DE GÜNCEL SANATI VE YAPILANLARI BAZEN ÇOK İÇİNE KAPALI VE ANLAŞILMASI ZOR BULUYORUM. BUNU SÖYLERKEN AMACIM HER ŞEYİ BASİTE İNDİRGEYELİM DEĞİL, AMA SEYİRCİYLE NASIL İLETİŞİM KURACAĞINIZ ÖNEMLİ.

Türkiye'de ve yurtdışında kendinize yakın bulduğunuz isimler var mı?

Ortadoğu'dan sanatçıları takip ederim. Omar Fast ve Atlas Group yakın bulduğum isimlerden.

Bulunduğu coğrafyanın sanatçının yaratım sürecine nasıl bir etkisi var?

Benim için çok etkili, çünkü stüdyosuna kapanan ve hayattan kopuk yaşayan bir sanatçı değilim. Bir yandan gazetecilik yapıyorum. Güncel sanat da aslında siyasi ve toplumsal olaylarla paralel giden bir alan. Benim için sanat da, gazetecilikte de benzer konularla uğraşıyor ama iki farklı sunma biçimi ortaya koyuyorlar. Sanatta işin içine hayal gücünü, gerçekte var olmayan bir şeyi de katmak beni çok heyecanlandırıyor.

İlk kez düzenlenen 'FULL Art Prize'da ödül aldın.

En iyi güncel sanatçı ödülünü kazanmak elbette çok güzel. Ve bu ödülü tek çalışmayla değil, son beş yıl içinde yaptığım tüm çalışmalarla kazandım. Ödül töreninde de altını çizdiğim bir şey var, güncel sanatı desteklemek sadece eser satın almakla olmuyor. Sanatçıları üretim süreçleri içinde desteklemek de çok önemli.

SANAT ELEŞTİRMENİ
AYŞEGÜL SÖNMEZ

SÜREKLİ YENİ VE GELECEK VAAT EDECEK BİRİLERİNİ ARIYORUZ. SONSUZA KADAR YAŞAMAK İSTEMEK GİBİ... GEÇMİŞTEN BİRİLERİNİN HALA GELECEK VAAT ETTİĞİNİ İDDİA ETSEK OLMAZ MI?

/ Hazırlayan: Eser BAYKUŞ

Sanat eleştirmeni Ayşegül Sönmez, son dönemlerde çağdaş sanatta Türkiye'nin adının uluslararası platformlarda geçmeye başlamasını "Türkiye'de ne üretiliyora ilgiden çok, kriz yaşayan Avrupa'ya yeni Türkiye pazarı alıcılarıyla bir nefes olabilir mi, bunun test edildiği bir dönemden geçiyoruz" şeklide değerlendiriyor. Sönmez, 2012'nin Türkiye ve dünya genelinde çağdaş sanattaki gelişmeler hakkındaki sorularımızı yanıtlarken, güncel sanat dünyası hakkında öngörüleri ve beklentilerini bizlerle paylaştı.

Türkiye güncel sanatta 2012 yılını nasıl geçirdi?

Son derece dinamik geçirdi diyebilirim... Hiç olmadığı kadar hakkında haber yapıldı bir kere... Yabancı basında Türkiye çağdaş sanatıyla ilgili yazılar çıktı. Bu yazılar tartışıldı. Bu yazıların doğruyu ne kadar yansıttığı tartışılır olsa da var mı yok mu olduğu müphem bir çağdaş sanat patlamasını gündeme getirdi...

Geride bırakmak üzere olduğumuz yılda dünyada bu alanda göze çarpan gelişmeler nelerdi?

Çok ciddi gelişmeler var. Onların başında yerli sahneye duyulan uluslararası ilgi yer alıyor. Bu ilginin Türkiye'de üretilen sanata olduğunu düşünenler hemen yanıldı. Türkiye'de ne üretiliyora ilgiden çok, kriz yaşayan Avrupa'ya yeni Türkiye pazarı alıcılarıyla bir nefes olabilir mi, bunun test edildiği bir dönemden geçiyoruz. Lehmann-Maupin, Paul Kasmin'in yoklamalarını düşünelim. Chelsea'daki dükkanını kapatıp Tophane'ye taşınan New York'lu Regis Krampf, Marlborough Chelsea galerisinin boy göstermesi ve İstanbul'74 ile ortaklığı, Fransız galeri Riff'in Tophane'de Bernard Vennett pazarlamayı denemesi... Bunların hiçbiri tesadüf değil. Ve galerilerin geldikleri yerde ekonomik krizin yaşandığının göstergesi...

New York başta olmak üzere pek çok sanat merkezinde düzenlenen müzayedelerde siyasi bir tabir olsa da Arap Baharı yaşandı. Coğrafi olarak Türkiye'nin yakınlığı düşünülürse sanatta yaşanan bu Arap Baharı'nın bizim güncel sanatımıza etkisi oldu mu?

Çok çok erken bunu söylemek için. Arap baharının etkilerini çok uzun dönemde sanatta göreceğiz. Sinemada, şarkılarda, güncel sanatta... 12 Eylül darbesini düşünün. Güncel sanattaki etkilerini görmek için neredeyse yirmi yıl beklemedik mi?

Sizce 2012'nin en önemli sanat olayı neydi?

Bence Taksim meydanı projesidir. Gezi parkının işgalidir. Taksim'le ilgili kamuya, hiçbirimize ait olmayan tasavvur ve tahayyüllerin hayata geçmesi için hepimizin vicdanlarının hiçe sayılarak eyleme geçilmesidir.

2012'de Türkiye'de ve dünyada sizi en çok heyecanlandıran sergi ya da sergiler hangileri oldu? Top 10 şeklinde bir sıralama yapmanız mümkün mü?

Top 10'umu maalesef yeni kurduğum online kültür ve sanat sitem sanatatak.com'a saklamak zorundayım ama birkaç tane söyleyebilirim: Salt Beyoğlu'ndaki Hassan Khan sergisi, Egeran Galeri'deki İlhan Koman sergisi ve Pilevneli Projects'deki Nazım Ünal Yılmaz sergisi.

SANATA PARA OLARAK DEĞER BİÇİLMESİ, SANATIN ÖZERKLİĞİNİ YOK ETTİ. BU METALAŞMANIN SON DERECE KEYFİ OLDUĞUNUN ARTIK İYİCE AÇIĞA ÇIKMASIYLA SANATÇI RAHAT EDECEK VE DAHA ÖZGÜR OLACAK.

2012'de güncel sanat dünyası için öngörüleriniz var mı?

Öngörü değil de temennilerim var... Sanata para olarak değer biçilmesi, sanatın özerkliğini yok etti. Bu metalaşmanın son derece keyfi olduğunun artık iyice açığa çıkmasıyla sanatçı rahat edecek ve daha özgür olacak. Sanat ortamı ister istemez kendi ekosistemlerini yaratan sanatçılardan oluşacak. Hiçbir grup, şahış ya da kurumun güdümünde kalmayacak. Sanatçılar, galerileriyle daha özgür koşullarla çalışacak. Bir galerinin boyunduruğu altına girmemeye özen gösterecek. Değişik mekanlarda farklı projelere imza atacak. Sergiler, en pahalı sergi, sanatçıların en çok satan ressam, en ünlü sanatçı gibi sıfatlarla anılmayacak. Sanat, ekonomi sayfalarından ait olduğu geniş açılmış kültür ve sanat sayfalarına geri dönecek... www.sanatatak.com tıklanma rekorları kıracak... Fiziksel olarak da var olarak güzel kitaplar yayınlayacak.

Şu an sabırsızlıkla beklediğiniz bir sergi ya da organizasyon var mı?

Şubat'ta Mabeyn galerisinde Murat Tosyalı'nın solo sergisini merak ediyorum. Konusunun futbol olduğunu biliyorum, o yüzden daha çok merak ediyorum. Helene Cixous'un Mayıs'taki konuşmasını bekliyorum. Anne Teresa de Keersmaeker'in Rosas danst Rosas gösterisini de... Neareast adlı yeni bir oluşum var. Eski URA'nın devamı gibi oradaki etkinlikleri takip etmeyi planlıyorum. Öte yandan Salt'ın kütüphanelerinde daha çok vakit geçirmeyi diliyorum.Ve daha çok var ama Ars Electronica Festivali'ni ve ödülün kime gideceğini merak ediyorum...

2011'de Çin başta olmak üzere Doğu/ Uzakdoğu sanatının ayak sesleri duyuluyordu. Bu yıl İstanbul Modern de Çin Kültür Yılı kapsamında bir sergi düzenledi. 2012'de Doğu sanatının ve Doğulu sanatçıların yılı oldu diyebilir miyiz?

Güncel Çin Sanatı piyasası, dünyanın en canlı ve en hızlı büyüyen sanat pazarlarından biri. Beş-on yıl kadar öncesine göre artık çok farklı bir konumda. Her önemli uluslararası sergide mutlaka Çinli sanatçılar var, Avrupa ve Amerika'daki müzeler sürekli koleksiyonlarına Çin sanatını ekliyorlar, Londra, Sidney ve New York gibi şehirlerde Çin sanat ortamıyla ilişkide kalmak için ticari amaç gütmeyen sanat merkezleri kuruluyor. Düşünün, Çin'de onlarca batılı galerici ve küratör çalışıyor, bankalar başta olmak üzere, özel kurumlar oluşturdukları koleksiyonlarıyla kendi müzelerini açmaya başlıyorlar… Çoğunun satış kaygıları çok yüksek olarak değerlendirilse bile, Çin'de artık yüksek kaliteli ve bağımsız kalabilen yaratıcı bir sanatçı kitlesi de var. Ama Ai Weiwei özgür mü? Değil. Çin'de sanata büyük bir sansür var mı? Var. İşte bu da çağdaş sanat sahnesinin ne diyelim en büyük hem hüneri hem kusuru...

Bu yıl gelecek vaat eden yeni isimler gözünüze çarptı mı?

Bu yeni ve genç merakına karşı mesafeli duruyorum. Sürekli yeni ve gelecek vaat edecek birilerini arıyoruz. Sonsuza kadar yaşamak istemek gibi... Geçmişten birilerinin hala gelecek vaat ettiğini iddia etsek olmaz mı? Bence Egeran galerideki İlhan Koman sergisi bu yüzden çok iyi bir örnekti. Hem müzelere hem de bu fetişizmi abartmış tüm galericilere...

Sotheby's'in Türkiye'de açılmasıyla Türk sanatçısı ve izleyicisi beklediğini bulabildi mi?

Tabii ki hayır. Bence Sotheby's, Alican Ertuğ'nun trajik ölümünden sonra etkinliğini ve ümit vaat ediciliğini kaybetti. Son satışın yarattığı hayal kırıklığı da ortada... Seçimler kötü. Yaklaşım kötü. Galiba Bonhams girmeye hazırlanıyor piyasaya. Fahrünissa Zeid satışı bir denemeydi sanki.

2012 bağımsız sanat kurumları ve bağımsız sanatçı insiyatifleri açısında nasıl geçti?

Bugün inanın kimin bağımsız, kimin kurum, kimin sanatçı inisiyatifi olduğunu artık kestiremiyorum. Kar amacı gütmeyen galeri diye açılıyor, en büyük karı o yapıyor. Ya da ticari galeri olarak açılıyor ama kendini yabancı yayınlarda kar amacı gütmeyen kurum olarak tanıtıyor. Bağımsız kim? Bağımlıyız hepimiz... Ama bağımlı ve özgür olabilir miyiz? Bunu zorlamamız lazım...

BURYOS.COM

"Buryos.com'u genç yeteneklerin eserlerini sanatseverlerle buluşturabilecekleri online bir sanat galerisi olarak konumluyoruz." Yosun Güreli

SANAT MEYDANI OLARAK KARŞIMIZA ÇIKAN BURYOS.COM, ŞU ANDA AKTİF OLAN 'BLOSSOMS' VE 'SNAPS' BÖLÜMLERİ İLE HİZMET VERİYOR.

Sanat destekçisi Yosun Güreli, yakın arkadaşı Burcu Kılıç ile genç sanatçıların yeteneklerini gösterebilecekleri ve sanatseverlerle buluşabilecekleri bir platform olan online sanat galerisi Buryos.com'u kurdu. Sanat meydanı olarak karşımıza çıkan Buryos.com, şu anda aktif olan 'Blossoms' ve 'Snaps' bölümleri ile hizmet veriyor. Blossoms bölümünde genç sanatçıların tablolarına, 'Snaps' bölümünde ise fotoğraf sanatıyla ilgilenen gençlerin eserlerine yer veriliyor. Özel bir alan olan 'VIP' bölümünde ise koleksiyonerler ellerindeki eserleri satabiliyor. Böylece genç yeteneklerle deneyimli sanatçılar aynı platformda buluşuyor. Buryos.com, son olarak farklı bir platforma taşındı ve 21-25 Kasım tarihleri arasında Contemporary İstanbul 2012'ye katıldı. Genç yetenekler böylece eserlerini, 55'i yurtdışı, 45'i yurtiçi olmak üzere, 100 çağdaş sanat galerisi ve 600 sanatçının katıldığı, sanatseverlerin buluşma noktası olan uluslararası bir platformda sergileme şansı yakaladı.

Sanatı belli bir zümreye değil halka sunmanın gerekliliğine inandığını belirten Yosun Güreli şunları söyledi: "Buryos.com'u genç yeteneklerin eserlerini sanatseverlerle buluşturabilecekleri online bir sanat galerisi olarak konumluyoruz. Üniversitelerde yer alan afişlerimizle gençlere ulaşıyoruz. Gençleri hem galerilerle hem de sanatseverlerle buluşturmayı hedefliyoruz. Anadolu'dan pek çok üniversite ile de bağlantı içerisindeyiz. Şu anda bağlantıda olduğumuz 52 sanatçı var; her ay yeni sergiler açılıyor ve Buryos.com'a yeni sanatçılar dahil oluyor. Siteyi açtığımız Ekim ayından bu yana 60 eser sattık. Amacımız en iyi ve mükemmeli bulmak değil, en fazla sayıda gence ulaşmak. Bu sebeple eserleri değerlendiren bir seçici kurulumuz yok. Sanatı belli bir zümrenin beğenisine değil halka sunuyoruz."

buryos
Fine Arts